"cogito ergo sum"

Şubat 2019 Sayı 20

HAYALET

Resimli Mecmua

Hayalet
Şubat 2019

Sayı: 20

Yayın yönetmeni
Mehmet Kaan Sevinç

Yayın Danışmanı
Süheyl Toktan

Editör
Aynur Kulak

**Hayalet Şubat 2019
Sayı 20'nın oluşmasında
değerli katkıları ile
destek veren arkadaşlarımız**

Atilla Bilgen - Aynur Kulak
Ahmet Yılmaz - Bünyamin Tan
Elvan Adıgüzel - Erol Çelik
Gökçe Mehmet Ay - Gülhan D Sevinç
Melahat Yılmaz - Mehmet Berk Yaltırık
Mesut Ekener - Reha Ülkü
Süheyl Toktan -Tayfun Öneş
Tevfik Emre - Oğuz Özteker
Okan Kasnak - Onur Ataç
Ümit Kireççi
Yakup Kamer -Yusuf Gürkan

Grafik Tasarım
Gülhan D Sevinç

e-Mail
hayaleteposta@gmail.com

Editörden

Herkese Merhaba;

Yalnızca hayal etmenin değil, hayalin içinde var olabilmenin hazzını yaşamak adına 20. sayısına ulaşan **Hayal'et** dergi yakında yayına başlayacak olan internet sitesi, içeriği, renkliliği, dinamik yapısı, kapsamlı dosya konularıyla yayınlarına tüm hızıyla devam etmekte. Kurucusu **Mehmet Kaan Sevinç**'in ricası üzerine 19. sayısından itibaren editörlüğüne soyunduğum **Hayal'et** her tür yeniliğe açık halini sürdürür niteliğiyle yayın dünyasına bambaşka perspektiflerden bakmaya devam edecek.

Sadece kültür sanat ekseni etrafında dönmeyen, bu eksenin odağında illüstrasyonun anlatım özelliklerinden, renkli dünyasından da yararlanan **Hayal'et** diğer yayın organlarından farklı olarak bu anlamda da ilginizi canlı tutmak istemekte. Ki bizlere ulaşan olumlu/olumsuz eleştiriler çerçevesinde henüz yolun başında olmasına rağmen **Hayal'e**t uyguladığı yayın içeriği ve dosyalarıyla doğru yolda olduğunu hemen hemen her sayısında yukarı doğru kazandığı ivmeyle göstermekte.

Fantastik, korku, macera öğelerini benimseyen, bu yönleriyle *(gerek illüstrasyon çizimleri gerekse de dosya konularıyla)* ön plana çıkan **Hayal'et** öyküler, kitap tanıtımları, deneme türü veya serbest metinlere yaklaşımıyla da tek veya birkaç noktaya önem vermediğini; herhangi bir konuda yazmak ve yazdıklarını paylaşmak isteyen herkese açık olduğunu geçtiğimiz 19 sayı boyunca okuyucularına gösterdi.

Fikir üretme ve paylaşmada kolektif yapıyı benimseyen **Hayal'et** tüm fikirlere açık yürüttüğü yayınlarıyla daha iyi yerlere gelme konusunda kararlı. **Bu anlamda 20. sayıda yeni bir seriye başlıyoruz:** Korku ...Alt başlığımız ise, ***"Mumyalar"***

Korku dosyasını oluşturmak tabii ki tesadüf değil. Korku/Korkularımız doğumumuzla beraber bizimle birlikte dünyaya gelen en önemli güdülerimizden biri. Anlamamız ve çözmemiz için doğduğumuz andan ölümümüze dek bizlere eşlik eden korku/korkularımız ile nasıl başa çıkabileceğimizi henüz tam anlamıyla çözen yok. Böyle bir çözümsüzlük varken bedenin ölümsüzlüğü esas alınarak M.Ö 15 yüzyılda Mısır'da insan eliyle yaratılan mumyalama işleminin günümüzde bile bir korku öğesi olarak devam etmesinin ilginçliği gerçekten korku verici.

Korkarız çünkü dışarıda kocaman bir evren bizi bekler. Korkarız çünkü kontrolümüzde değildir hiçbir şey. Bedenin ölümsüzlüğünden yola çıkarak yapılan Mumyalar bile bir gün yattıkları mezarlarından çıkarak bizlere korku salabiliyorlarsa; korkarız çünkü içten içe biliriz ki, bilinmez olanın siyah perdesi hiçbir zaman ardına kadar açılmayacak.

Ve bizler korku ile beklerken **Hayal'et** meye devam edeceğiz hep.

İyi okumalar.

Hayal'et Resimli Mecmua
Editörü: **Aynur Kulak**

MİHRİ MÜŞFİK HANIM

Ressam Hale Asaf'ın teyzesi olan **Mihri Müşfik Hanım, 26 Şubat 1886** yılında İstanbul'da, Kadıköy'ün Bahariye semtindeki Dr. Rasimpaşa Konağı'nda dünyaya geldi.

Tanınmış kişilerin portrelerini yapan **Mihri Müşfik Hanım**'ın portresini yaptığı kişiler arasında **Mustafa Kemal Atatürk** ve **Papa XV. Benedict** de bulunuyor.

Yeğeni ressam Hale Asaf'a yazdığı mektuplardan...

Ben resim yaptım da ne oldu?
Sanat karın doyurmuyor...
Tablolarını mı yiyeceksin?

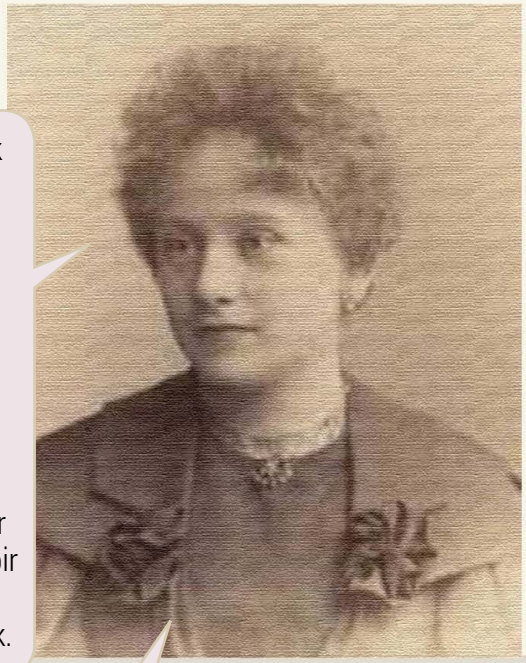

....Senelerce çalışmakla ben neye muvaffak oldum?
Hiç..
Üstelik sıhhatimi kaybettim.
Vaktiyle "Herkül" idim.
Şimdi merdivenleri çıkamıyorum.
San'at beni bu hale koydu..
Hele gözlerim hiç görmüyor.
Çifte çifte gözlük kullanıyorum..
Parasızım.
Bizim gibi Avrupa'ya nazaran geri kalmış bir memlekette san'atkarların yolu kadar güç bir yol yoktur.
Bizimkisi fazla fedakarlık isteyen bir meslek.

Bugün bana, gençliğimi hediye etseler, bu meslek uğrunda çektiklerimi çekmek korkusundan, reddederdim! Çektiğim meşakatleri bir ben bilirim bir de Allah bilir..

Heyhat ve yine heyhat! İşte sanatın esrarı burdadır.
Sanatkarların yolu, yürüdükçe uzar gider...

... Her sanatkar, karşısındaki sanatkarı, daima, kendisinden aptal görür!
O'nun on senede yaptığını, kendisinin bir senede yapacağını sanır.
Bir iki yıl içinde, hayatını kurtaracağına, köşeyi döneceğine emindir.

...Bizim ailenin yegane hususiyeti, inadındadır.
Ben her şeyde olduğu gibi sanat hayatım boyunca, inadımla yaşadım. Bugün, buna, bin kere pişmanım.

Babası, Askeri Tıbbiye'de ders veren ve "Tıbbiye Nazırı" veya "Tıbbiye Reisi" olarak da bilinen **Dr. Çerkez Ahmet Rasim Paşa** olan Mihri Müşfik Hanım, Avrupai bir eğitim gördü. Edebiyat, musiki ve resimle ilgilendi. Resme olan ilgisi diğerlerine göre ağır basıyordu. Yaptığı bir resmi Sultan II. Abdülhamin'e takdim edince saray ressamı onaro'nun öğrencisi oldu, kendisinden Beşiktaş'taki atölyesinde resim dersleri aldı. Böylece **Türkiye'de çağdaş resim çalışmalarını başlatan ilk kadın ressam ünvanını aldı.**

Nilüfer Canöz

KÜLTÜR ENDÜSTRİSİ ÜRÜNÜ OLARAK 14 ŞUBAT SEVGİLİLER GÜNÜ

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi sayı 34 de Sayın Nilüfer Canöz KÜLTÜR ENDÜSTRİSİ ÜRÜNÜ OLARAK 14 ŞUBAT SEVGİLİLER GÜNÜ başlığı ile konuyu kısaca çöyle özetliyor"

İlk kez nerede kim tarafından kullanıldığı kesin olarak bilinmemekle birlikte 1871 yılında Edward Tylor tarafından Primitive Culture kitabında yer verildiği iddia edilen kültür kavramı *"toplum içerisinde yaşamını devam ettirme zorunluluğu duyan insanoğlunun bilgi, sanat, ahlak, gelenekler ve benzeri diğer yetenek ve alışkanlıklarını içeren karmaşık bir bütün"* olarak ifade edilmektedir. UNESCO tarafından yapılan kültür tanımına göre ise; *"bir toplumu ya da toplumsal bir grubu tanımlayan belirgin maddi, manevi, zihinsel ve duygusal özelliklerin bileşiminden oluşan bir bütün ve sadece bilim ve edebiyatı değil, aynı zamanda yaşam biçimlerini, insanın temel haklarını, değer yargılarını, geleneklerini ve inançlarını da kapsayan bir olgu"* olmaktadır. Teknolojinin gelişmesi ve insan yaşantısına etkisi kültürün değişik forma bürünmesine sebep olmuştur. Ortaya çıkan bu yeni kültür formu *"popüler kültür"* olarak anılmaya başlamıştır.

Halka ait, herkes tarafından beğenilen sevilen ve geniş kitlelere özgü anlamları ifade eden *"popüler"* kelimesiyle *"kültür"* kelimesinin

birleşiminden oluşan Popüler Kültür; hem sıradan insanlara uygun ve yönelik, hem de genel olarak halk arasında kabul edilmiş, yaygın ve geçerli anlamına gelmektedir. İlerleyen teknolojilerle ve değişen ekonomik şartlarla yaşamın ticarileşmesi popüler kültürün diğer adıyla kitle kültürünün, egemen/yönetici güçler tarafından üretilip yönetilmesi, kültür ürünlerinin standartlaşması ve dağıtım tekellerinin rasyonelleşmesini getirmiş; bu ise kültür endüstrisi kavramını ortaya çıkartmıştır. Bu nedenle, Adorno ve Horkheimer, kültür ürünlerinin metalaşarak bir endüstri haline geldiği iddiasından yola çıkarak modern çağın kültürü için *"kültür endüstrisi"* kavramını kullanmışlardır.

Kitle iletişim araçlarının gelişerek insan hayatının merkezine yerleşmesi, kişisel ve toplumsal yaşantının önemli değişikliklere uğramasına neden olmuştur. Öyle ki, insanların neyi yiyeceğini, neyi giyeceğini, neyle eğlenip neyle üzüleceğine onlar karar verir duruma gelmişlerdir. Hatta gündelik yaşantının belirli standartlar haline dönüşmesi, üretimin ve tüketimin dengelenebilmesi için önemli günler, geceler ve kutlanması gereken haftalar icat etmişlerdir. Frankfurt Okulu mensuplarından Horkheimer ve Adorno, kitle iletişim araçlarının suni olarak yaratmış olduğu bu hayata eleştirel bakarak Kültür Endüstrisi adını koymuşlardır.

14 Şubat Sevgililer Günü'nün Kültür Endüstrisi kapsamında ele alınıp değerlendirildiği, bu teorik çalışmada literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda, Kültür Endüstrisi kavramının ne olduğu üzerinde durulmuş, kültür endüstrisinin tüketim alışkanlığını nasıl değiştirdiği, yeni ihtiyaçları nasıl yaratığı ve satın alma duygusunun hep canlı tutulması olgusunu nasıl yerleştirildiği hakkında bilgiler verilmiştir. Teorik çerçevede ele alınan bu bilgilerin günümüz toplumlarında geçerli olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışmanın Türü: Derleme

Kaynak: http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/1189

Saygıyla...

Ustaların Ustası Cemal Nadir Güler Anısına

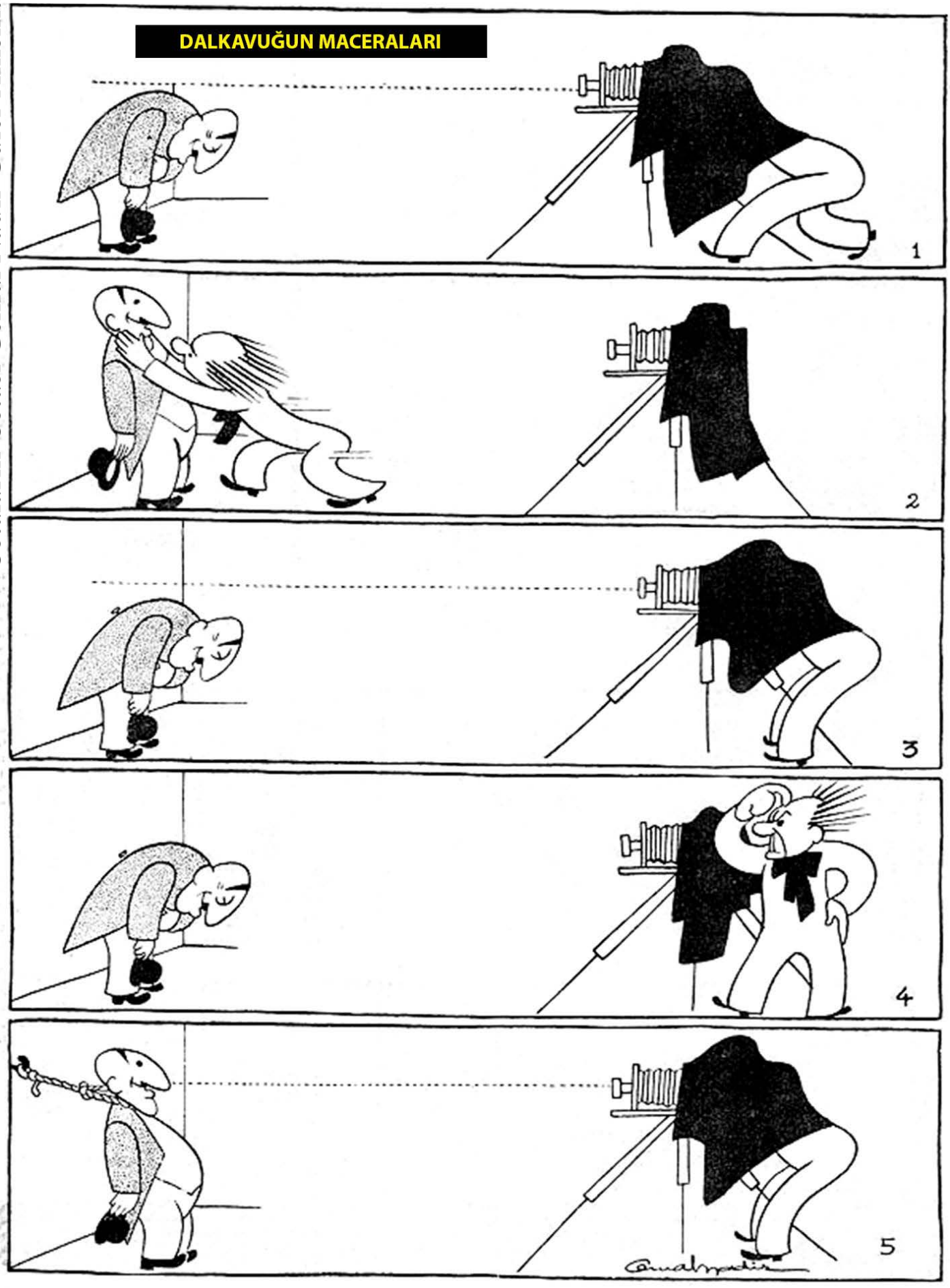

Onur Ataç

EFGEN

Viyana da tahsil görmüş Cevval Efendi, kâfiristan diyarlarında gördüğü sesli oyuncak bebekleri İstanbul'a getirir ve hamile kadınlara çocuk öncesi hazırlık olsun diye satmaya başlar. Lakin içlerinden bir tanesi mel'un ve habis bir canı sakladığı için kendisini satın alan aileye türlü fenalıklar edecektir.

Viyana da tahsil görmüş Cevval Efendi, kâfiristan diyarlarında gördüğü sesli oyuncak bebekleri İstanbul'a getirir ve hamile kadınlara çocuk öncesi hazırlık olsun diye satmaya başlar. Lakin içlerinden bir tanesi mel'un ve habis bir canı sakladığı için kendisini satın alan aileye türlü fenalıklar edecektir.

Pazar yerinde toplanan ahaliyi türlü cerbezeli sözleriyle etrafına toplamayı başaran Cevval Efendi, birbirinin aynısı olan bebeklerini allayıp pullayıp satmayı başardıktan sonra koca bir kutunun içinde sakladığı ve hepsinden mühim ve pahalı olduğunu söylediği bebekten bahsetmeye başlar. Amma velakin onu satın alacak olandan başkasının görmemesi gerektiği için yüzünü bir örtüyle kapattığını söyleyerek bebeğin saçlarının gerçek insan saçı olduğundan bahseder, hatta bebeği satın aldığı kadının onun çok özel olduğunu, bu oyuncağın kafasının içinde insan gibi beyin olduğunu bile iddia ettiğini dile getirir. Olan bitenleri, alınan ve elde kalanlar dahi herşeyi pür dikkat izleyen Atike Hatun ise sona bırakılan ve diğerlerinden farklı olduğu öne sürülen oyuncağın marifetlerini büyük bir merakla dinledikten sonra bebeği satın alacağını söyleyerek onu görmek ister. Cevval Efendi mühim bir adamın suretini gösterecekmişcesine ciddi ve özenli bir şekilde bebeğin üstündeki örtüyü çıkarttığında gördükleri karşısında önce tarif edemediği bir korkuyla dolan kadın, bebeğe yavaşça yaklaşarak onun gözlerinin içine bakar ve yüreğinde derin bir üzüntü hissederek yine de onu satın almakta kararlı olduğunu söyler.

Atike Hatun'un tarifsiz bir sevgi beslediği bahriyeli kıyafeti giyen bu bebek, evden içeri alındığı andan itibaren ev ahalisine bir kasvet ve türlü

sıkıntılar getirecek lakin kimse bu uğursuzluğu ona yormayacaktır. Gel gelelim içindeki habis ruhtan ötürü rahat duramayan bu oyuncak, Atike Hatun'un doğuracağı ikiz çocuklardan birinin ölümüne sebep olup, ruhunu kendi canına katarak içindeki yaşama gücünü taptaze tutmayı başaracaktır. Çocuklarını kaybeden aile ise bazı geceler evin içinden bebek ağlamaları hatta çığlıkları duymaya başlayınca kadın dayanamaz ve gözyaşları içinde her gece o oyuncağı kendi bebeği gibi kucağına alır, oğlunun ruhunun onları terk etmeyerek o bebeğin içinde yaşamaya devam ettiğine inanırdı. Atike Hatun'un bu halinden endişe eden kocası ise güç bela onu kendine getirir, nice uğraş ve zahmetlerden sonra onun bu zor günlerini ve gecelerini atlatmasını sağlayarak diğer evlatlarına sıkı sıkı tutunmasını tembihler ve bunda başarılı olur. Dünyaya tek başına gelmek zorunda kalan ve hatta o zalim bebeğin türlü hilelerine rağmen sağ kalmayı başaran ve adına Ruhi denilen çocuk ise ne hikmettir ki o bebeği çok sever. Zamanla çocuk ona bir isim vermek ister ve ona **"Efgen"** demeye başlar.

Yeri gelince dışarıda gezip dolaşmak isteyen, yeri gelince de akraba ziyaretlerini ihmal etmemek için evden dışarı çıkan ailenin evde olmayışını fırsat bilerek yerinde rahat duramayan Efgen ise evin içinde dolaşır, meraklı gözlerle kurcalanmadık yer bırakmaz, hatta pencere önüne geçerek yoldan geçen ahaliye el bile sallardı. Bahriyeli kıyafeti giyen bir oyuncak bebeğin kendilerine el salladığını gören ahali ise önce gözlerini bir ovuşturur, merakın korkuya ağır basması neticesinde onun yanına doğru sokulur, ancak bebeğin kendilerine fika göstermesiyle arkalarına dahi bakmadan oradan kaçarlar. Zamanla iyice haylaz bir bebek olan Efgen'in yaptığı yaramazlıkların kendi üstüne kaldığını gören Ruhi ise bebeğin kendisiyle konuştuğunu, hatta küfürler öğrettiğini söylemeye başlar. Bunca anlatılanlardan sonra ise ailesi ne zaman Ruhi'yi azarlasa Efgen'in yüzünde bir gülümseme belirirdi.

İlerleyen günlerde Ruhi'nin bitmek tükenmez ağlamalarından ve Efgen'in ona hepinizi öldüreceğim diye söylediğini anlatmasından sonra duydukları karşısında ürken aile daha fazla dayanamaz ve bebeği tavan arasına kilitler ancak Ruhi birkaç gün sonra ne olduğu bilinmez bir şekilde son nefesini vererek hakkın rahmetine kavuşur. Atike Hatun tüm bu olanların hesabını sormak için Efgen'in yanına gitmek ister ancak bunu yapacak cesareti kendinde bulamaz. Aile en sonunda dayanamayıp evi satar ve bebeği de orada bırakır.

Mevsimler geçer, ev hakkında anlatılan çeşitli rivayetlerden sonra uzun bir süre kimseler oraya uğramaya cesaret edemez, yine de Efgen sabırla tavan arasında keşfedilmeyi bekler. Aradan yıllar geçer, nihayetinde ev birileri tarafından satın alınır. Efgen'de evin yeni sahiplerinin kızı tarafından saklandığı yerden çıkartılır ancak çocuk ondan korkarak ağlamaya başlar. Çünkü bebekte yaşlı birinin suratı ve üzerinde eskimiş kıyafetler vardır. Efgen hınzırca gülümsedikten sonra ağzını oynatmaya başlar ve "Eğer beni sevmezsen, aileni öldürürüm yaramaz çocuk" dedikten sonra küçük kız odasına kaçar fakat bebeğin ailesine zarar vereceğinden endişelenerek onu yanına almak hatta kimi zaman onunla uyumak zorunda kalır. Yıllar içinde Efgen yaşlanmış, adeta dede görünümüne kavuşmuştur. Derler ki içinde sakladığı ruhun yaşlanması sonucu böyle bir görünüm almış, ancak fenalıklarına hiç ara vermeden devam etmişti. Ve yine rivayet ederler ki; Cevval Efendiye o mel'un bebeği satan kadın onu bir bodrum katında canını teslim etmiş küçük bir çocuğun yanında bulmuştu. Çocuğun çektiği acılar ve döktüğü gözyaşları sonucunda çocuğun ruhunun sığınacak bir beden araması isteğiyle o bebeğin içinde sıkışıp kaldığı anlatılır.

ÇOBAN ÇANTASI'nın Maceraları

Cepte ve Tablette Sizlerle...

İlk sayıyı ücretsiz olarak issuu.com'daki sayfamızda okuyabilirsiniz.
Sevgilerimizle,

Altar Medya
https://issuu.com/…/d…/coban-cantasi-edergi-sayi-001/s/71382

ALTAR MEDYA

Tarkan©

YAZAN VE ÇİZEN SEZGİN BURAK

"Sezgin Burak'ın Ölümsüz Eseri"

Tarkan©

YAZAN VE ÇİZEN SEZGİN BURAK

Yenilmez Türk Yiğidi
TARKAN'ın Nefes Kesen
Maceraları Devam Ediyor!

Hemen indirin App Store

Hemen indirin Google play

Tevfik Emre

BURDAYIM

Kamyonet hiçbir zaman tek kerede çalışmazdı. Çalışınca da en az on dakika içinde oturup, camların buzunun çözülmesini beklerdim. Radyoyu açardım, hiçbir istasyonu, çekmeyeceğini bilerek sırf o anlamsız parazitleri duymak için. Bunlar en azından, bu soğuk, ıssız, Allah'ın siktir ettiği yere dışarıdan ulaşabiliyorlardı.

Kamyonet hiçbir zaman tek kerede çalışmazdı. Çalışınca da en az on dakika içinde oturup, camların buzunun çözülmesini beklerdim. Radyoyu açardım, hiçbir istasyonu, çekmeyeceğini bilerek sırf o anlamsız parazitleri duymak için. Bunlar en azından, bu soğuk, ıssız, Allah'ın siktir ettiği yere dışarıdan ulaşabiliyorlardı. Uzun yıllar şehirde işe gidip-gelme trafiğine küfrettikten sonra, burada ki işi severek kabul etmiştim. Kalabalıklardan uzakta, doğanın ortasında, huzur bulmayı istemiştim. Şimdi iki yıldır, bu gecesi ile gündüzü zor ayırt edilebilen, yazı kışı aynı soğuklukta, ıssız, terkedilmiş ve çirkin coğrafyada, son derece kıymetli bir metalin, tümüyle modern araçlarla çıkarıldığı bir madende, minimum insan, maksimum teknolojik makine ve her gün daha da artan üretimle birlikte, tükeniyordum. Sistem her gün yeni bir servet yaratırken, biz bu işin bekçiliğini ve bakıcılığını yapıyorduk. Ardı ardına birbirinin aynısı günlerimizde harcadığımız hayatlarımızın bedeli cömertçe ödeniyordu. İyi yemekler yiyor, güzel evlerde kalıyor, kapısında çok sevimli bir şirket logosu olan, son teknoloji 4X4 kamyonetlere biniyorduk. Kutup soğuğuna dayanıklı ve tabii ki yine logolu, kabanlarımız, botlarımız, şapkalarımız ve eldivenlerimiz bizi acımasız iklimin ısırıklarından koruyordu. Ancak, daha derinlerde kopan parçalarımız, uzayda yavaşça uzaklaşan bir katı yakıt tankı gibi, ana gemiyi, ruhumuzu terk ediyordu.

Madene on kilometre mesafede, çalışanlar için kurulmuş bir yerleşimde, iyi bir evde kalıyordum. Haftada iki gün, bir görevli gelip evi temizliyor, ortalığı topluyor, çamaşırlarımı yıkıyor ve biraz da

yemek yapıyordu. Evde her türlü elektronik alet, müzik sistemi, medya, jakuzi, spor odası ve kütüphane bile vardı. Kütüphane boştu ama mobilya olarak güzeldi, istersem kitaplarımı getirebilirdim. Kitaplarım; insanlığın yüzyıllardır yazdıklarından beceriksizce seçilmiş bir yığın. Özlemler, arzular, vesveseler, hırslar, yenilmişlikler ve aşklarla dolu binlerce sayfa. Bunları zaten yaşamıştım, üzerine bir de başkasının yaşadıklarını yeniden okumaya artık tahammülüm yoktu. Çoğu akıl hastalığı sınırında, kimi zenginliğin getirdiği bunalımdan, kimi karnını doyurmak için yazan, satır satır, paragraf paragraf, kitap kitap etraflarına duvar ören, duvarın üzerine çıkan ve senin de bu duvarı alkışlamanı bekleyen yazarlar. "Bir kitap okudum, hayatım değişti" yanılsamasıyla, hayatının değişebileceğini zannedenler. Başka bir iş bulursam, insanlardan uzaklaşırsam ya da onlara katılırsam hayatım değişir diyenler. Hayır, hayatın değişmeyecek, çünkü bu senin hayatın, ne iş yaparsan yap, ne giyersen, ne yersen, nereye gidersen git, değişmeyecek. Çünkü hala oradasın, kendi hayatının tam ortasında, çırılçıplak. Bol reklamlı MARS projesinde anlatıldığı gibi, mevcut hayatınızın içine ettik, şimdi size yeni bir gezegende, yeni bir hayat satacağız. Su ve atmosferin olmadığı, yani, cihazlar olmadan bir saniye bile hayatta kalamayacağınız, bir cennetten bahsediyorlar. Ne mi yapacaksınız, tabii ki madencilik, siz değil ama, makineler ve robotlar yapacak, siz de onlara bakıcılık yapacaksınız. Bunca yıllık bilim ve sermaye birikiminin bana vaat edebileceği sadece bu mudur yani, siktirin gidin.

Sabahları on kilometrelik boş ve donmuş yolda, keyfime göre şerit ihlali yaparak, hem de istersem kamyoneti devirip, parçalama lüksüne sahip biri olarak, ortalama hızımı minimumda tutarak ve olabildiğince geç işe giderdim. Kahvemi içip, işleyişi şöyle bir kontrol ettikten sonra günün bitmesini beklemeye başlardım. Günlük rutin toplantılarda, çoğunlukla dinleyerek, çok da umurumda olmayan kararlar alır, emirler verirdim. Madenim, şirketin en yüksek gelir getiren madeniydi, her yıl beni dünyanın bilinen en iyi yerlerinden birine iki hafta tatile gönderirler, banka hesabıma yüklü ikramiye ve primler yatırırlardı. Daha şimdiden ömrümün sonuna kadar yatarak, yani çalışmadan iyi şartlarda yaşayabileceğim param vardı. Muhasebecimin hesabına göre yüz otuz yaşıma kadar, ayda bilmem ne kadar harcayarak rahatlıkla yaşayabilirdim. Yüz otuz yaşına kadar ben ne bok yiyebilirdim ki. Hadi beni geç, bu maden şirketinin sahipleri belki de beş bin yıllık bir ömre yetecek parayı çoktan toplamışlardı, peki onların derdi neydi. Hayat uzadıkça güzelleşen bir şey miydi gerçekten ya da bunu da mı bize satıyorlardı.

Öğle yemeğinden sonra ofisteki kanepemde şekerleme yapardım, beni hiç kimse rahatsız etmezdi. Sonra kalkıp beş çayımı içer, kurabiyelerimi yer, birkaç saat daha oyalanır ve eve doğru yola çıkardım. Aynı donmuş, ıssız ve çirkin yola.

Akşam yemeğini hafif yer, üzerine birkaç kadeh bir şeyler içer ve üç bin iki yüz kanallı televizyonumun başına geçerdim. TV seyrettiğim zamanın yüzde altmışında kanal değiştirerek, her kanalı ama aslında hiç birini seyrederdim. Genelde seri katil ve intihar girişimi çeşitlerini anlatan belgeselleri, ha bir de son teknolojik gelişimlerin insan hayatını nasıl kolaylaştıracağını anlatan filmleri izler, çoğunlukla koltukta uyuya kalırdım. Bazen koltukta, bazen çişe kalktığım zaman geçtiğim yatakta geceyi sonlandırır, bir sonraki sıkıcı güne başlardım.

Bazı sabahlar kamyonetin camında ki buzların erimesini

beklerken, radyo parazitleri eşliğinde, buzun camda çizdiği şekillerden anlamlar çıkarmaya çalışır, bana belki de buza yazılarak gönderilecek bir mesajı beklerdim. Günlerim ve gecelerim nefesim kadar düzenli ve sıkıcıydı.

O gece de, önceki yüzlercesi gibi ayı senaryoyu oynayarak koltukta sızmıştım. Telefonun o insanı çileden çıkaracak kadar neşeli ziliyle uyandım. Arayan yardımcım olan genç mühendisti. Madende yangın çıkmış, altıncı ve yedinci sektörlere yayılmıştı. Bu iki sektör son altı ayda işletmeye açtığımız ve üretimimizi yüzde otuz arttırmış olan yeni sektörlerdi. Durum gerçekten vahimdi. "Hemen geliyorum" deyip kapattım. Hızla giyinip evden çıktım. Gece soğukla birlikte daha da artmıştı, belki de soğuk geceyle artmıştı. Camların erimesini beklemeden yola çıktım, buz zaten çözülmeye başlamıştı. Nefesim hizasında ki buz erimiş, bana yolu görebileceğim küçük bir pencere açılmıştı. Kamyonetin bütün ışıklarını yakmıştım. Cuma gecesi olduğu için her zamankinden biraz fazla içmiştim, zaman zaman yolda sağa ve sola kaydığımı fark ediyor, dikkatimi toplamaya ve ayılmaya çalışıyordum. Yol genel olarak düzdü, sadece madene iki kilometre kala başlayan dağ yolu riskli olabilirdi. Kendime özellikle bu kısma gelene kadar ayılma konusunda telkin yapıyordum. Yol tümüyle donmuştu, ileri teknoloji kar lastiklerim beni götürüyor, buna rağmen zaman zaman kamyonetin kayan kıçını toplamak zorunda kalıyordum. Madene beş kilometre kaldığını gösteren tabelayı görünce rahatladım. Yolun yarısını geçmiştim, yola çıktığıma göre çok daha iyi durumdaydım. Kabinin içi ısınmış, camlardaki buz tümüyle çözülmüştü. Gidince ilk iş bir kahve içmeyi planladım, yardımcımı arayıp yolun yarısını geçtiğimi bildirdim ve son durumu öğrendim. Benim açımdan her şey yolundaydı, doğuda güneşin ilk cılız ışıkları ufkun taslağını bitirmişlerdi bile.

Bir anda yol önümde kayboldu, ayağımı gazdan çektim daha frene dokunmadan, kamyonet yuvarlanmaya başladı. Kemerim takılı, bilincim açıktı, güvenli bir şekilde koltuğumda oturuyor ve dönmenin bitmesini bekliyordum. Birkaç kez hafif bir şekilde başımı sol cama vurdum. Bir ara gözümün önünden geçen ay kaybettiğim eksi kırk dereceye dayanıklı kutup tipi eldivenimin teki geçti. Olası derin bir kar kütlesi içinde yuvarlanıyordum, camlar kırılmamıştı ve çoğunlukla karların ezilme sesini duyuyordum. Yeni yağmış karda yürürken çıkan ses gibi, onun iki tonluk bir kamyonetle olanı. Sonunda kamyonet sol tarafına yatarak durdu, tavan üzerindeki ışıldaklar ezilmiş olmalıydı ama diğer farlar yanıyordu. Ortalık bayağı aydınlıktı, kabinin içi kardan yansıyan ışıklar sayesinde romantik bir loşluktaydı. Motoru kapattım, farları söndürmedim, kalorifer fanı çalışıyordu, en azından motor soğuyana kadar açık tutmayı düşündüm. Telefonumu yanımdaki koltuğa koymuştum, yuvarlanma sırasında kim bilir nereye gitmişti. Ellerimle vücudumu kontrol ettim, dikiz aynasından yüzüme baktım, görünürde ciddi bir yaralanma belirtisi yoktu, sadece bacaklarımda hafif bir sızı vardı ve oynatmakta zorlanıyordum. Ön kaputun ezilmesi nedeniyle, konsol çökmüş bacaklarımı sıkıştırmıştı. Bütün vücudum sol kapıya dayalı bir şekilde yatıyordum, kapı kolçağını kalçamda hissediyordum ama canımı yakmıyordu. Evden çıkarken telaşla kol saatimi takmayı unutmuştum, aracın saati 04.48'i gösteriyordu. Tam olarak nerede yuvarlanmaya başladığımı hatırlamaya çalıştım. Yarı yol tabelasını hatırladım, onu geçtikten kaç dakika sonra olabileceğini hesaplamaya çalıştım, sonrada bu anlamsız hesaplamayı yapan kendime güldüm. Mühendis kafam, ille de bir hesaplama yapmak ve eşittir'in sonuna bir sonuç koymak üzerine çalışıyordu. Bir kaza yapmıştım, eğim nedeniyle yuvarlanmış,

yoldan uzaklaşmıştım, farlarım yanıyordu ama güneş hızla doğuyor ve ışığıyla belki de yerimi belli edecek farlarımın ışığını boğuyordu. Bu ağaçsız coğrafyada beni bulmaları zor olmayabilirdi. Kalorifer fanından gelen serinlikle, motorun artık soğuduğunu anladım ve fanı kapattım. Şimdilik içerisinin sıcaklığı iyiydi, aceleden iç donumu giymediğim için bacaklarım üşümeye başlamıştı.

Nereden aklıma geldiyse, geçen yaz tatilinde tanıştığım Amerikalı yazılımcıyı hatırladım. Elimde Mojito'larla, akşam üstü kumsalda ona doğru yürüdüğüm zamanı. Tatildeydim, ayağımda sandaletler, elimde Mojito'lar vardı, güneş yanığı sırtım hafif sızlıyordu ve o çıplak ayaklarını kuma gömmüş sahilde oturuyordu. Yüzü denize dönüktü, siyah saçları sırtının bir kısmını örtüyordu ve bu adada gerçekten çok iyi Mojito yapıyorlardı. Bu Amerikalılar teker teker muhteşem insanlar, nazik, sevecen, esprili, saygılı ama bir araya gelince bunlara bir şey oluyordu. Benim ikinci günümdü, onun da bir haftası daha vardı. Uzun ve güzel bir haftaydı. Bir maden mühendisi ile, bir yazılımcının hayal gücüyle ne kadar güzel olabilirse artık. Birden Katil gözümün önüne geldi. Orta okuldayken eve almak istediğim ama annemin izin vermediği, siyah beyaz sokak köpeği. Ona sokakta baktım, o da beni benimsedi, evde kalmış yemeklerin suyuna ekmek doğrar ona götürürdüm, hepsini yerdi. Bir gün hiç haber vermeden ortadan kayboldu.

Camlar buz tutmaya başlamıştı, artık nefesimi görebiliyordum. Kabanımın cebinden şirket logolu beremi buldum ve kafama geçirdim. Telefonum çalmaya başladı, uzun uzun ve birkaç kez tekrarlayan aramalara cevap veremedim, telefonun sesi tam arkamdan geliyordu. Başımı dik tutmaya çalışmaktan yorulmuştum, kapşonumu kafama geçirdim ve buzlu cama dayadım. Çok tatlı bir uyku göz kapaklarımı gıdıklıyordu, uyumamam gerektiğini biliyordum, yüksek sesle şarkı söylemeye başladım. En son çavuş talimgah!da söylediğim " Ay akşamdan ışıktır, Yaylalar Yaylalar" ı söyledim. Nereden gelmişti şimdi aklıma, "Yüküm şimşir kaşıktır, dilo dilo yaylalar "

Başımı dayadığım yer bir süre sonra sızlamaya başladı, başımı hafifçe çevirip camdan dışarı bakmaya çalıştım. Babamı gördüm, bizim şirketin logolu nesi varsa giymiş bana doğru yürüyordu. Her yer karla kaplıydı, daha doğrusu kara gömülmüş haldeydik, etrafımız üç yüz altmış derece kardı ve o buna hiç aldırmadan, hiçbir kar tanesine değmeden bana doğru yürüyordu. Kamyonetin sol ön kapısını açtı. Sola devrilmiş bir kamyonetin, sol kapısını açtı, konuşmadan eğilip kontak anahtarını çıkardı. Anahtara dikkatle baktı, bu işi yaparken burnumun on santim ilerisindeydi, kokusunu alabiliyordum ama bana hiç bakmıyordu. Bu duruma kızıp ona bağıdım, "Baba, baba ! ". Beni duymadı, bir kez daha ve daha çok bağırdım, "Baba, burdayım, beni görmüyor musun ? " . Beni görmüyordu, bu koduğumun kamyonetiyle ilgileniyordu, sanki bir sigorta eksperi hassasiyeti ile durumu tespit etmeye çalışıyordu. Daha da kızdım " Baba burdayım, o koca gözlerini aç da iyi bak, burdayım, gör beni baba, artık gör beni".

Sol dikiz aynasının kırılmamasına sevinmişti, eldiveniyle aynadaki karı temizleyip kendine baktı. Hırsla koluna uzandım, kabanının kolundan tutup onu kendime doğru çevirmeye çalıştım. Onu tutuyordum ama kuvvetim onu çevirmeye yetmiyordu, hala beni görmüyordu. "Allahın belası, burdayım işte, daha ne istiyorsun, burdayım" diye bağırdım, sesim titredi, boğazımda bir şeyler düğümlendi. Son bir kez koluna asılmak ve onu koparırcasına çekmek istedim, kopan koluna sarılmak istedim, ağlayarak bağırdım "BURDAYIM ! ".

" Bulduk sizi efendim, biz de burdayız"

Hırıltıyla inledim " Burdayım".

13 SENELIK BIR ARADAN SONRA MISTER NO YENI MACERALARA DOĞRU YOLA ÇIKTI

Mister No, Sergio Bonelli ve Galliano Ferri ikilisinin yarattığı çizgi roman ve baş karakter. İtalya'da 1975 Haziran ayında ilk serüveni 2006 Aralık ayında da son serüveni yayımlanmıştır.

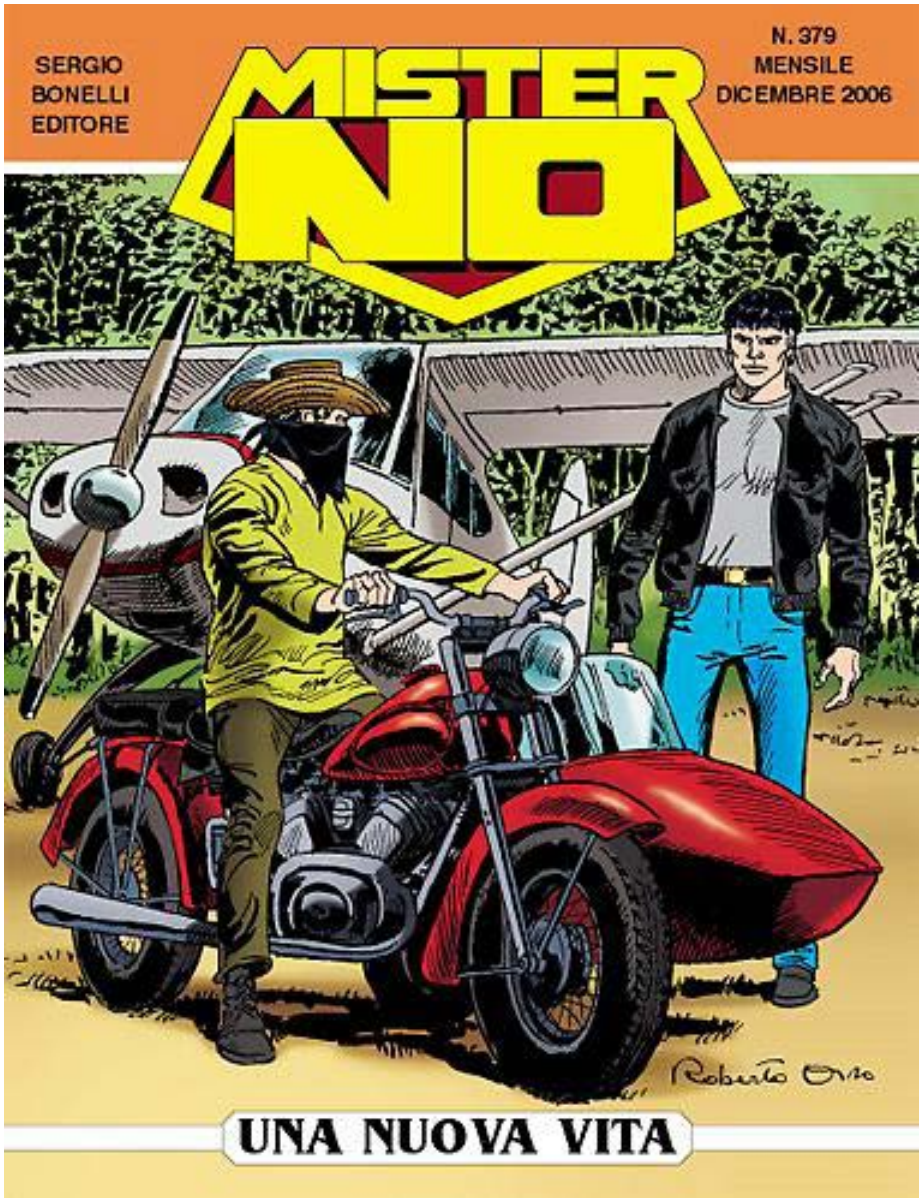

Mister No, Sergio Bonelli ve Galliano Ferri ikilisinin yarattığı çizgi roman ve baş karakter. İtalya'da 1975 Haziran ayında ilk serüveni 2006 Aralık ayında da son serüveni yayımlanmıştır. İtalyan çizgi romanında bir dönüm noktasıdır. Ona bu sıfatı kazandıran en önemli özelliği, western olmayan ilk Bonelli karakteri olmasıdır.

Yukarıda gördüğünüz 379. sayı ile Mister No maceraları İtalya 'da sona erdi.

Mister No sevenleri üzen bu kararın ardından Bonelli Editore 13 sene sonra Mister No sevenleri sevindirecek yeni bir karar aldı…

Ve Mister No zamanda atlayarak Wietnam savaşının yaşandığı gençlik dönemlerini kapsayacak yeni maceralara doğru yola çıktı.

AUDACE
1
DICEMBRE 2018
€ 3,50
MENSILE
ITALY ONLY

CONTENUTI ESPLICITI

MISTER NO
REVOLUTION

BRUCIA, RAGAZZO, BRUCIA!

MASIERO · CREMONA

SERGIO BONELLI EDITORE

Gökçe Mehmet Ay

Podcast:
https://anchor.fm/uzay

Zihnimde Arinek'den gelen haritada mekikler birer yıldız gibi parlayarak yaklaşıyorlardı. Arinek burgu alarmını verdiği andan itibaren düzenli bir telaş başlamıştı. Yiozi sarayın bahçesinde mekikler için pistler ayarladı.

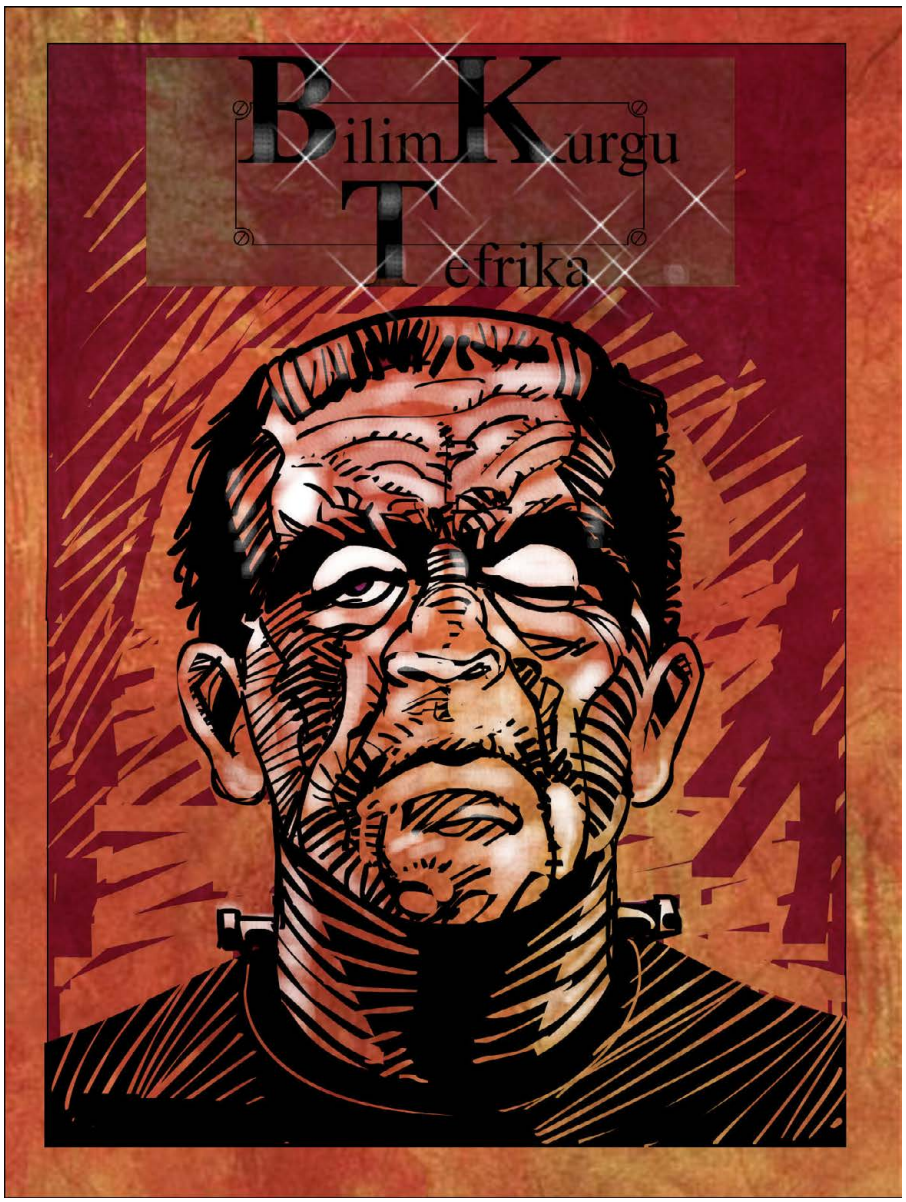

HEDEFİNİ ARZULAYAN MERMİ

Zihnimde Arinek'den gelen haritada mekikler birer yıldız gibi parlayarak yaklaşıyorlardı. Arinek burgu alarmını verdiği andan itibaren düzenli bir telaş başlamıştı. Yiozi sarayın bahçesinde mekikler için pistler ayarladı. Kara üniformalı, alevli pençe armalı timsahlar sıraya girmiş mekikler için hazırda bekliyorlardı. Kendi mekiğim için piste ilerlerken bazı grupların arasında yavru timsahların da olduğunu gördüm. Yanımda emirler veren Yiozi'yi durdurdum.

"Çocuklar vedalaşıp dönseler iyi olur. Acele etmeliyiz."

Yiozi şaşkınlıkla bana baktı.

"Onlar dönmeyecekler. Bizimle geliyorlar."

"Nasıl? Uzaya, savaşa yavrularınızı da mı götürüyorsunuz?"

"Elbette annesinin yanında olmazsa savaşmayı nasıl öğrensinler? Çocuklarımı burada bırakamazdım."

Yiozi'ye ne cevap vereceğimi düşünürken mekiğim geldi. Arinek Hekate'ye yaklaşmıştı. Savaşta manevra kabiliyetini azaltıp riski arttırsa da çabuk ulaşabilmemiz için alçak yörüngeye yerleşmişti. Mekiğin kapılarından içeri girince zihinlerimiz daha sıkı birbirine sarıldı. İlk gemi burgudan çıkıyordu. Mekiğin pilot koltuğuna otururken Arinek'in sensörleri geminin İmparatorluk firkateyni olduğunu gösterdi. Savaş durumundaydı. Plazma topları uzay karanlığında infrared spektrumunda parıldıyordu.

Mekiğin içi Yiozi önderliğinde üniformalı timsahlar ve aileleri ile dolmuştu. Puion da gelmiş, elindeki zincirleri sallayarak insanın ruhuna işleyen bir şarkı söylüyordu.

"Yiozi, Puion ne söylüyor?"

Yiozi'nin göz koruyucu kapakları bir an için indi. Gözlerini kırpıp başını salladı.

"Savaş ve özlem üzerine bir ağıt. Yeni yollar ve açık ufuklar diliyor. Düşmanlarımızın kalplerinin pençelerimizde parçalanması, yuvanın zaferi için dua ediyor."

İmparatorluk firkateyninin ardından iki hücumbot ve bir destroyer de burgudan çıktı. Arinek gelen gemilerin özelliklerini veri tabanından çekip çıkartmıştı. Son gelen destroyerin ismi Celal'in Kılıcı'ydı. O İmparatorluğun kötü ün salmış gemilerindendi. Celal'in Kılıcı Yoraba isyanını bastırmak için gönderilen filonun sancak gemisiydi. Yoraba'yı kinetik bombardıman ile cezalandırmış ve birçok insanın ölmesine sebep olmuştu. Burada da çekinmeden saldıracağından korkuyordum.

Tek şansımız Hekate'nin uzağında olmalarıydı. Gezegenden gelecek saldırıdan korunmak için üç ışık dakikası uzaktaydılar. Plazma topları için yeterli bir mesafeydi ama bize de kaçacak zaman bırakıyordu.

Puion'un şarkısı eşliğinde Arinek'e vardık. O mekiğin tüm sarsıntısına rağmen ayakta şarkı söylemeye devam etti.

#

Mekik Arinek'e kilitlenip, hangar havası eşitlenince kapıyı açıp dışarı fırladım. Gemiler aktif tarama ile Arinek'i incelemeye çalışmışlardı. Şimdilik yerimizi biliyorlar ama ne yapabileceğimizi tahmin edemiyorlardı. Yiozi iki timsahla beraber peşimden geldi. Bağlantı odasına geldiğimde Arinek'in de boş durmadığını gördüm. Tamir robotu kumanda odasının son düzeltmelerini yapıyordu. Arinek mürettebat için de yeni konsollar eklemişti.

"Bunlar biraz fazla değil mi?"

"İkimiz hepsine yetişebiliriz ama kırıcı yollarlarsa korumasız kalırız. Biz onunla savaşırken mürettebat gemi savaşına devam etmeli."

"Haklısın, o zaman timsahları eğitmen de gerekecek."

Arinek'in kahkahası zihnimde yankılandı.

"Merak etme, onlar büyük ihtimalle zaten bu konuda eğitimlidir. İstersen Yiozi'ye bir sor."

Kaptan koltuğuna oturup ekranlarımı kurcaladım. Arinek'le aramdaki bağ bunları gereksiz kılıyordu ama hoşuma gitmişti. Sağımdaki koltuğu Yiozi'ye oturması için işaret ettim.

"Yiozi, sen ikinci kaptansın. Terfiin kutlu olsun. İlk görevin bana bir silah subayı bulmak. İmparatorluk filo kumandanı cesaretini toplayıp bize ateş etmeye başladığında savunma topları ve silahları kontrol edecek birisi lazım."

Yiozi kuyruğunu havaya kaldırdı.

"Arinek ve sen bunları yapamıyor musunuz?"

"Elbette yapabiliriz ama her zaman ilgilenemeyebiliriz. O zaman mürettebata ihtiyacım var."

Yiozi pek anlamamış gibiydi. Ona kırıcılardan ve Kudzen ile olan savaşımızdan bahsetmek için zamanım yoktu. Başını sallayıp yanındakilerden birine seslenince rahatladım.

Timsah koltuğuna yeni geçmişti ki hücumbotlar bize doğru manevra yaptılar. Silah mesafesini kısaltmak için yaklaşıyorlardı.

"Arinek mekiklerin durumu ne?"

"Son beş mekiğin Hekate'den kalkmasını bekliyoruz. Tahmini varış süresi üç dakika"

"Şu hücumbotların yaklaşması hoşuma gitmiyor. Gözün onlarda olsun."

"Merak etme Halil, sistemde

MKAAKS

benden habersiz bir şey olamaz."

Konsolun ayarlarını yapmaya çalışan Yiozi'ye döndüm.

"Üç dakika içinde son mekikler Arinek'e kilitlendikten sonra manevraya başlıyoruz. Gelenlerin hazırlıklı olmasını sağlar mısın?"

"Tamamdır, Halil Kaptan." Yiozi kuyruğunu iki kez yere vurup kaftanının içinden telsizini çıkarttı. O emirler verirken, gözlerimi kapatıp uzayın karanlığını izledim.

Arinek'in sensörleri ve güverte kameraları uzayın yakıcı soğuğuna sarınmadan orada olmamı sağlıyordu. Derin sessizlik içinde bize doğru gelen hücumbotlar plazma toplarını aktiflemiş, ateş etmek üzereydiler. Hekate büyük bir güçle bizi kendine çekmeye çalışıyor, Arinek yörüngeyi koruyabilmek için motorlarını sürekli aktif tutuyordu. Son mekik bulutların arasından çıkıp Arinek'in hangarına girdi. Mekik hangara kilitlendiğinde gözlerimi açıp gemiye seslendim.

"Savaş pozisyonlarına, başlıyoruz."

#

Koridorlarda hoparlörlerden gelen sesimin yankısı bitmeden Arinek motorları ateşlemişti. Hızlanarak Hekate'nin kollarından uzaklaştık. Plazma toplarına dolan enerji ile silahlarımız canlanıyordu. Hücumbotlar yirmi ışık saniyesi sınırını geçtiklerinde plazma toplarını ateşlediler. Biz motorları ateşlemeden önce saldırmışlardı. Göz ucuyla silah konsolundaki timsaha baktım. Ekrana gömülmüş, hızla ayarlar yapıyordu. Plazma toplarını görmeden otuz saniye önce kalkanları çalıştırmıştık. Silah subayı baraj atışları ile yaklaşan plazma mermilerinin yönünü değiştirmeyi deniyordu. On saniye içinde karar vermesi gerekiyordu. Buna rağmen gelen altı atıştan sadece biri kalkanlara isabet etti.

"Arinek, sen mi baraj atışını kontrol ettin."

"Hayır, Halil. Sadece ne yapabileceğini anlattım, gerisini yeni silah subayı halletti."

"İlginç, demek ki yüksek teknolojiye adapte olabiliyorlar."

"İlk kaptanım onları bunun için seçmişti. Timsahlar galaksinin en iyi savaşçıları olabilir."

Hücumbotlar kaçış manevraları yapıyorlardı. Firkateyn bu arada iyice yaklaşmıştı. Aramızdaki mesafe bir ışık dakikasına düşmüştü.

"Arinek keşke roketlerin olsaydı. O zaman bu savaş daha kolay olurdu."

"Var Halil ama üretim hattından çıkamadı."

"Keşke onları öne alsaydık."

"Gene de sorun yok, plazma topları ile onları durdurabiliriz."

Arinek zihnime planını yükledi. Fena bir plan değildi, biraz riskliydi ama yapabilirdik.

"Yiozi ben Kruvazörle uğraşırken senin hücumbotları oyalamanı istiyorum. Yapabilir misin?"

"Elbette Halil Kaptan. Hallederim."

Onun konsoluna iki plazma topunun kontrolünü aktarıp gözlerimi kapattım.

Arinek'le bir oldum.

Plazma toplarında hedefini arzulayan mermilerin enerjisiyle birdim.

Düşmanın yerini bulmaya çalışan sensörlerle birdim.

Sistem düzleminin altından bana yaklaşmaya çalışan Firkateyn kaptanı benim gördüğüm gibi savaşı görmek için neler verirdi, tahmin bile edemiyorum. O ben hücumbotlarla uğraşırken biraz daha yaklaşmıştı. Arinek büyüklüğünde bir geminin plazma topu sayısının en fazla altı olacağını düşünüyor olmalıydı. Oysa bizim on altı topumuz vardı.

Sekiz toptan çıkan plazma mermileri, 0,8 ışık hızında namluları terk etti. Kruvazörün kaptanı mermileri gördüğünde aradaki mesafe 12 ışık saniyesiydi. Kalkanları açıktı. Baraj atışına ve kaçış manevralarına başladılar. Plazma mermilerinden üç tanesini baraj atışı ile yakaladılar. İki mermi de kaçış manevraları sayesinde boşa gitmişti. Kalan üç mermi sırayla kalkanlara vurdu. İlkinde titremeye başlayan kalkanlar, ikincisinde sustular. Üçüncü mermi ise iskele baş omuzluktan isabet etti. Onu yaralamıştık. İyi atışın keyfini çıkartamadan sensörler destroyerin ateşini haber verdi.

Uzayın karanlığında bize doğru gelen on iki plazma mermisi vardı ve aramızdaki mesafe otuz ışık saniyesiydi. Gene de içimde garip bir huzur vardı. Olmam gereken yerdeydim.

DEVAM EDECEK

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL

Çizen: MÜNİF FEHİM

En büyük halk şairimizin romanlara mevzu olacak maceralı hayatı

Ahmet Yılmaz Arşivinden teşekkürlerimizle...

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL

— 1 —

Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Yola çıkarken bütün obası başına birikmiş, ne demişlerdi? «Etme eyleme, uyma şeytan sözüne. Gurbet elin kahrı zehirden acıdır. Âşık olsan da acıdır. Senin başındaki kavak yelleri gelir geçer, demişlerdi. Obamızın şenliği, gözümüzün bebeği gitme! Bizden ne kötülük gördün ki? Yârenin yoldaşın burada. Anan baban burada. Gitme! Yapma bunu bize! İste bizden her istediğini. Bütün bir oba senin yoluna can verir. Sazıyın üstüne saz yok, sözüyün üstüne söz yok. Biliriz, demişlerdi. Senin kadrini biliriz. Gel tut sözümüzü. Obadan ayrılma. Gitme gurbet ellere.» Dinlememişti. Anası gözyaşı dökmüş, babası boynuna sarılmış, yârenleri yolunu kesmiş, onu döndürememişlerdi.

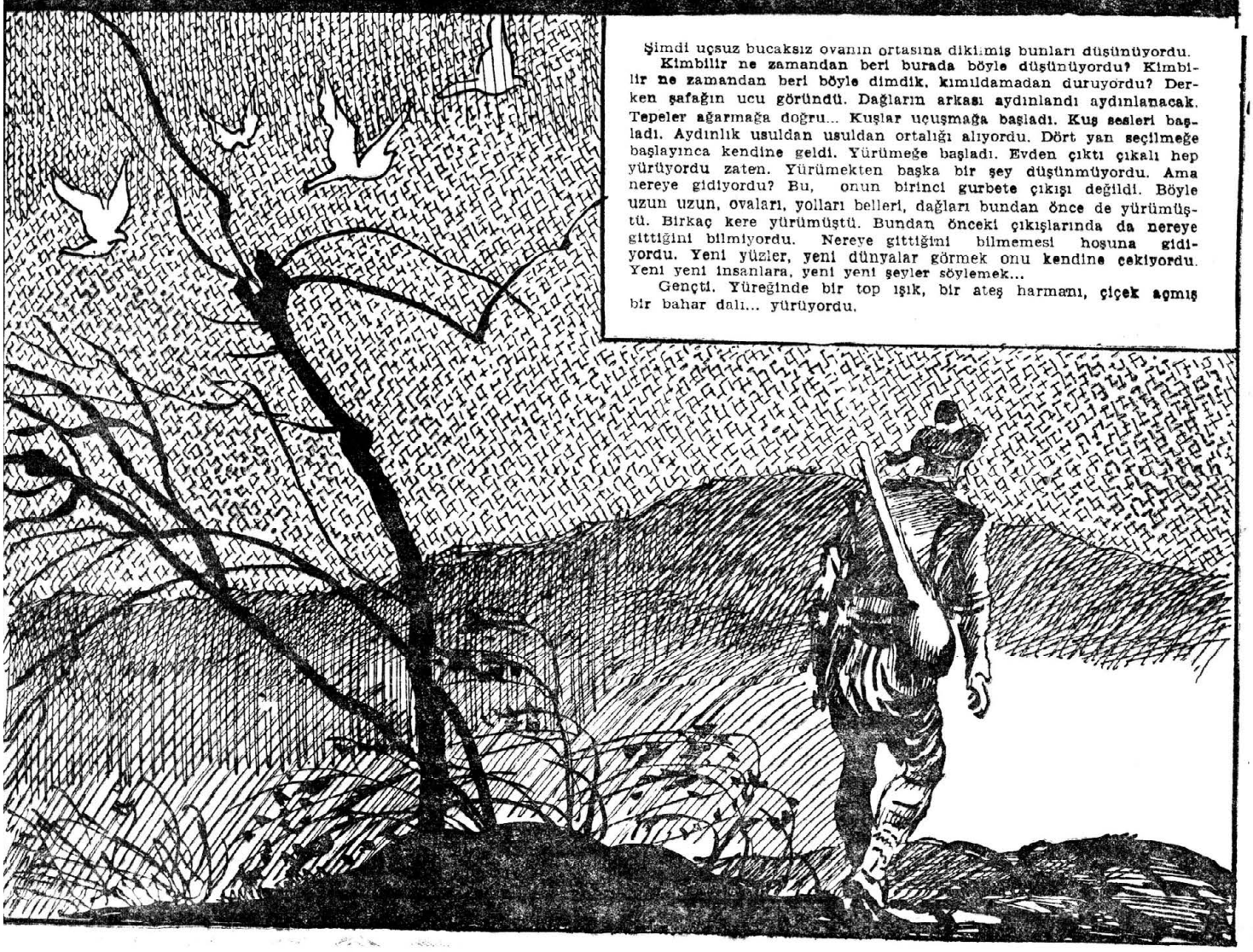

Şimdi uçsuz bucaksız ovanın ortasına dikilmiş bunları düşünüyordu.

Kimbilir ne zamandan beri burada böyle düşünüyordu? Kimbilir ne zamandan beri böyle dimdik, kımıldamadan duruyordu? Derken şafağın ucu göründü. Dağların arkası aydınlandı aydınlanacak. Tepeler ağarmağa doğru... Kuşlar uçuşmağa başladı. Kuş sesleri başladı. Aydınlık usuldan usuldan ortalığı alıyordu. Dört yan seçilmeğe başlayınca kendine geldi. Yürümeğe başladı. Evden çıktı çıkalı hep yürüyordu zaten. Yürümekten başka bir şey düşünmüyordu. Ama nereye gidiyordu? Bu, onun birinci gurbete çıkışı değildi. Böyle uzun uzun, ovaları, yolları belleri, dağları bundan önce de yürümüştü. Birkaç kere yürümüştü. Bundan önceki çıkışlarında da nereye gittiğini bilmiyordu. Nereye gittiğini bilmemesi hoşuna gidiyordu. Yeni yüzler, yeni dünyalar görmek onu kendine çekiyordu. Yeni yeni insanlara, yeni yeni şeyler söylemek...

Gençti. Yüreğinde bir top ışık, bir ateş harmanı, çiçek açmış bir bahar dalı... yürüyordu.

Gün öğle oldu. Çamlık bir tepeden aşağı inerken bir düzlükte dumanlar gördü. Uzakta dalgalana dalgana tütüyordu. Kendi kendine, «bir oba konmuş olmalı oraya,» dedi. Sevindi. Sevinçle yürüdü. Dumanların tüttüğü yere gelince, sevinci kursağında kaldı.

Az önce buradan bir oba kalkmıştı. Dumanlar, obanın ocaklarının dumanları idi. Nedense, bir iki deveyle, fıkara birkaç ev kalmıştı. Onlara bir şey sormadı.

Kayalık bir geçide doğru ilerlerken,, geçidde yükü yıkılmış bir beygirle uğraşan bir adam gördü. Adam güçlü kuvvetli bir adam görünüyordu. İri yarıydı. Ama yükü bir türlü doğrultamıyordu. Karısı, çocukları, üzgün duruyorlardı orada.

Adama yaklaştı .Adam onu görünce doğruldu. —« Kolay gelsin kardeş,» dedi. Adam gülümsedi: —« Sagol»

—« Ne oldu bu beygire böyle?»

—« Yükü devrildi.»

Hiç bir şey söylemedi. Sazını çıkardı bir yana koydu. Yükü yüklemeğe gitti.

Yükledi.

Adam: —« Eline sağlık. Âşık mısın sen?»

—« Yurddan yuvadan olduk»

—« Diyar, diyar, öyle mi?»

—« Öyle.»

—« Gayri eve dönmeğe tövbe mi?»

—« Tövbe.»

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 2 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Adam: — Senin gibi âşığın birine sormuşlar: Vatanın nere? Sazını göstermiş. Bura, demiş. Adın ne senin? Adını bir bağışla bakalım. Benimki Deli Hüseyin.. Bozdoğan obasında Deli Hüseyin derler bana.»

—« Bizim obada da Karaca derler bana. Karacaoğlan...»
—« Sizin obanın adı ne?»
Karacaoğlan, sazını gösterdi: —« İşte bul» dedi.
Deli Hüseyin işi anladı.

Yanyana, obanın gittiği yana doğru yürüdüler. Deli Hüseyin bir göz kırptı:
—« Sevda meselesi mi?»
Karacaoğlanın yüzü kederlendi.
Deli Hüseyin: —« Aldırma.»
Karacaoğlan karşılık vermedi.

Karacaoğlanın yüzü karanlıktı.
Deli Hüseyin sorduğuna soracağına pişman olmuştu. Ne yapacağını bilmiyordu. Konuştu: —« Şimdi bizim obaya yetişiriz. Bizim oba büyüktür; Bizim beyi sorarsan...
Karacaoğlan onun yüzüne bir hoş baktı.
Deli Hüseyin: —« Bana öyle geliyor ki, bu senin ilk gurbetindir.»
Karacaoğlan sorulandan hoşnutsuz, karşılık verdi: —« Son!»

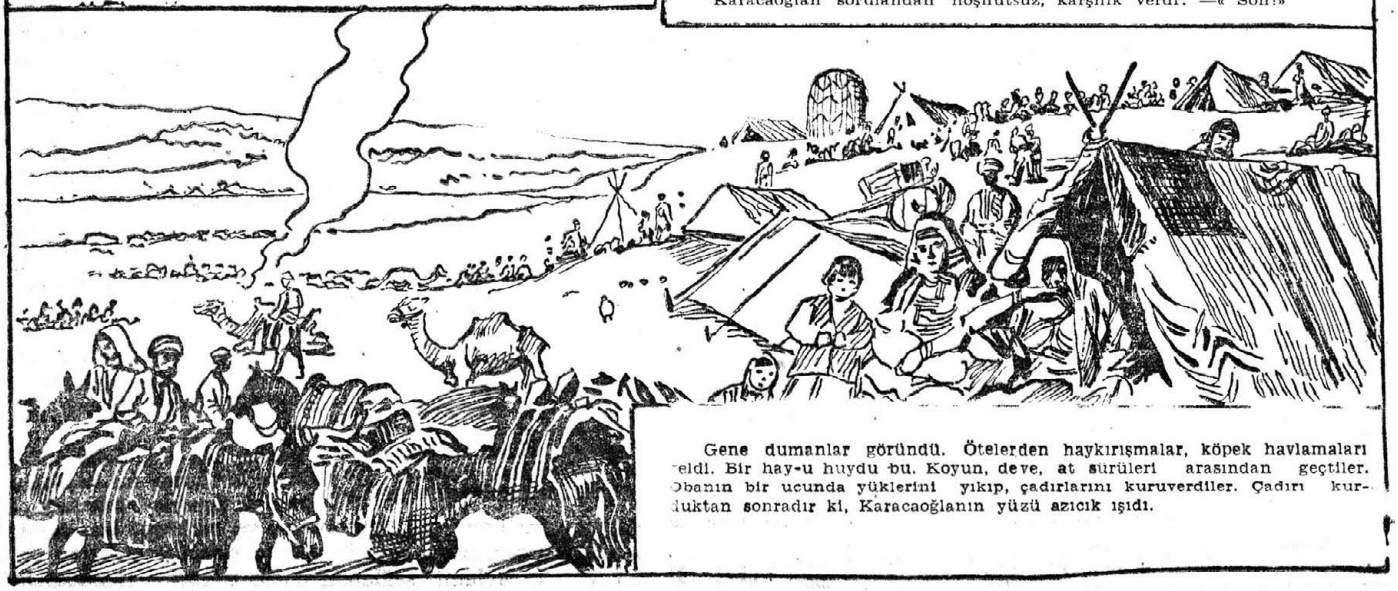

Gene dumanlar göründü. Ötelerden haykırışmalar, köpek havlamaları geldi. Bir hay-u huydu bu. Koyun, deve, at sürüleri arasından geçtiler. Obanın bir ucunda yüklerini yıkıp, çadırlarını kuruverdiler. Çadırı kurduktan sonradır ki, Karacaoğlanın yüzü azıcık ışıdı.

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 3 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Hüseyinin gecikmesi merak olmuştu obaya. Hemen başına biriktiler. Daha kimse ağzını açmadan Hüseyin başladı söylemeğe:
—« Yükü devirdim de bu çocuk doğrulttu. Yoksa dağda kalmış gitmiştim. Hiç biriniz nerde bizim Deli Hüseyinimiz demedi. Gökten mi indi, yerden mi bitti, yetişiverdi. Âşık bu! Sazı da var. «Karacaoğlana döndü: «Karaca kardeş, çal,» ded. «Âşık dediğin naz niyaz istemez. Çal kardeş.»

Karaca sazı çekti yere oturdu. Sazın üstüne yumuldu:

İmana gel kanlı gurbet imana
Biz de başımızı saldık gümana
Yağıp yağmur gündeğince çimene
Kokar burcu burcu gülü sılanın

Ovalar ovalar engin ovalar
Gözüm yaşı biribirin kovalar
Yüce dağ başında şahin yuvalar
Öter garip bülbülleri sılanın

Bitmedik işlere Mevlâ ulaşa
Daha neler gelir sağ olan başa
Geçerse bu yaz da kalırsak kışa
Korkarım kapanır yolu sılanın

aracaoğlar der ki bana noldu
Sarardı gül benzim gazele döndü
Silada sevdiğim yadeller aldı
Bilmem nasıl oldu hali sılanın

Hiç kimsenin yüzüne bakmadı. Sazını usuldan yanına indiriverdi. Sazının sedefli göğsünde sedef geyikler uçuşuyordu. Dinliyenler donup kalmışlardı. Konuşmuyorlardı. En sonunda yaşlı bir adam konuştu: —« Bu ses,» dedi, «dağı taşı eritir.» Sonra Deli Hüseyin: —« Üzme kendini kardeş, diye ilâve etti. Evim sana ev, atım sana at, ben de sana kardeşim. De yap dediğini...»

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 4 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Gecedir. Çadırda kalan Karaca düşünüyor. Dışarda büyük yalımlarla obanın ateşi yanıyor. Ötelerden, gecenin sessizliğinden bir kaval sesi geliyor. Karaca, çadırın ağzında bir ses duydu. Birden başını kaldırdı ki, karşısında Deli Hüseyin. Deli Hüseyin ona:« Gel,» dedi, «Seninle kan kardeşi olalım. Kimim kimsem yok benim. Senin sesin dağı taşı eritir.»

Belinden hançerini çıkardı. Karacaya: —« Ver elini,» dedi. Eli aldı. Azıcık kanattı. Kanı yaladı. Sonra kendi parmağını da kesti. Onu da Karacaya yalattı.

—« Senin gibi kardaşım olduktan sonra, bu dünya bana viz gelir,» dedi.. «Şaha Sultana eyvallah demem. Sözün Sultanı, sazın Sultanı...»

Şafak ışırken göç yüklendi. Obanın bir yanı yola düzüldü. Karaca gençtir, çeviktir. Kendi yüklerini hemencecik yükledi. Herkesten önce yola düştüler. Hüseyin kan kardeşinin bu ataklığını sevinçle, gözleri yaşararak seyreyledi. Göç kalktı. Göç yola düzüldü ama, bir yerde, bir kaynaşma oldu. Bir şeyler olmuştu. Belli. Hüseyin başını kaldırınca, bir devenin kalkmadığını gördü.

DEVAM EDECEK

60 ANS, ÇA SE FÊTE !

ASTERIKS 60 YAŞINDA

İlk olarak 29 Ekim 1959'da Fransız çizgi roman dergisi"Pilote" de yayınlanan ve ilk albümü 1961 yılında basılan Asteriks 60 yaşında.

İlk olarak 29 Ekim 1959'da Fransız çizgi roman dergisi "Pilote" de yayınlanan ve ilk albümü 1961 yılında basılan Asteriks 60 yaşında.

Asteriks 60 yaş etkinlikleri 2019 yılı boyunca başta Fransa, Belçika ve bir çok avrupa ülkesinde kutlanacak.

Asteriks 60 yaş özel hatıra Euroları, pulları basılmasının haricinde Asteriks resmi internet sitesinde yapılan duyuruya göre Asteriksin sesli maceralarıdır.

Asteriks'in 60 yaş kutlamaları kapsamına istinaden Audiolib basımları sesli kitap Asteriksin sadık hayranları için yeni bir sesli çizgi romanı hizmetine sunmaktan mutluluk duymaktadır. 7 oyuncuyu bir araya getiren büyük yapım *"Galyalı Asteriks ve Asteriks - Altın Orak"* adlı maceraları ile başlangıç yaparak herkes tarafından bilinen ve sevilen bu karakterlere *(orijinal müzik ve ses efektleri)* hayat vermek için yeni bir yol

açarak ailenizle paylaşma keyfi için üretildi.

Galyalı Asteriks'in Maceraları, senaryolarını René Goscinny'nin, çizimlerini de Albert Uderzo'nun yaptığı Fransız bir çizgiroman dizisidir. Uderzo, yazar Goscinny'nin 1977'deki ölümünden beri yazım işini de üstlenerek seriyi tek başına sürdürmüştür.

Ayrıca René Goscinny Albert Uderzo ikilisinin Asteriksden önce birlikte oluşturdukları bir başka çizgi roman kahramanı daha vardır *"Oumpah-Pah"*

Çizgiromanın konusu, MÖ 50 yılında, Roma istilasına karşı koyan küçük bir Galya köyünün maceralarını konu alır.

Tarih kitapları Sezar'ın tüm Galya'yı *(Bugünkü Fransa, Belçike ve Holanda)* Roma sınırlarına kattığına yazar....ama...aması var, son 60 yıldır biliyoruz ki Sezar 'bir köy dışında bütün Galya'yı fethetti.

Yenilmez Roma lejyonerleri, Asteriks ve can dostu Oburiks'in köyüne bir türlü giremezler çünkü bu küçük köyün gizli bir silahı vardı;İçildiğinde bir süre insanüstü güçler veren sihirli bir iksir.

"1970 li yıllarda Kervan yayınlarınca basılan, Halit Kıvanç ile Tevfik Ünsi tarafından tercümesi yapılan maceralarda bu sihirli iksirin adı *"Deve Gücü Tazı Hızı'dır"*...Gereksinim olduğunda her yaştan köy ahalisinin içtiği bu sihirli iksir tek bir kişiye yasaktır. Küçükken sihirli iksir kazanına düşen *"Hopdediks"*

Bu ilk serinin tercümelerini yapan Tevfik Ünsi ve Halit Kıvanç bir bir çeviri yapmamış, maceraları yerinde bir anlayışla Türkiye'nin ve Türkçe'nin o günlerdeki espri

anlayışı ve kültürüne uygun çevirdikleri için Asteriks'in ülkemizde çok sevilmesinde büyük katkıları olmuştur.

İlk olarak 29 Ekim 1959'da yayınlanan Asteriks ve arkadaşları, iksirin de yardımıyla altmış yıldır köylerini savunmakla kalmıyor, aynı zamanda tüm Avrupa'da, Mısır'da hatta Hindistan'da maceradan maceraya koşuyor.

Senaryoları Rene Goscinny tarafından da yazılan Asteriks, Goscinny'nin o yıl hayatını kaybetmesinden sonra ise Uderzo yazma işini de üstlendi. 1977'den bu yana Asteriksin maceralarını hem yazıp hem çizen Albert Uderzo 34 albümden sonra nihayet bayrağı genç bir çizere devretti.

2013 yılında basılan "Asteriks ve Piktler" adlı 35. albümden itibaren Didier Conrad ASteriksin çizerliğini üstlenmiş ve senaryolarını Jean-Yves Ferri'nin yazdığı *"Asteriks ve Piktler"* adlı

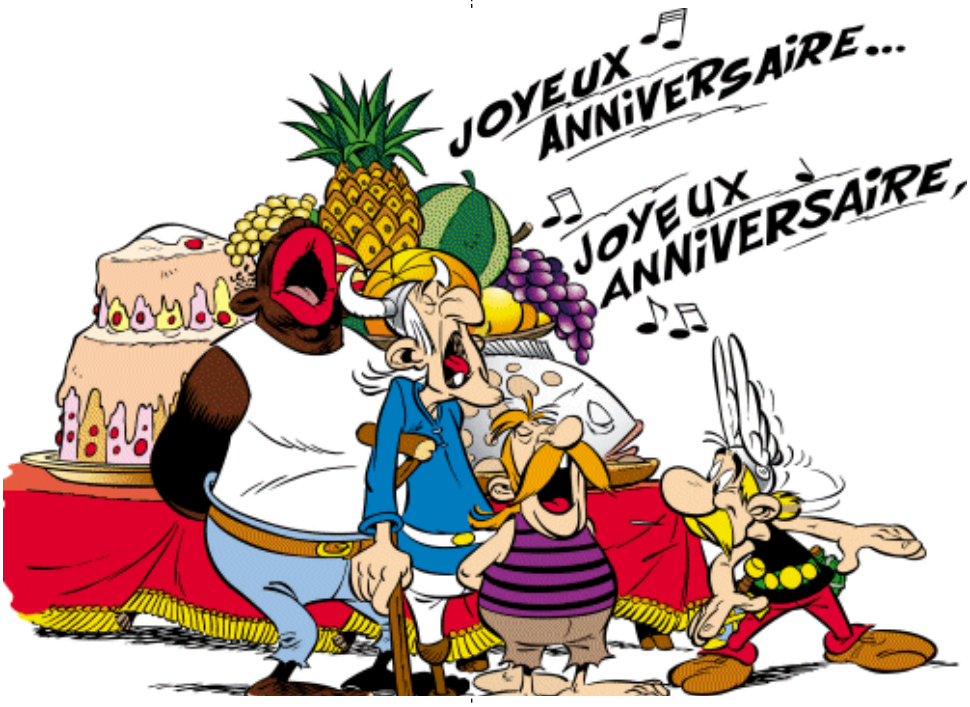

maceranın yanı sıra *"Sezar'ın Papirüsü, Asteriks ve İtalya Yarışı"* adlı maceraların çizimini de yapmıştır.

Fransa'nın en tanınmış çizgi romanı olan Asteriks, toplam 37 macera yaşadı, maceraları 111 dilde ve lehçede yayınlandı.

Bugüne kadar 325 milyondan fazla kopyası satılan Asteriks Dünyada en çok satılan çizgi romanlardan biri.

8 macerası çizgi film, 3'ü de sinema filmi olarak beyaz perdeye Beyaz perdenin yanısıra pek çok bilgisayar oyununa da konu oldu.

37 macerada yüzlerce farklı karakter boy gösterdi. Asteriks ve Hopdediks'in yanı sıra değişmez karakterlerden bazıları şunlardır...

Asteriks

Esas oğlan,sorunları kasları yerine zekası ve yanı sıra,zaman zaman büyülü iksirin *(deve gücü tazı hızı şerbeti)* yardımıyla çözen, sevimli, zeki, dost canlısı kahramanımız zorda kalanların,zor zamanların adamıdır.

Oburiks

Orjinal adı Obelix, Asteriks'in can dostu, zıt karakteri ve tüm maceraların en sevimli tiplemesidir. Eğer dövülecek Roma askeri, kavga ve yiyecek *(tercihen yaban domuzu)* varsa macera ne kadar zorlu olursa olsun Oburiks hazır ve nazırdır. Küçükken büyülü iksirin bulunduğu kazana düştüğü için köydeki diğer Gayalılar'dan farklı olarak iksir içmeden de çok güçlüdür. Eski çevirilerde adı Hopdediks'ti.

İdefiks

Oburiks'in küçük, sadık ve zeki köpeği. Serinin beşinci macerası olan 'Asteriks ve Şölen'de Galyalıla'rın hayatına giren İdefiks, daha sonra onları özellikle de Oburiks'i hiç yalnız bırakmadı.

Büyüfiks

Köyün saygıdeğer büyücüsü Büyüfiks *(İngilizce'de Getafix, Fransızca'da Panoramix,eski Türkçe tercümelerde ise Hokusfokus)* topladığı otlarla çeşit çeşit sihirli iksirler yapar. Elbette bunlar arasında en önemli olan içene bir süre insan üstü güçler sağlayan tazı hızı şerbetidir.

Kakofoniks

Köyün ozanıdır. Her ne kadar kendisi bir müzik dahisi olduğunu düşünse de küçük Galya köyünde onunla aynı fikirde olan bir başka kişi yoktur ne yazık ki. Köyde şarkı söylemeye başladığı bir kare görürseniz genelde ikinci karede kendisi bir ağaca bağlanmış şekilde görülür. Halit Kıvanç tercümelerinde ki adı "Dertsiziks" tir.

Eskitopraks

İngilizce'de Geriatrix,

Farnsızca'da da Agecanonix olarak adlandırılan Eskitopraks'ın Halit Kıvanç tercümelerinde ki adı *"Tiritiks"*dir. Köyün en yaşlısıdır ama 93 yaşındaki eski toprak kendince bütün köyü cebinden çıkarır.

...Ve diğerleri "Toptoriks, Dediğimdediks, Geriatriks, Sezar, Kleopatra, Romalı Lejyonerler, Kızılsakal *(Korsan Reisi)*, Gotlar, Belçikalılar, Normanlar, İsviçre korosu, İspanyollar, Bretonlar" vs.vs.vs.

Bünyamin TAN

GAZANFER AĞA'NIN SAATİ

Bölüm 1

Bir sonbahar akşamında İstiklal Caddesi'nde ışıl ışıl camekânların oluşturduğu büyülü atmosfer, aniden bastıran şiddetli yağmurla yerini gökyüzünden inen damlaların oluşturduğu bulanık bir tabloya bırakmıştı.

Bir sonbahar akşamında İstiklal Caddesi'nde ışıl ışıl camekânların oluşturduğu büyülü atmosfer, aniden bastıran şiddetli yağmurla yerini gökyüzünden inen damlaların oluşturduğu bulanık bir tabloya bırakmıştı. Bir ışık cümbüşü içinde güle eğlene atılan yavaş adımlar, bir koşuşturma halini almıştı. Yağmurdan kaçan insanlara çarpmamak ve ıslanmamak için gayret göstererek ilerleyen bir adam, o akşam düzenlenen bir müzayedeye katılmak için acele ediyordu. Meşrutiyet Caddesi'ne varır varmaz sağa döndü ve müzayede salonunun yer aldığı hana hızlıca girdi. Şemsiye taşımayı sevmiyordu ve bu sebeple biraz ıslanmıştı. Müzayede salonuna varmadan önce paltosunun cebinden

çıkardığı mendille yüzü ve sildi. Tuvalete gidip ıslanan saçlarını elindeki mendille biraz olsun kuruttu ve eliyle eski şeklini vermeye çalıştı. Aynadaki görüntüsünden memnun olunca tuvaletten çıkıp merdivenlere yöneldi. Ağır adımlarla çıktı ve salonun bulunduğu kata geldi, zili çaldı. Kapıda kendisini güler yüzle karşılayan görevliye "merhaba, iyi akşamlar" deyip içeri girdi.

Müzayede için hazırlanan eserlere tek tek göz gezdirmeye başladı. İçinde neler yoktu ki? Atatürk'e ait ve çoğu bilinmeyen eski fotoğraflar, yağlı boya tabloları, gravürler, yabancı dilde ve Osmanlı Türkçesiyle yayımlanmış eski matbu kitaplar, el yazma kitaplar, ahşap mücevher kutuları, eski taş plaklar, eski haritalar, sedef işçilikli bir tef, selvi figürlü zenne kaması, arnuvo çerçeveli bir ayna, sedefli ve Osmanlı döneminden kalma bir çift nalın, eski metal hokka divitler, eski paralar, madalyonlar, nişanlar... Lise yıllarındayken tarihe merak sarmıştı ve eski dönemlerden kalma eşyalara büyük bir ilgi duymaya başlamıştı. Babasıyla ara sıra müzayede salonlarına gelirlerdi ve bu eşyalara başka bir dünyadan gelmiş, sihirli birer obje gözüyle bakardı. O günlerde duyduğu bu heyecandan hiçbir şey kaybetmemişti. Halen bu eşyaların içerisinde kendini tarihte bir yolculuğa çıkmış gibi hissediyordu. Yapıldıkları ilk zamanı düşündü. Kim bilir bu eşyaları ilk kimler satın almıştı, sonra kimlerin eline geçmişti ve hangi olaylara tanık olmuşlardı. Bunları düşündükçe ruhunun bedeninden ayrıldığını ve tarihe bir tepeden baktığını duyumsuyor, o esnada o salonu terk etmiş olan ruhunun zaman girdabında mistik ve tarih kokulu bir yolculuğa çıktığını duyumsuyordu.

Eşyalara göz gezdirirken bir çift gözün kendisini kaçamak bakışlarla süzdüğünü hissetti. Bakışlarını biraz daha yana kaydırınca üzerinde kırmızı ve vücudunu saran şık bir elbisesi olan, esmer ve son derece çekici bir kadın olduğunu fark etmişti. Kan akışının ve nabzının biraz olsun hızlandığını hissetmişti. Bu küçük heyecan duygusunun vücudunu terlettiğini hissediyordu. Fakat ilgisini belli etmemek için kendisine hâkim oldu ve müzayede eşyalarını incelemeye devam etti. O sırada gözü eski bir köstekli saate ilişti. Arap rakamlarıyla yazılmış saat numaraları, her bir numaranın yanında elmastan küçük bir taş, sümbül motifleriyle işlenmiş olan bir zemini vardı. Dışı ise altın kaplamaydı ve yer yer küçük elmas taşlarla süslenmişti. Saatin çok ince bir işçiliğe sahip olduğu belliydi. Tam o esnada hoş bir kadın sesiyle irkildi:

- Çok güzel, öyle değil mi?

- Şey, evet. Gerçekten çok güzel...

- Osmanlı padişahlarından III. Murad döneminde yaşamış olan Topkapı Sarayı'nın kapı ağası Gazanfer Ağa'ya ait bir saat...

- Tarih bilginiz oldukça etkileyici. En az sizin kadar.

- Şey aslında bu bilgileri müzayede katalogundan okumuştum. İşte, şu sayfada... Rüstem Ağa adında bir saatçiye yaptırmış. Oldukça gösterişli ve etkileyici...

- Gerçekten öyle.

- Bu arada ben Melis...

- Ben de Burak. Tanıştığımıza çok memnun oldum.

- Ben de.

- Sizden bir şey rica edebilir miyim?

- Ne olduğuna bağlı...

- Bu akşam müzayede size eşlik etmeme müsaade eder misiniz?

- Şey, bilmiyorum. Yani sizi tanımıyorum.

- Lütfen kırmayın beni, hem bu sayede tanışmış oluruz fena mı?

- Peki, o halde.

- Bu akşam çok şanslıyım.

- Hımm nedenmiş o?

- İki eşsiz şeyle karşılaştım, biri Gazanfer Ağa'nın saati, diğeri de siz.

- Biraz çapkınız sanırım. Her yeni tanıştığınız kadını, hemen baştan çıkarmak için iltifatlara başlar mısınız böyle?

- Hayır, sadece sizin gibi eşsiz güzellikte olanlara.

- Bazen güzel şeyler felaket getirebilir. Dikkatli olun.

- Hımm kendinizi övmekten

hoşlanıyorsunuz yani?

- Ne gibi, anlamadım?

- Yani afetim demeye getiriyorsunuz lafı.

- Yoo hayır, Öyle bir iddiam yok. Aksine o tarz laf oyunlarından hoşlanmam da.

- Peki, öyle olsun.

- Müzayede başlamak üzere, hadi yerlerimizi alalım.

- Tabi, lütfen önden buyurun.

***

O akşam Burak, müzayedede o çok beğendiği saati almıştı. Üstelik başını döndüren o muhteşem kadınla da tanışmış ve arkadaş olmuştu. Burak, bir şirketin genel müdürüydü. Melis ise bir bankada üst düzey bir çalışandı. Ortak zevkleri çoktu. Birlikte zaman geçirmeye başlamışlardı. Hemen her akşam iş çıkışı buluşmaya başlamışlardı. Birlikte konserlere gidiyorlar ve geç saatlere kadar eğleniyorlardı. Bir süre sonra haftasonlarını da birlikte geçirmeye başladılar. İkisi de otele kapanmaktan hoşlanmıyordu, kamp yapmaya bayılıyorlardı. Bir haftasonu için yeniden sözleştiler ve Yedigöller'e kampa gittiler. Burak, hem yemek yapmak hem de ısınmak için ateş yakmaya karar vermişti. Melis de ateşin aralıksız yanması için gerekli olan kuru dallar ve odun parçaları toplamak için etrafı gezinmeye başlamıştı. O sırada Burak, arkasından kendisine doğru gelen bir şeyin varlığını hissetti. Ensesinde serin bir elin gezindiğini hissetti. Melis'in yine onu baştan çıkarmak için yaptığı bir hınzırlık olduğunu düşündü ve gülümseyerek arkasını döndü. Fakat gördüğü manzara karşısında tüyleri diken diken olmuştu. Arkasında ağaçlardan başka hiçbir şey yoktu. Bir an yanıldığını düşündü. Fakat içinde hâlâ tarifsiz bir sıkıntı ve korku vardı. Kendini toplamaya çalıştı. Melis'e bunu hissettirmemeliydi. Güzel bir haftasonunu mahvetmeye niyeti yoktu. Sonunda kucağında kuru dallarla çıkageldi. Yüzünde hafif bir tebessüm vardı. Gözlerini Burak'ın gözlerine dikerek:

- Bir şey mi oldu? Sanki tedirgin gibisin.

- Yok canım, onu da nerden çıkardın.

- Bilmem, sanki korkuyor gibisin.

- Hayır, yok öyle bir şey. Seni merak ettim, biraz geciktin. Endişelendim o sebeple.

- Hımm peki, öyle olsun bakalım.

Burak, Melis'in bu sorgulayıcı tavrına bir anlam verememişti. Korktuğunu nasıl anlamıştı ki? Üstelik yüzündeki o hınzırca tebessüm gerilmesine de sebep olmuştu. Erkeğini tahrik etmek için ara ara böyle gizemli ve ürkütücü hareketler yapan bazı kadınlar tanımıştı. Fakat Melis'in ilk kez böyle bir hareket yaptığına tanık oluyordu. Ayrıca gözlerinin içine dik dik bakarken vücudunu bir ürperti de kaplamıştı. Bu duygularını az evvel yaşadığını sandığı olayın etkisine verdi. Belki de algılarını yanıltan bu şeydi ve Melis'i yanlış yargılamasına sebep olmuştu. Önemli olan birlikte geçirecekleri saatlerdi ve bu can sıkıcı konu üzerinde daha fazla kafa yormak istemiyordu.

Yemeklerini yedikten sonra, karanlıkta ateşin başında baş başa sarmaş dolaş oturmaya ve şaraplarını yudumlamaya başlamışlardı. Biraz sonra ikisi de çakır keyif olmuştu. Melis:

- Artık uyuyalım, kendimi çok yorgun hissediyorum.

- Biraz daha otursaydık, hem şarap da bitmedi henüz.

- Çok uykum geldi ama, hadi uyuyalım.

- Peki madem.

- Tulumum arabada kalmış canım, getirebilir misin?

- Olur bekle getireyim.

Burak, arabaya doğru yöneldi. Bagajı açtı ve tulumu alıp geri kapadı. Tulumu eline alınca bir süredir dikkatini çeken bir detay aklına yine takıldı. Melis'in hemen her eşyası kırmızı renkteydi ve kırmızı tonlarındaydı. Çok az eşyası istisnaydı. Her ne kadar favori rengi olsa da bu durum ona biraz garip gelmişti, biraz da her eşyasını aynı renk almaya özen gösteren ergen kız tavırları gibi. Ama onun fark etmezdi, onunla çok iyi vakit geçiriyorlardı ve çok mutluydu.

- Getirdim canım, işte tulumun.

- Çok tatlısın canım benim,

hadi geçelim çadırımıza uyuyalım.

Ateşi söndürdüler. Çadırı açtılar, uyku tulumlarına girdiler ve bir süre sonra uykunun o güzel ve sıcak, şefkatli kollarına kendilerini bıraktılar. Saat gece üç civarında garip uğultular duyan Burak, içinde tarifsiz bir sıkıntıyla uyandı. Dışarıdan kurt ulumasına benzer sesler geliyordu. Biraz daha dikkatle dinleyince bunların uluma seslerinden çok garip uğultular olduğunu fark etti. Önce rüzgârdan dolayı oluştuklarını düşündü. Fakat çadıra çarpan bir rüzgâr yoktu ve oldukça sabitti. Seslerin nereden geldiğini ve ne olduklarını anlamaya çalışırken Melis'in çadırda olmadığını fark etti. Dehşete kapılmıştı ve el fenerini alarak çadırdan çıktı. Feneri yaktı ve etrafta kız arkadaşını aramaya başladı.

- Melis, nerdesin? Meliisss, sesimi duyuyor musun? Cevap ver Melis.

Az evvel çadırın içindeyken duyduğu uğultuları yeniden duymaya başladı ve saç tellerinden ayak parmak uçlarına kadar tüm bedenini bir ürperti ve korku kapladı. Kız arkadaşı ortada olmadığından bunun üzerinde durmaya vakti olmamıştı. Sağda solda koşturmaya ve onu aramaya başladı.

- Meliiissss, nerdesin? Melisss, beni duyuyor musun? Lütfen bana cevap ver, Melliiiss....

Fakat Melis'ten bir iz olmadığı gibi bir cevap da yoktu seslenmelerine. O esnada kulağında fısıltılar işitmeye başladı. Dehşete kapılmıştı. Anlamını bilmediği bir dilde sanki birilerine kulağına bir şeyler fısıldıyordu. Korkudan kalbi deli gibi çarpmaya başlamıştı. Fakat korkusundan hareket edemiyordu. Sanki kıpırdarsa başına bir şey gelecekmiş gibi bir hisse kapılmıştı. Fısıltılar iyice artmış ve kulağını tırmalamaya başlamıştı. Derken birden bire kesildi ve içinde kocaman bir boşluk hissi oluştu. Bu karmaşık duygular içinde serseme dönmüştü. Başını hissetmiyordu sanki. Ruhu bedenine dışardan bakıyormuş gibiydi. Tam o esnada arkasından:

- Burak?

Burak, korku içinde yavaşça arkasını döndü ve çadırın olduğu yere baktı. Melis, çadırın içinden ona bakıyordu.

- Burak? İyi misin, neyin var?

Burak, az evvel yaşadığı korkunun etkisiyle sert bir ses tonuyla:

- Deminden beri seni arıyorum, neredesin sen? Hangi cehenneme kayboldun?

- Konuşmana ve ses tonuna dikkat et. Neyin var senin?

- Az evvel çadırda değildin ve seni aramaya çıktım. Etrafta bağıra bağıra seni aradım. Ama cevap vermedin ve hiçbir yerde yoktun.

- Saçmalama, çadırdaydım. Uyuyordum ve senin sesine uyandım.

- Hayır, çadırda değildin. Tulumun bomboştu.

- Rüya mı gördün sen? Yoksa uyur gezer misin?

- Ne uyur gezerim ne de rüya gördüm. Yoktun diyorum az önce tulumunda.

- Peki, o halde neredeydim?

- Bilmiyorum, sen söylesene neredeydin?

Melis'in yüzünde yine o gizemli ve hınzır gülümseme vardı. Burak, fark edince ister istemez çok gerildi:

- Ne sırıtıyorsun? Çok mu komik?

- Şaşırdın iyice artık. Ne gülmesi? Burası sana iyi gelmedi sanırım, açık hava çarptı seni.

- Ben ne gördüğümü ve ne duyduğumu iyi biliyorum.

- Ne gördün, ne duydun?

- Bir takım seslere uyandım ve sen çadırda değildin. Kalkıp seni aradım ve kulağımda bir takım tuhaf fısıltılar vardı.

- Canım, çok çalışıyorsun. Şu son temsilcilik başvurusu için çok çalıştın ve gerildin. Bence stresten kaynaklanıyor bunlar. Biraz uyu ve kendini topla. Hadi ama buraya birlikte vakit geçirmeye ve doğanın tadını çıkarmaya geldik.

Burak, biraz düşündü ve az evvel yaşadığı olayın stresini unutmak için Melis'in söylediklerinin doğru olduğunu düşünmek ona daha cazip geldi.

- Belki de sen haklısın. Hadi uyuyalım.

- Hadi canım gel yat artık.

DEVAM EDECEK

Mehmet Berk Yaltırık

Şu sıralar öykü çalışmalarından ziyade daha teorik, teknik mevzularla alakalı yazılar yazmaya, daha fazla okumaya vakit bulabiliyorum. Hatta Post Öykü dergisinde de (iki ayda bir yayımlanmaktadır) "Gulyabani Yazmaları" köşesi adı altında öykülerle, hikâye derlemeleriyle, okuduğum kitaplarla hülasa yazma maceramın teorik safhalarıyla alakalı bilgiler kaleme almaya başladım.

NE OKUDUM #1

Şu sıralar öykü çalışmalarından ziyade daha teorik, teknik mevzularla alakalı yazılar yazmaya, daha fazla okumaya vakit bulabiliyorum. Hatta Post Öykü dergisinde de (iki ayda bir yayımlanmaktadır) *"Gulyabani Yazmaları"* köşesi adı altında öykülerle, hikâye derlemeleriyle, okuduğum kitaplarla hülasa yazma maceramın teorik safhalarıyla alakalı bilgiler kaleme almaya başladım. İşte Hayalet e-Dergi'de de yine bu meyanda, kâh o ay en son okuduğum kitapları, kâh yıllar önce belli konular çerçevesinde art arda okuduğum kitapları, bunlarla ilgili notlarımı, izlenimlerimi, kısa kısa bahislerle buraya aktarmaya karar verdim. İlgisini çekebilecek olanların veya aklına gelirse tekrar o kitabı okuyacak olanların istifade edebileceği bir yazı dizisine bu sayıdan itibaren başlıyoruz. Yeni tefrika öyküm hazırlanana dek bir süre *"Ne Okudum"* adı altında böyle bir seriyi sürdürmeyi düşünüyorum.

- **Barbar Conan-1, Robert E. Howard, Gece Kitaplığı:**

Düzenli olmasa da denk geldiğim eski basım Conan çizgi romanlarını topladığım, ara sıra farklı dönemlerde geçen maceralarına göz gezdirdiğim vaki. Conan'ın yaşadığı hayali çağ ve coğrafya sayısız tehlike ve yeni serüvenler arz ettiğinden, bilhassa *"kılıç ve büyü"* türüne aşinalığı olup sevebilecek okurlar için ayrı bir ilgiyi hak ediyor. Meşhur Conan'ın öykülerinin tamamının cilt cilt Türkçeye çevrileceğini ve hemen akabinde Gece Kitaplığı'ndan *"Barbar Conan-1"*in çıktığını duymamla alıp okumaya başlamam bir oldu. Daha önce de 2014 sonbaharında Arkhelos Yayınları'ndan Kimmeryalı Conan'ın Yükselişi-Bölüm 1'i okumuş *(Hande Yorgancıoğlu çevirisi)*, devamı gelmediği için hayıflanmıştım. Şimdi ise Gece Kitaplığı'ndan Hüseyin Aksakal çevirisiyle Barbar Conan-1'i okumaya başlayınca sevincim birkaç kat

arttı. Yayımlanacak olan ciltler Conan öykülerinin kronolojik sıralamasını takip ediyor, ancak yayın tarihine göre değil Conan'ın meşgalelerine ve yaşına göre takip ediyor. Söz gelimi kademe kademe meşhur Conan'ın nasıl yetiştiğini, hangi aşamalardan geçtiğini okuyabiliyoruz. Çeviri dili Conan'ın vahşi dünyasını bence oldukça başarıyla yansıtıyor. Daha önce de yine Robert E. Howard'ın kaleminden *"Solomon Kane-Dehşetengiz Serüvenler"*i Türkçede okuma imkanı bulmuştuk. Şimdi de Conan öyküleri otuziki kısım tekmili birden raflarda arz-ı endam edecek.

- **Esir Şehrin İnsanları ve Esir Şehrin Mahpusu, Kemal Tahir, İthaki Yayınları:**

2003 baharında TRT'de yayımlanan *"Esir Şehrin İnsanları"* uyarlaması en sevdiğim dönem yapımlarından biri olarak zihnimde yer etmiştir. Esir Şehrin İnsanları ve bu romanın devamı olan Esir Şehrin Mahpusu'nu 8 bölümlük mini dizi halinde sunan bu uyarlamada işgal dönemini, Mütareke devri İstanbul'unu, hapishane ve kısmen de olsa külhanbeyi çevrelerini, işgale karşı yaklaşımları, insanların ruhlarındaki etkiyi oldukça çarpıcı bir şekilde aktarılmaktaydı. Yıllar sonra hem Esir Şehrin İnsanları'nı tekrar okuma ve Esir Şehrin Mahpusu'nu da hemen ardından okuma fırsatı bulduğumda dizideki oyuncuları anımsadım, zihnimde de sık sık böyle canlandı. Okuma listesine yazmak isteyenler için bilhassa ikinci romanla alakalı şu hususu belirtmeliyim; Osmanlı döneminin külhanbeyi ve mahpushane argosunun, haddi zatında külhani jargonun hayli yoğun olması nedeniyle Kemal Tahir'in genelde okunmakta zorlanılan yegâne romanıdır belki de. Refi Cevad Ulunay *(Sayılı Fırtınalar, Eski İstanbul Yosmaları, Dağlar Kralı)*, Reşad Ekrem Koçu *(Dağ Padişahları, Erkek Kızlar, Haydut Aşkları)* gibi kalemlerden eski tabirlere ve bu konulara aşinalık kazanmadıkça, argo sözlükleri okunmadıkça okuyucuyu gerçekten de zorlayabilmektedir. Aşinalığıma karşın benim bile duraksayıp sözlük karıştırdığım oldu.

- **Witcher serisi meyanında, çev. Regaip Minareci, Pegasus Yayınları:**

İlk önce meşhur Witcher 3: The Wild Hunt nam oyunu oynadığımdan hikâyesi ve karakterleriyle zihnimde yer eden Witcher serisinin kitaplarını ilk fırsatta okumaya niyetlenmiştim. En son serinin Türkçeye çevrilen beşinci kitabı olan *"Ateşle İmtihanı"* okumuştum. Hazır ondan bahsetmişken duyup da okumaya niyetlenenler için bu yazıya dâhil ettim. Fantastik bir seri olan Witcher, Doğu Avrupa ve birazcık da Balkan mitolojisine aşina olanlar için hayli ilgi çekici maceralar ihtiva ediyor. Ancak asıl olarak bilinen masalları, mitosları, inançları ters yüz eden, eleştiren ve çoğu zaman yerini bulan mizahıyla çoğu okura hitap edebiliyor. Bununla birlikte şunu da belirtmeli serinin ilk iki kitabı yani öyküler, seriye aşina olanlar için biraz durağan gelebilirken seriyi hiç bilmeyenler için bilindik masal ve efsanelere yaklaşımıyla hayli keyifli bir okuma vaat ediyor. Aynı şekilde oyunlardan Witcher'a aşina olanlar için serinin 3. kitabından sonrası merakla okunurken, böyle bir aşinalığı bulunmayan okuyucu için –karakterlerin ve olayların dallanıp budaklanması ile- biraz zorlayıcı olabiliyor. Ancak ister aşina olunsun ister olunmasın, fantastik diyarları keşfetmekten, yeni maceralara yelken açmaktan çekinmeyen okur için hayli ideal olduğunu söyleyebilirim.

Yusuf Gürkan

GECENİN KIRIK DÜŞLERİ

Sessiz ve sakin bir geceydi… Sokaklarda insanlar vardı, ben her adım attığımda şehrin derinlerine doğru gidiyordum… İnsanlar azalıyordu. Şehrin büyük saat kulesi uzaktaydı ama onu görebiliyordum. Tam gece yarısını vuruyordu.

Sessiz ve sakin bir geceydi… Sokaklarda insanlar vardı, ben her adım attığımda şehrin derinlerine doğru gidiyordum… İnsanlar azalıyordu. Şehrin büyük saat kulesi uzaktaydı ama onu görebiliyordum. Tam gece yarısını vuruyordu. Taşlarla kaplı sokaklarda adımlarımdan başka bir ses duyamıyordum. Adımlarımın yankısı binalara, kaldırım taşlarına ve loş bir şekilde karanlıkta duran sokak lambalarına çarpıp kulaklarıma ulaşıyordu. Birkaç sokak kedisi uyuşuk bir şekilde uyuyacak yer arıyordu. Rüzgârları hissediyordum tenimde, saçlarımı dağıtıyordu. Hafif esintinin bahar rüzgârı olduğu anlaşılıyordu çünkü güzel kokuyordu.

Gökler kapalıydı ve ağlamak için hazırlanan bir kız gibi aksak bir şekilde iniltiler çıkarıyordu. Göklerin bu hali biraz içimi burktu. Ben onu; açık ve güneşli günlerden biliyordum. Bu bana dokunaklı geldi. Sigaramdan ağır, ağır nefesler çekiyordum. Adımlarım ne bir yere yetişmek için hızlıydı, ne de amaçsızca dolanan bir serserinin ki gibi yavaş, ikisinin ortasında seyrediyordu. Gökler; arada bir gürlüyor, açık mor bir renk ışık, arada sırada çakıp kayboluyordu. Gecenin içinde ki bu ışık cümbüşü arada bir yolumu aydınlatıyordu. İçimde eski bir arkadaşı görmenin arzusu vardı. Nadiren görünen insanların yüzüne bakıyor ve birilerine benzetmeye çalışıyordum. Ama gördüğüm insanların suratı bir hayli çirkin geliyordu gözüme. Sanki insanlar; birbirine kaşları ve gözleri aracılığıyla beni işaret ediyor. Çeşitli anlamlara gelen yüz ifadeleriyle benim hakkımda hükümler giydiriyordu. "Hayır!" diye düşündüm aceleyle. Paranoyalara kapılamam yürümeye devam etmeliyim. Çünkü gece yürüyüşleri hoşuma gider hep… İkinci sigaramı paketi hafifçe aralayıp usulca çıkarıyorum, elim kibrite gidiyor ve kibriti ateşleyip elimi sigaraya siper edip yavaşça yakıyorum. İlk nefesin ciğerlerime doluşunu hissediyordum. Bu ciğerlerimde ki yanma hissi hoşuma gidiyordu.

Göklerin huzuru bozulmuştu sanki, birden ağlamaya başladı. Şehrin ıslak sokakları bana bir farklı görünüyor ve hoşuma gidiyordu. Islak taş kokusu burnumdan ciğerlerime doluyor, benim Kül Şehri' ne biraz daha bağlanmama sebep oluyordu. Yolun bir an hiç bitmeyeceği hissine kapıldım. Bu beni yürürken daha da rahat hissetmemi sağladı. Hayatta da böyle değil miyiz? Biraz mutluluk bulduk mu hemen sonsuz olduğunu düşünürüz. Lakin bu dünyanın makûs kaderi olur, o mutluluk biter. Neden bitmesin ki? Bu Dünyada ki her şeyin bir sonu var ve bitince de zırıl, zırıl ağlarız. Şikâyet ederiz, sanki mutlulukların hayatımıza girip çıkması bizim kontrolümüzdeymiş gibi. Bu bir sevgili olabilir, bir iş olabilir, ailemiz olabilir bizi mutlu eden herhangi bir şey olabilir. Ne kadar da komik yaratıklarız. Yolum kıvrılıyor sokaklar caddelere bağlanıyordu. Nasıl olduysa ucunda ışık parlayan bir tünele girdim. Tünel zayıf bir şekilde aydınlanıyordu ve lambaların altından pas akıntısı lekeleri duvarları süslüyordu. Tünel pis kokuyor ve tünelde eski bir çalgıcı sanki hayallerin esrarengiz melodisini çalıyordu. Biraz dinledim ve daha önce hiç hissetmediğim kadar kendimi özgür hissettim. Sanki bu soğuk kıştan kalma bahar gecesinde, sıcak gölgeli bir yaz mevsimi yaşıyordum. Ceplerimi biraz kurcalayıp birkaç kuruş bulup çalgıcının önünde ki mendile bıraktım. Çalgıcı beni memnun bir edayla başını hafifçe eğerek selamladı ve ben de ikinci sigaramdan son nefesimi çekip asi bir tavırla fırlattım.

Eski şatonun yanından geçtiğimi fark ettim. Yıllar önce bu şehre miras kalmış bir yıkıntı. Kim bilir orada hangi kralın veya vezirin oğlu oturdu, keyif çattı? Kim bilir orada ne aşklar yaşandı? Hangi acılar çekilip nelerin bedeli ödendi? Dili olsa konuşurdu bu şato ama bende o kadar merak etmiyordum. Beni çeken tek yanı gotik mimarisi o kadar. Gökyüzünü delip geçecekmiş gibi sivri kulesi, ne kadar ihtişamlı.

Biraz önce o tünelde o melodiyi dinlerken özgürlükten bahsetmiştim düşüncemde. Yoksa? Hayır! bu gerçek, hayır ben bu şehirde yaşıyorum ve küçük bir gece yürüyüşüne çıktım. Ah! Hayır olamaz ilerde gördüğüm o rengarenk peri... Bu yaşadıklarımın hepsi bir rüyaydı o peri her gece gelir bana. Bunun gibi özgürlükle ilgili rüyalar gösterir, giderdi. Ben aslında akıl hastanesinde kalan bir insanım. Lanet olası bir akıl hastanesinde bir yıldır kalıyorum. Her gece; lanetlendiğim üzere, özgürlüğe aç rüyalarımı görüyorum. O peri bana buraya ilk girdiğimde rüyamda onunla karşılaşınca bana anlatmıştı.

"Unutulmuş Diyara Hükmeden Alemlerin Yok Edicisi; sen hiçbir zaman ufak mutluluklarla yetinmediğin ve mutlu olmanın değerini bilmediğin için. Sürekli kuruntulara kapıldığın için, beni görevlendirdi ve her gece rüyalarına girip sana acı çektireceğim. En özlediğin, en hasretini çektiğin neyse sana her gece onu göstereceğim." Gün ışığının aydınlatmasına rağmen izbe görünen koridora çıktım. Sabah yemeğine doğru yürümeye başladım. Kim bilir o peri bana daha ne rüyalar gösterecek? Alemlerin Yok Edicisi beni lanetledi ve bu her gece olacak. Katlanılabilir bir şey değil özellikle benim durumumda biri için. Kurtulmanın bir yolu olmalı, keşke kendimi öldürebilsem…

Doktor kahvaltıya doğru giderken bu hastayı izliyordu yanına asistanı geldi Doktor sordu "Onunla dün de konuştunuz mu? Hala lanetlendiğini mi düşünüyor?"

Asistan cevap verdi "Evet efendim aylardır böyle bir ilerleme kaydedemiyoruz asla vazgeçmiyor zihnini hiç rahat bırakmıyor…" Doktor sözünü kesmişti "Böylesini hiç rastlamamıştım heyette ki diğer doktorlara da haber verelim bu benim ilk defa karşılaştığım bir durum…"

'Pawnee'nin Altınları' başlıklı hikaye, Tex'in küratörü ve senaryo yazarı Mauro Bosellli tarafından yazıldı ve karakterin ustası Fabio Civitelli tarafından çizildi.

70 YAŞINDAKİ TEX'DEN 700'ÜNCÜ MACERA

Tex'in 700'üncü sayısı Şubat ayının başında İtalya'da gazete bayilerinde yerini aldı.

'Pawnee'nin Altınları' başlıklı hikaye, Tex'in küratörü ve senaryo yazarı Mauro Bosellli tarafından yazıldı ve karakterin ustası Fabio Civitelli tarafından çizildi.

Yıllar sonra, Gece Kartalı eski bir dosttan yardım mesajı alır ve değişmez ekibi Carson, Kit ve Tiger ile eski dostunun yardımına gider!

Kapak çizimi : Claudio Villa

Senaryo : Mauro Bosellli

Çizimler: Fabio Civitelli

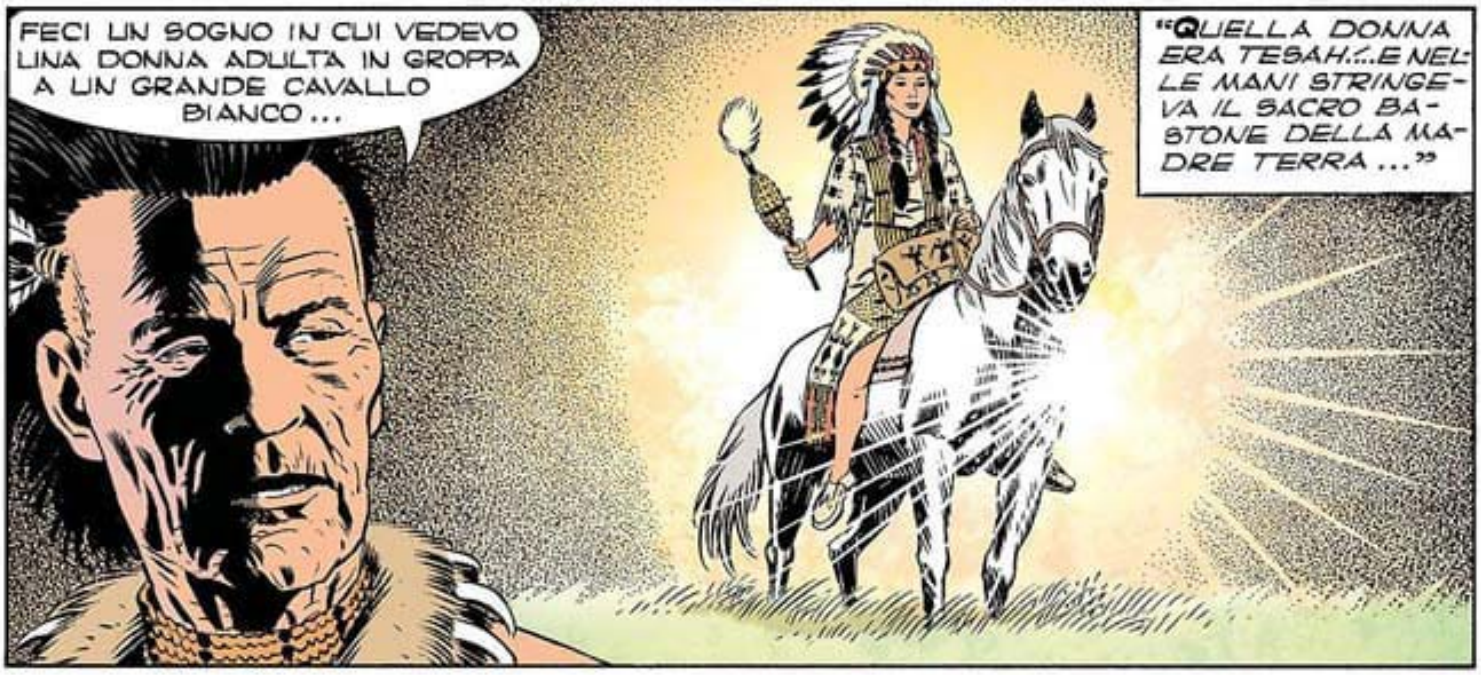
FECI UN SOGNO IN CUI VEDEVO UNA DONNA ADULTA IN GROPPA A UN GRANDE CAVALLO BIANCO...
"QUELLA DONNA ERA TESAH... E NELLE MANI STRINGEVA IL SACRO BASTONE DELLA MADRE TERRA..."

TU... TU SEI ATIRA, DIVINITÀ DEI CAMPI E DELLA TERRA, SPOSA DEL GRANDE PADRE CELESTE... NON SONO DEGNO DI VEDERE LA TUA LUCE...
AH... AH... ALZATI, SCIAMANO! ... SONO SOLTANTO TESAH, LA FIGLIA DEL TUO SAKEM E AMICO... MI VEDI COME SARÒ DA GRANDE...

UNA VISIONE... MA HAI TRA LE MANI LO SCETTRO DI ATIRA... E SUL TUO CAVALLO C'È UN ASTUCCIO SACRO DELLA MEDICINA...
© Sergio Bonelli Editore - www.sergiobonelli.it

DENTRO CI SONO DEGLI OGGETTI SPLENDENTI... BELLI, VERO?...

ÇOCUK DERGİLERİ SÖZLÜĞÜ

Elvan
ADIGÜZEL

Gelişim Basım ve Yayın A.Ş., **Yaman Haftalık Çocuk Dergisi**'nin ilk sayısını 6 Nisan 1979 tarihinde 15 Lira fiyatla çıkarmış ve dergi, logosunda belirtildiği üzere yayın periyodunu haftalık olarak sürdürmüştür. Neredeyse tamamına yakını çizgi romanlara ayrılan ve renkli olarak yayınlanan **Yaman Çocuk**, dönemin diğer çocuk dergilerinde olduğu gibi 52 sayfa olarak hazırlanmıştır.

Yaman Çocuk Dergisi, içeriğinde çizgi romanlara, özellikle Avrupa ve Amerika orijinli olanlarına geniş yer ayırmış olmasına karşın, sayfalarında yerli çizerleri ve eserlerini görmek mümkün olmamıştır. Marvel evreninden frankofonlara, western dünyasından belgesel içerikli eğitici çizgi romanlara dek uzanan böylesine geniş bir yelpazede birkaç yerli çizerden çalışmalar da bulunmalıydı diye düşünüyorum. 6 ay gibi kısa sayılacak yayın süresi mi kafi gelmemiştir bu tür bir çalışmaya yoksa yayın politikasında yerli çalışma hiç mi düşünülmemiştir bilinmez. Dergideki tek yerli olduğunu düşündüğüm çizimler, bazı konu başlıklarında konu içeri-

ğine göre poz veren ve logoda da yer alan Yaman Çocuk vinyetçikleridir. Vinyetçik tabiri biraz uydurma ve zorlama gibi görünse de, aslında durumu izah etmeye uygun bir tanım. Zira 28 sayı boyunca Yaman Çocuğu simgeleyen bu çizimler logo dahil toplamda sadece 15 adettir.

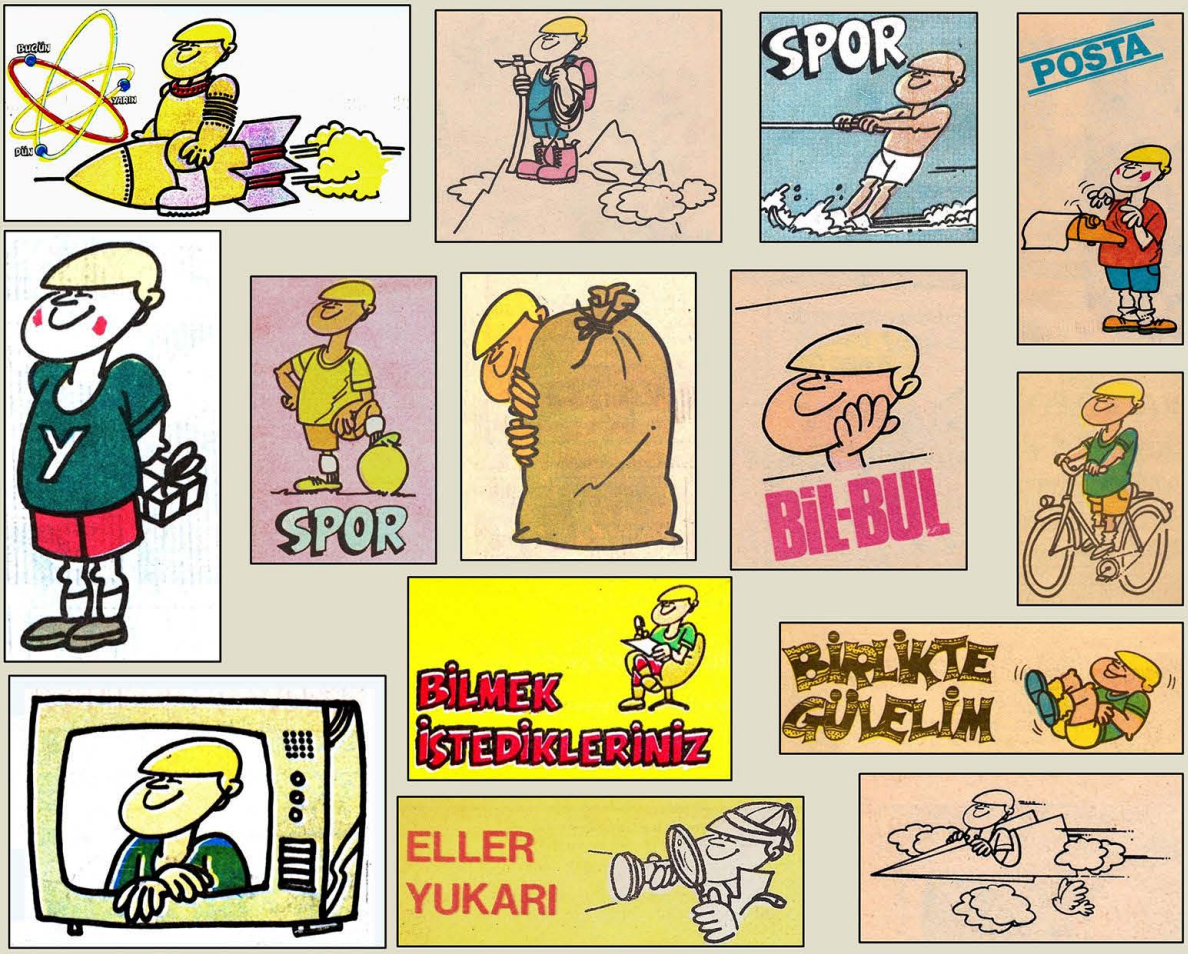

Yaman Çocuk *dergisinde 28 sayı boyunca hazırlanan vinyetleri yukarıya çıkardım. Konu başlıklarının yanına iliştirilen bu küçük resimlerin tamamı, logo dahil 15 tane anca etti. Bu durumu eleştirmek istemezdim ama toplamı 1500 sayfaya yaklaşan* ***Yaman Çocuk*** *külliyatı düşünüldüğünde, rakamın vahameti ortaya çıkıyor maalesef. Şahsi kanaatime göre derginin iki büyük handikapından biridir yerli çizim eksikliği. İkincisi ise, çocuk dergilerinde bulunması gereken çizgi roman harici sayfa ve konuların son derece az olmasıdır. Öyle ki, dergi bu haliyle bir çocuk dergisi olabilme özelliğini taşımakta mıdır sorusunu bile getirir beraberinde. Adında «çocuk» ibaresi bulunmasına rağmen aslında bir çizgi roman dergisi olan, 1986 Yılı Güneş Gazetesinin ücretsiz ilavesi* ***Güneş Çocuk*** *Dergisi de benzer durumdadır. 2008 yılında Yapı Kredi Yayınları'nın el attığı* ***Doğan Kardeş*** *Dergisi de aynı düzlemde ele alınabilir. Ama* ***Doğan Kardeş****'in bu son versiyonu zaten bir çocuk dergisi olma iddiasında değildir ve tam tersine, logosunun altına iliştirdiği «aylık çizgi roman dergisi» ibaresiyle amacını ve hedefini belirlemiş durumdadır. Oysa* ***Yaman Çocuk*** *Dergisi'nin bir çocuk dergisi olma iddiası mevcuttur. Bu iddianın temelinde, yayınlandığı dönemde dergiyi okuyacak yaş grubuna ilişkin toplumsal dinamikleri göz ardı etmemek gerekir. Çünkü, 70 ve 80'li yılların çocuk dergisi okurları, ayrıca çizgi roman okurlarının da çoğunluğunu oluşturan gruptur ve çocuk dergileri o dönem, ihtiva ettikleri çizgi romanlarla bir bütün halindedirler.*

Tamamı yabancı kaynaklardan alınan çizgi romanlara gelelim. Başta **Korkusuz 5'ler** adıyla sunulan, devamında **Bruno Brazil ve Korkusuz 5'ler** adını alan **Bruno Brazil**'in Timsah Komandosu *(Kommando Kaiman)*, Taşlaşan Kent *(La Cite Petrifiee)*, Küçük Rehber *(Bronzeelefanten)* ve Mavi Gazinoda Şok *(Sarabande A Sacramento)* olmak üzere dört macerası yayınlanmıştır.

Uzay Yolcuları başlığı altında **Luc Orient**'in Cam Güneşler *(Les Soleils De Glace)*, Argos'un İntikamı *(La Foret Dacier)* ve Ölüm Krateri *(Le Cratere Aux Sortileges)* maceraları yayın imkanı bulmuştur. İlk olarak 1975'te Türk Ticaret Bankası'nın **Çocuk Yuvası** dergisinde görünen **Luc Orient**, **Yaman Çocuk** Dergisinden sonra da 1980 yılında **Tercüman Çocuk** Dergisinde **Uzay Ajanı Luk** adıyla boy gösterecektir.

Ormanlar Kralı başlığı altında **Buddy Longway**'in Üç Altın Arayıcısı *(Trois Hommes Sont Passes)*, Uçurum *(Seul)* ve Jeremi'nin Sırrı *(Le Secret)* hikayeleri yayınlanmıştır. **Yaman Çocuk**'un kapanmasını takiben **Buddy Longway**'i 1980 yılında **Tercüman Çocuk** Dergisi **Korkusuz Badi'nin Maceraları** başlığıyla ve **Yaman Çocuk**'ta yayınlanmamış maceralarıyla okurlarına sunacaktır.

Daha önce 1973 yılında **Milliyet Çocuk** Dergisi vasıtasıyla Türk okuyucusuna tanıştırılan **Bob Morane**, **Yaman Çocuk**'ta 13. sayıdan itibaren **Luc Orient**'in yerini alarak **Bob Moran** adıyla Sarı Gölgenin Topları *(L'archipel De La Terreur)* ve Dinazorlar Tapınağı *(les Chasseurs De Dinosaures)* maceraları ile arz-ı endam etmiştir.

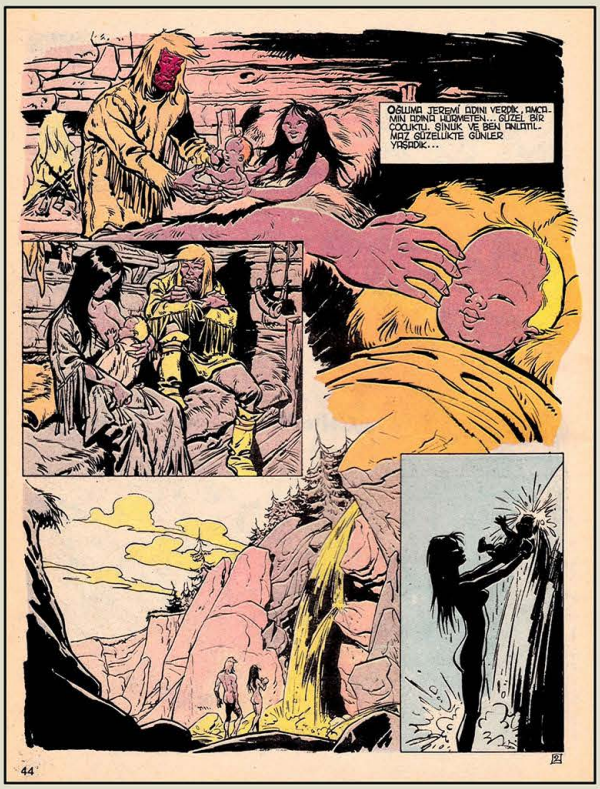

***Buddy Longway**'in önce **Yaman Çocuk**, ardından **Tercüman Çocuk** vasıtasıyla taa o zamanlar Türk çizgi roman okurlarınca takip edilebilmesi önemli bir şans olmuştur kanımca. Genel kahramanlık konseptine sadık kalınan ve kahramanlara addedilen özelliklerin dışına çıkılmayan çizgi romanların aksine **Longway**, değeri yıllandıkça anlaşılacak şarap misali bir çizgi roman. Hele 70 ve 80'li yıllarda her biri kendi mecrasında kalıplaşmış özelliklere haiz kahramanların cirit attığı bir ortamda **Longway** gibi derinlikli, ince, insani ve asıl kahramanlığın insan kalabilmek olduğunu anlatabilen böylesine güzel bir çizgi romanın yayınlanmış olması, dönem çocukları ve çizgi roman okurları açısından ciddi bir kazanımdır.*

Marvel evreninden **Thor** ve **Hulk** da **Yaman Çocuk** sayfalarında yer almışlardır. **Ölümsüz Adam Thor** başlığı altında **Walt SIMONSON** çizgileri eşliğinde 6 sayı süren bir **Thor** macerası yayınlanmış, akabinde 7. sayıdan itibaren yerini **Sal BUSCEMA**'nın çizimleri ve **Yenilmez Yaratık** adıyla **Hulk**'a bırakmıştır. **Thor** daha sonra 80''li yılların ilk yarısında **Ali RECAN** yönetimindeki Alfa Yayınları çatısı altında kendi fasikül ve ciltlerine kavuşacaktır. **Hulk** ise 80'lerin ikinci yarısında **Ali RECAN**'ın Alfa'dan ayrıldıktan sonra kurduğu Marvel Yayınlarınca yayınlanmaya başlayacak, 2000'lerde Arkabahçe tarafından renkli ve yeni maceraları basılacaktır. An itibariyle **Thor** ve **Hulk**'ın klasik maceraları derli toplu bir şekilde, ciltler halinde Büyülü Dükkan yayınlarınca basılmaktadır.

Bobby FLİNT'in çizdiği **Lone Wolf**, **Co Kid** adıyla yayınlanmış ve 12 kısa macerası okurlarla buluşmuştur. **Larry Yuma'**da olduğu gibi **Co Kid**'in maceraları da bir ya da iki sayıda tamamlanır ama **Co Kid**, **Yuma** gibi esrarengiz havalara bürünen bir kahraman değildir. Ayrıca kadınlara karşı ilgisiz de değildir ve hatta neredeyse her hikayesinde sarışın, güzel bir kadınla flörtleşir.

Coni Gudbay (**Johnny Goodbye**) ve sonrasında onun yerine ikame edilen **Sinyor Spagetti** (**Signor Spaghetti**)'nin de birer macerası yayınlanmıştır. Bu çizgi romanların dışında **Taş Devri** (**Flinstones**) ve **Ayı Yogi** (**Yogi Bear**)'nin, son iki sayı hariç tüm **Yaman Çocuk** sayılarında tek sayfalık çerezlik hikayelerine yer verilmiştir.

Bant çizgi roman tarzında anlatımlarla futbol, yüzme ve satranç dersleri de verilmiştir **Yaman Çocuk** sayfalarında.

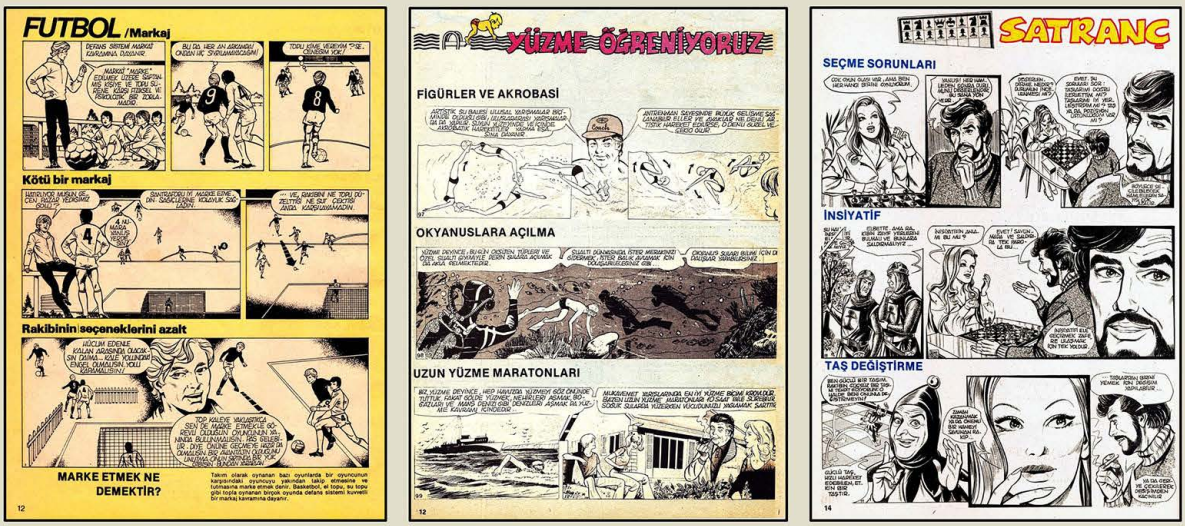

Seriyal olarak verilen futbol, yüzme ve satranç dersleri, işlediği konuyu bütün yönleriyle ele alarak çizgi bantlar eşliğinde sunan bir anlatı tarzındadır. Bu anlatının bir metin ve metni destekleyen resimlerden mi oluştuğu yoksa metin destekli belgesel bir çizgi roman mı olduğuna dair net bir fikir öne süremeyeceğim. Ama bir çizgi roman sever olarak bu tarzı gayet leziz bulduğumu rahatlıkla söyleyebilirim.

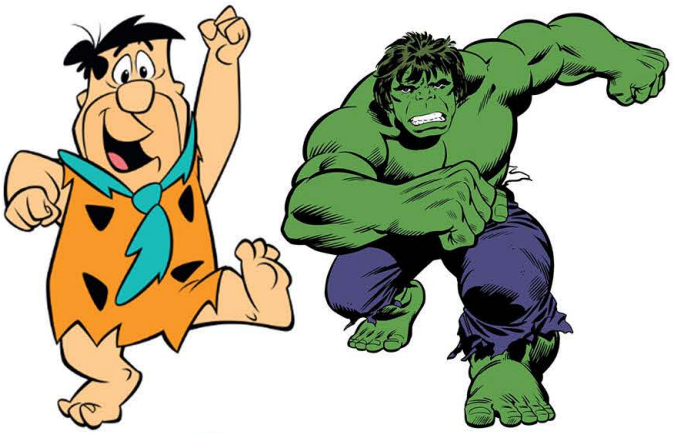

Birlikte Gülelim isimli mizah sayfaları, **Bil-bul** adıyla bilmece ve bulmaca sayfası, aktüel spor haberleri, **Bilmek İstedikleriniz** köşesi, **Reşit AŞÇIOĞLU** tarafından hazırlanan ve çizgi roman kültürüne ilişkin konuları ele alan **Binbir Kahraman** isimli yazı dizisi, **Yaman Çocuk**'un az sayıdaki çizgi roman harici konularını teşkil etmiştir. **Binbir Kahraman** yazı dizisine, çizgi romanın tanımı ve tarihçesinden başlanılmış, devamında çizgi kahramanlarla ilgili incelemeler gelmiştir. Sayfalarında dünya çapında üne kavuşmuş büyük çizgi romanlara yer vermiş olmasına rağmen çocuk dergilerinde olması gereken birçok ayrıntıyı es geçmiş olması, **Yaman Çocuk** Dergisinin bir çocuk dergisi olup olmadığına ilişkin ciddi kuşkuyu da beraberinde getirir. Pedagojik açıdan yapılacak bir çocuk dergileri tasnifinde, çocuk dergileri arasına değil, çizgi roman dergileri kategorisine gireceğine muhakkak gözüyle bakılabilir. **Yaman Çocuk** Dergisini özellikli kılan unsur ise, geniş bir yelpazede değişik türden ve kaynaktan çizgi romanlar yayınlaması ve kendinden sonraki dönemlere bu kapsamda ışık tutmuş olmasıdır. Çocuk dergiciliği tartışılır ama çizgi roman yayıncılığı takdire şayandır diyebiliriz.

28 Eylül 1979'da yayınlanan 26. sayı, **Yaman Çocuk**'un haftalık dergi formatındaki son sayısıdır. Daha sonra iki cilt halinde toplu bir sunum yapılmış, yarım kalan maceraların tamamlanması için, ilkeli bir yayıncılık örneği sergilenerek, ikinci cildin sonuna ekstra iki sayı eklenmiştir. Böylece toplamda 28 sayıya ulaşılmış, tekrar yayınlanmamıştır. Bu ciltlerde ilk 26 sayının ön ve arka kapakları olmayıp, kapak içlerinde çizgi roman bulunmasından ötürü sadece 27 ve 28 no'lu fasiküllerin kapakları mevcuttur.

Erol Çelik

FOTOĞRAFLARA FAL BAKAN ADAM

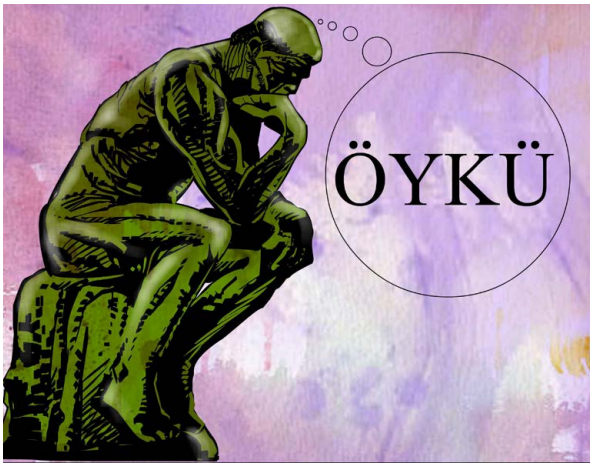

Sadece erkeklerin anlayabileceği bir ifade vardı, on yıl önce ayrıldığı kız arkadaşının kavruk tenine benzeyen bakışlarında. Sadece, terkedilmiş erkeklerin anlayabileceği bir ses tonuyla, "Bu fotoğraflar yeterli, siz buyurun oturun. Bana birkaç dakika müsade edin," diyerek karşısındaki, eski sevgilisine hiç benzemeyen kıza, oturacağı yeri gösterdi.

Beyoğlu'nun ciğerindeki Fransız sokağının ortalarında, geceleri yüksek sesle rakı içilen bir meyhanenin üst katındaydı, Falcı. Tüm gün anason kokusuyla, tavsiyeyle gelen müşterilerinin fotoğraf fallarına bakardı. Mısır'dan iki yıl önce kaçmış, gizlice bu mekanda insanlara umut satıyordu. Ona, "Fotoğraflara Fal Bakan Adam," diyorlardı.

Kırk beş yaşındaki kıvırcık saçlı, Mısırlı falcı, kızın getirdiği fotoğrafları önündeki cam masaya dizdi. Bir fırt anason kosu çekti ciğerlerine ve en azından on dakika boyunca eski sevgilisini düşünmemeye çalıştı. En soldaki fotoğrafta, sapa bir yolda tek başına duran bir ağaç vardı. Diğerlerini sahibine geri uzattı. Ağaçlı fotoğrafı eline alarak arkasına yaslandı ve sadece erkeklerin anlaybileceği bir kederle onu seyretmeye başladı. Aklından neler geçtiğini elbette kimse bilemezdi ama insanoğlunun doğduğu andan itibren başına musallat olan merak tüm meyhaneyi sarmıştı.

Gereğinden fazla takılar takmış, mavi şişme montlu kız, sadece kadınların anlayabileceği bir aceleyle, "Abi, onca resmin arasından neden o ağaçlıyı seçtin?" diye sordu.

Fotoğraflara fal bakan Mısırlı, bakışlarını elindeki, anlaşılan tesadüfi çekilmiş fotoğraftan çekti ve sadece aşık erkeklerin anlayabileceği bir gülümseyişle, "En azından nereden başlayacağımızı biliyoruz," dedi. Aslında, kızı terslemeye niyetlenmişti. 'Resim değil, fotoğraf,' diyecekti ama kızın sığlığında boğulmaya gerek görmedi.

"Çok yakın bir zamanda aklındaki soruların cevaplarını bulacaksın..." On yıl önce ayrıldığı kız arkadaşının özlemiyle, sadece erkeklerin anlayabileceği bir boşvermişlikle, anason kokusuyla yıkanan umut sözcüklerini sarfetmeyi sürdürdü.

Sadece erkeklerin anlayabileceği bir ifade vardı, on yıl önce ayrıldığı kız arkadaşının kavruk tenine benzeyen bakışlarında.

YEŞİL
GÖZLÜ BÜYÜCÜ
ÜLKÜT ZİLELİ

47
YÜRÜ PİS CASUS, SENİ BU GECE ZİNDANDAKİ EN KONFORLU HÜCREDE AĞIRLAYACAĞIZ.
YAHU CAFER AĞA, SEN BENİ ŞAKA MAKA ZİNDANA ATACAKSIN GALİBA
ŞİMDİLİK ÖYLE
TEVECCÜHÜNÜZ.
HAYDİ GİR BAKALIM.
GÜZEEL... PLÂNIN BİRİNCİ KISMINI BAŞARI İLE KAPATTIK. ŞİMDİ ŞU ŞATONUN İÇİNİ GEZİP ÖĞRENEYİM
BÜYÜCÜNÜN ODASINI BULMALIYIM... ŞU KAPIDAN BAŞLIYAYIM
DURR! GİRME ORAYA!
?

GÖKTUĞ Yeşil Gözlü Büyücü

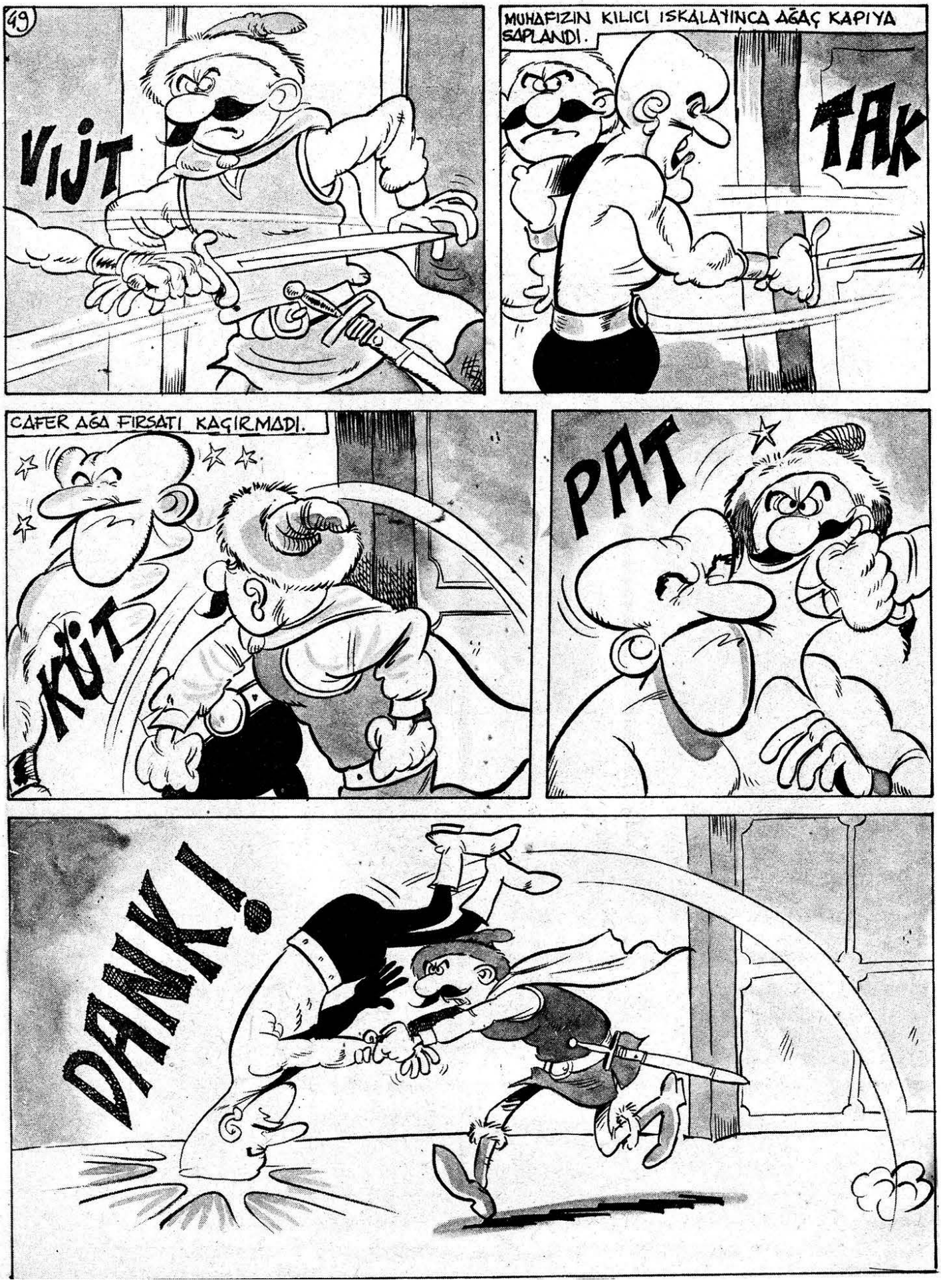
49
VIJT
MUHAFIZIN KILICI ISKALAYINCA AĞAÇ KAPIYA SAPLANDI.
TAK
CAFER AĞA FIRSATI KAÇIRMADI.
KÜT
PAT
PANK!

GÖKTUĞ Yeşil Gözlü Büyücü

51
HAH İŞTE BURADA!... BULDUM ONU YAŞASIN!
GÜZEEL ŞİMDİ MEKTUBU SAĞLAMA ALALIM VE İŞİMİZE BAKALIM
GİDİP GÖKTUĞ'U KODEŞTEN ÇIKARTIP BİRAN ÖNCE BU UĞURSUZ ŞATOYU TERK EDELİM
CAFER AĞA VAKİT KAYBETMEDEN ZİNDANA DALDI.
HAYDİ GÖKTUĞ ÇABUK OL KAÇALIM BURADAN. MEKTUBU BULDUM.
VALLA DE!
HEM VALLA, HEM BİLLÂ... KOYNUMA SAKLADIM BİLE, BU SEFER BENDEN ZOR ALIRLAR ONU.
TÜYELİM O ZAMAN
ATLARA GİDELİM GÖKTUĞ BU TARAFA

GÖKTUĞ Yeşil Gözlü Büyücü

DEVAM EDECEK

Aynur Kulak / e-mail:susuzyengec@yahoo.com

PORTATİF EDEBİYATIN KISALTILMIŞ TARİHİ

"Kötü yazar sayılmasalar da düpedüz suçlu bunlar"
Herman Broch

Kendilerine shandy ya da portatifler adını veren "taşınabilir edebiyat" düşkünlerini tanıyor musunuz? Ya da hiç duydunuz mu? En anlayabileceğimiz tanımıyla portatif edebiyat ne ola ki? İlginç gerçekten!

Kendilerine shandy ya da portatifler adını veren ***"taşınabilir edebiyat"*** düşkünlerini tanıyor musunuz? Ya da hiç duydunuz mu? En anlayabileceğimiz tanımıyla portatif edebiyat ne ola ki? İlginç gerçekten! Borges'in Babil Kitaplığı'nı, edebiyat düşkünü birçok kitapseverin kitap koleksiyonlarını zaman zaman duymaktayız, önümüze düşmekte fakat ***"taşınabilir edebiyatçıları"*** yani shandy leri bilmemekteyiz.

Can Yayınları tarafından yayınlanan bir Enrique Vila – Matas kitabı olan Portatif Edebiyatın Kısaltılmış Tarihi raflardaki yerini alır almaz, bu da neyin nesi merakı düştü içimize. Bu merakla beraber kendilerine shandy

diyen yazarların varlığından haberdar olduk ki, bu yazarlardan çoğu Avrupalı olmaları dolayısıyla aslında kendilerine aşinaydık. Dadacılar gibi şakacı, fütürüstler gibi aşırılığa meyilli, sürrealistler gibi düzenbaz bu topluluğun üyeleri arasında **20. Yüzyılın ilk yarısına damgasını vuran tanıdığımız pek çok isim var:** Marcel Ducamp, Tristan Tzara, Aleister Crowley, Scott Fitzgerald, Walter Benjamin, Federico Garcia Lorca, Man Ray, Berta Bocado, Maurice Blanchot, Francis Picabia, Georgia O'Keeffe…

Portatif edebiyat yanınızdan ayırmadığınız sizinle beraber gelen dünyanız. Yani kitaplar, broşürle, metinler, tezler, minyatür hatta minyatürden daha minik eşyalar, mektuplar, el yazmaları vb ne varsa; çantanızda, tahta valizinizde, kutunuzda kendinizle beraber taşıdığınız şeyler… Özellikle Avrupalı yazarların öncülüğünü yaptığı, uyguladığı ve adına shandy dedikleri portatif edebiyat birçok kişi tarafından eleştirilse de *(Yukarıdaki Herman Broch'un sözü buna bir örnek)* bir yandan da takdir edilebilen, üyesi yazarları tarafından yapmaktan asla vazgeçilmeyen bir hareket.

Özünde Avrupalı olan bu tarih Paul Morand'ın lüks trenlerde gidip gelirken yanından ayırmadığı bavulunun ofis gibi kullanmasıyla başlamış olan bir tarihtir. Enrique Villa – Matas'ın da vurguladığı gibi Marcel Duchamp'ın Boite-en-valise'ine ilham veren bu seyyar ofis sanatın portatif yönünü vurgulaması açısından ilham vericidir. Ardından Walter Benjamin shandy hareketinin en önemli temsilcileri arasına girer. Son derece başarılı bir biçimde tasarladığı kutlu makine sayesinde hangi edebi eserlerin katlanılmaz ve dolayısıyla taşınmaz olduklarını bugün bile kitapları tartarak kusursuzca ölçebiliriz der Matas. Minimalizmle tanımlanacak ne varsa ve tüm minyatürlere düşkünlüğüyle bilinen Benjamin bu merakıyla Marcel Duchamp'ın ruh ikizidir adeta.

Matas şu tespiti de yapmaktadır: Minyatürleştirmek bir yandan da gizlenmek anlamına gelir. Duchamp aşırı derecede küçük şeylere, yani çözülmeyi bekleyen her türlü şeye karşı çekim hissetmiştir. Armalar, el yazmaları, anagramlar… Ona göre minyatürleşmenin bir anlamı da kullanışsız kılmaktı.

Daima sorumsuz çocuk davranışları sergileyen portatif yazarlar en başından beri gizli shandy cemiyetine girmek için bekar kalmayı ya da en azından öyleymiş gibi davranmayı tercih ettiler. **Matas tespitlerine şöyle devam etmekte:** İleri seviye deliliğin yanı sıra bu cemiyete üyeliğin olmazsa olmazı kişinin külliyatının ağır olmaması ve küçük bir bavula kolayca sığabilmesiyken, bekar makine mantığının işlemesi de önemli bir etkendi.

Bir yandan faydaları da vardı shandy akımının: Yenilikçi bir ruh. Cinsel aşırılık. Büyük hırslardan muafiyet. Yorulmak bilmez bir göçebe zihniyeti. Kendi tekinsiz ikiz figürüyle gergin bir beraberlik sürebilmek. Karanlığa sempati. Arsızlık sanatında yetkinlik.

10 bölümden oluşan Portatif Edebiyatın Kısaltılmış Tarihi tabii ki bir Enrique Vila-Matas kitabı olmasıyla da çok önemli. Sanatın merkezine edebiyatı, felsefeyi, müziği yerleştiren Matas 1985'te yayımladığı, romanla deneme türünü kaynaştırdığı Portatif Edebiyatın Kısaltılmış Tarihi ile kendinden söz ettirmeye başladı. Gazetecilik kimliğinden gelen özellikleriyle gerçekle kurmaca arasındaki sınırı şeffaflaştırdığı kitaplarında edebiyata ve edebiyatçılara göndermelerle dolu eserleri 30'dan fazla dile çevrildi. 2017'de Kassel'de Mantık Aramak yine Can Yayınları tarafından yayımlandı.

Yolları sabit denizaltılardan, dehlizlerden, Afrika'nın ücra köşelerinden, Avrupa'nın kültür başkentlerinden geçen portatiflerin gerçek ve hayali yaşam öyküleri merakınızı cezbedici niteliğiyle okunmaya değer bir kitap olarak kitapçılarda sizleri beklemekte. Okumanız dileğiyle.

Portatif Edebiyatın Kısaltılmış Tarihi

Yazar: Enrique Vila-Matas
Yayınevi: Can Yayınları
Çeviri: Emrah İmre
Yayın Tarihi: Aralık 2018
Sayfa: 102

Yakup Kamer

GAZETELERDE GÜNLÜK ÇİZGİ ROMAN BANTLARI

Bir Amerikan gazetesinde Pazar günü için baştan aşağı comics strip bantlarla dolu sayfa. Gazeteler her gün bu şekilde çeşitli yaş gruplarına göre günlük bantlarla doludur. Eve giren gazete hem annenin hem babanın hemde çocukların gün boyu oyalanabileceği haber magazin ve çizgi romanlarla dolu olurdu.

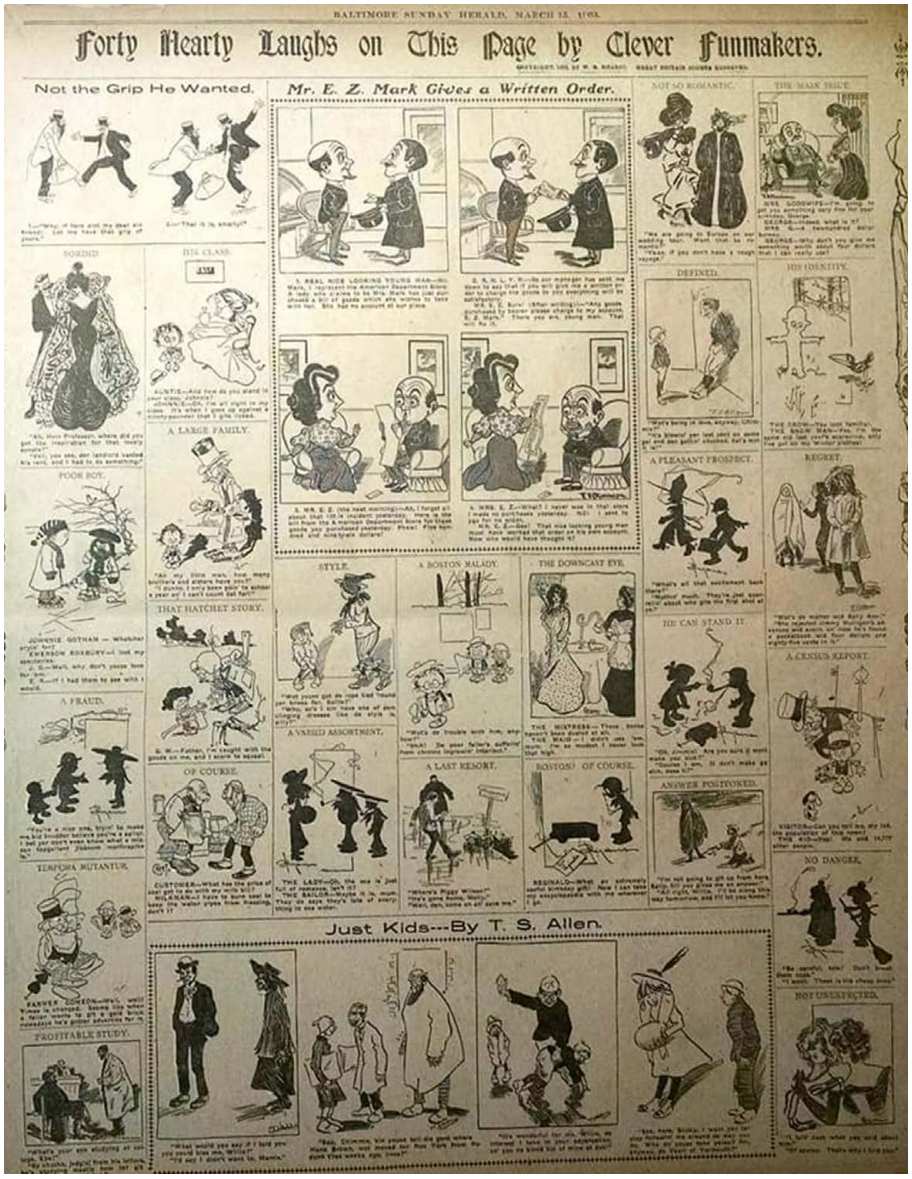

Bir Amerikan gazetesinde Pazar günü için baştan aşağı comics strip bantlarla dolu sayfa. Gazeteler her gün bu şekilde çeşitli yaş gruplarına göre günlük bantlarla doludur. Eve giren gazete hem annenin hem babanın hemde çocukların gün boyu oyalanabileceği haber magazin ve çizgi romanlarla dolu olurdu. Amerikanın 51 eyaletinde çıkan yüzlerce gazetenin haftalık ve aylık mecmuaların sinema endüstrisinin çizgi roman talepleri o kadar yoğundu ki; sayıları yüzbinleri bulan çizer ressam senarist kaligrafist sekizinci sanattan ekmek yiyiyordu.

Ülkemizde de bir ara buna benzer bir rekabet oluşmuştu. Her gazete ve dergi mizah sayfası karikatür çizgi roman ve günlük bantlarla sayfalarını süsleme ve okunur olma telaşındaydı. Gazetelerin dışında haftalık 15 günlük ve aylık yayın organlarında da resim illüstrasyon ve çizgi romanlar revaçtaydı.

En büyük yayın organları medeniyet kurma adına öncülük yapıyor Türk okuruna sayısız projeyle hizmet etme yarışına giriyordu. Haftalık çizgi roman dergileri, mizah dergileri gazete ekleri bu alanda yoğun bir talep yaratıyordu.

Ama her şey 2000 yılından sonra hızla değişmeye başladı. Televizyon kanalları, internet ortamında sanal alem hızla yaygınlaşınca seyretmenin bedava olduğu ortamlar bu yoğun iş gücü ve emek isteyen yayıncılığı karlı olmaktan çıkarmıştı. Bu yeni dönem iletişim araçlarına eski dünyanın sanatçıları uyum sağlayamadılar. Ya da başka formlar geliştirmek gerekiyordu. Işık hızıyla hareket eden elektrik dalgaları ile ve teknoloji ile hareket etmek zorlaşmıştı. Her şey çabuk eskitiliyor hızlı bir yaşam formu yoğun emek ile oluşturulan işlere gereken bedeli ödeyemiyordu. Kapitalizm böyle bir şeydi. Nasıl Barok çağ geride kalmışsa artık sadece beton demir alüminyum ve cam yaşamda yerini almışsa, hayatın diğer alanlarında da ucuzluk ve basitlik yerini sağlamlaştırıyordu.

Aşağıda bir Amerikan gazetesinin pazar günü yayınladığı çizgi roman sayfasını görüyorsunuz. Bakın bakalım o sayfada kaç sanatçının eseri yer almakta!...

Aynur Kulak / e-mail:susuzyengec@yahoo.com

MUMYALAR: ÖLÜMSÜZ VÜCUTLAR - ÖLÜMSÜZ KORKULAR.

Var mı, yok mu; gerçek mi değil mi; bilmeyiz çoğu zaman fakat insanoğlunun gerçekdışına inanma istekliliği gerçeğe inanma isteğine daha baskın çıkmıştır hep. Orada bir yerlerde bir gizem vardır. Gölgede kalmış bir şeyler.

Var mı, yok mu; gerçek mi değil mi; bilmeyiz çoğu zaman fakat insanoğlunun gerçekdışına inanma istekliliği gerçeğe inanma isteğine daha baskın çıkmıştır hep. Orada bir yerlerde bir gizem vardır. Gölgede kalmış bir şeyler. Hatta bizi korkutan bir şey bile olabilir bu. Neden olmasın(!)? Yine de merak ederiz. Peşinden gider, onu görmek isteriz. Gerçekten de var mıdır ve anlatıldığı gibi midir?

Mumyalar.

Birçok efsane var. Yazılı, görsel, işitsel vb... Bir çoğu efsaneler olarak hayatımıza girse de mumyalar Mısır piramitlerinin içinde ölümsüzlük isteği ile yüzyıllardır yatmaktalar. Hatta piramitlerin 4000 yıllık bir geçmişi olduğu bilgisiyle hareket edersek mumyalar belki de binyıllardır var. Neden varlar? Nasıl oluşmuşlar ve korkunun sembolü olarak nasıl varlıklarını sürdürüyorlar?

Işıklarınızı lütfen kapatmayın.

Ölümsüzleşmek isteyen vücutların yaratılma hikayesi en az kendileri kadar korkutucu çünkü.

Mumya Hikayelerinin Başlangıç Tarihi

Mumyaların gizeminin yarattığı korku bildiğimiz başka efsanevi hikayenin çok azında var. Ve bizler bu tarz hikayeler arasında en çok mumyalardan korkmaktayız. Bu hantal, ifadesiz, ruhu olmayan yaratıkların nesinden bu kadar korkmuş olabiliriz sorusunun yanıtını, yukarıda sorduğum soruların yanıtlarıyla birlikte ilk önce mumya hikayelerinin başlangıç ve oluşum dönemine giderek inceleyeceğiz.

M.Ö 15. Yüzyılda başlayan mumyalama, Antik Mısır uygarlığında başlamış bir tür tıbbi araştırma yöntemidir. O zamanki adı tahnit olan bu yöntem ölülerin, ölümden sonra tekrar dirilip kendi bedenlerine kavuşacaklarına olan inançlar doğrultusunda yapılmıştır. İlk denemelerde ölünün yarı beline kadar toprağa gömülmesi yöntemi kullanılmış fakat ölünün zamanla şişmesi kokması ve çürümesi (hedeflenenin tam tersi olarak) sonucuyla karşı karşıya kalındığından kalıcı yöntemler araştırılmaya başlanmıştır.

Bulunan ve geliştirilen yöntemler mumyanın kendisinden korkunçtur aslına bakarsanız. Mumyalamanın temel maddesi zift. Bedenin ve iç organların zarar görmemesi maddenin birinci sırasında yer almakta. İlk sırada cesedin üç gün bekletilmesi, sonrasında makattan vücuda verilen potasyum ve potasyumla dolu bir odada üç gün daha bekletilme süresi var. Bütün mesele organlara zarar vermemek olduğundan üç günün sonunda vücuda tekrar potasyum verilir, tabii ki yine makattan.

Korktunuz mu? Henüz korkmanızı gerektirecek hiçbir şey yazmadım desem!

Asıl şimdi başlıyoruz.

İlk olarak beyin parçalanır ve bir tel yardımıyla burun deliklerinden dışarı çıkartılır. Sonrasında gözler yuvalarından edilir. Yerlerine keten bezi, cam veya çakıl taşı yerleştirilir. Yanakların çökmemesi için ağıza çamur doldurulur. Ölü bedenin sol tarafı kesilerek iç organlar boşaltılır. En değersiz organ beyin, en değerlisi kalp olduğundan, kalp ölü bedene tekrar yerleştirilir ya da bazen -istisnalar yapılarak- Kanope'ye konulabilirdi.

En korkuncunu atlattık fakat henüz bitmedi. Korkmaya devam edeceğiz!

Kanope'de kalmıştık. İç organların boşaltılma işlemi tıbbi alanda bilgileri olan rahipler tarafından yapılırdı. Çıkarılan organlar Kanope adlı vazolara konurdu. Vazoların kapakları iç organlardan daha ilgi çekicidir çünkü -ölülerin koruyucusu- dört tanrının başını temsil etmektedirler. İnsan başlı Amset'in vazosuna mide, şahin başlı Horos'un vazosuna karaciğer, maymun başlı Hapi'nin vazosuna ise akciğer yerleştirilirdi.

Korku ile beraber mide bulantısı da başladı değil mi? Korkunun en büyük birinci reaksiyonunu vermektesiniz. Normal bir süreç yaşamaktasınız yani. Korkmayın lütfen!

Vücut boşaltıldıktan sonra kötü kokuyu engellemek için boşluklara çeşitli bitkiler sürülür. Son aşama olarak kimyon, tarçın, soğan ve saman karıştırılarak vücuda yerleştirilir ve dikme işlemine geçilir. Dikim bittikten sonra vücut keten bezle sarılır; natron tozu, sodyum, karbonat ve tuzdan oluşan bir maddenin içinde 70 gün bekletildikten sonra nemini kaybeden vücut kurur. İç içe geçirilen dört tabut içine yerleştirilen mumyanın yanına o kişiyi tasvir eden eşyalar konulur. Yapılan kazılarda mumyaların yanında birçok eşya bulunmuştur. Bunlardan en önemlisi Tanrı Osiris'in sorularına rahatça cevap verilmesi amacıyla lahit içerisine yerleştirilen ölü kitaplarıdır.

Korkmayın; korku konusu olarak Ortaçağ rahiplerinin "Cadı Avı" adı altında kadınları nasıl katlettiklerini de yazabilirdim. Şaka bir yana; mumyalar ve mumyalama teknikleri tıbbi keşifler alanında çok faydalı gelişmelere yol açmıştır hiç

şüphesiz. Fakat korkusunu sonraki yüzyıllara miras bırakarak.

İlk Bulunana Mumyalar

İlk bulunan mumyanın kim olduğundan ziyade, mumyayı bulan arkeolog ve bilim adamlarının yaşadıkları şaşkınlığı ve yeni bir şeyi keşfediyor olmanın hazzını merak ediyorum daha çok. Öyle böyle -yeni bir keşif- değil çünkü bu. Yüzyıllarını piramitlerin içinde geçirmiş, bozulmadan günümüze kadar gelebilmiş ölümsüz bedenlerle karşı karşıya kalmak… M.Ö dönemde düşünülmüş ve uygulanmış ölümsüzlük içeren bir yöntemin günümüze kadar gelmesinin korkunçluğu (buradaki korkunçluğu olumlu anlamda da algılayabilirsiniz) gerçekten inanılmaz.

Bahsettiğim zaman aralığı; M.Ö 15. Yüzyıl ile ilk mumyanın keşfedildiği 20. Yüzyıl'ın ilk yarısı. Zaman aralığının büyüklüğünü (İnsan için tabii, evren için değil) hesaplamayı size bırakıyorum. Tarihte bilinen ilk kadın firavun Kraliçe Şemşut'un Krallar Vadisindeki mezar odası 1903 yılında bulunmuştur. M.Ö 1323 yılında hüküm süren, erken yaşta ölümüyle en genç firavun unvanına sahip Firavun Tutankamun'un mumyası 1920'li yılların başında bulunmuştur. Bacağındaki kırığın enfeksiyon kapması sebebiyle ölmesinin günümüzde saptanabilmesi mumyalama yöntemi olduğu için mümkün olabilmiştir. II. Ramses'in mumyası da bulunan mumyalar arasındadır ve yapılan incelemelerde Ramses'in de diş apsesi nedeniyle öldüğü anlaşılmaktadır.

Mumyalama yöntemini gerçekleştirenler bu kadarını hayal etmişler miydi bilinmez fakat mumyalama yönteminin korkunçluğu işte buradan gelmekte. Evet ruhu çıkmış, iç organları boşaltılmış ve hayal gücümüzün varlığıyla ayaklandırabildiğimiz mumyalar günümüze kadar gelebilmiş durumdalar. Bu durumun korkunçluğuna kapılarak korkmamak elde olmasa gerek.

Bu noktada konumuza yukarıda bahsettiğim bir Firavunun mezarının keşfiyle devam edeceğim. Bu keşif mumyalar üzerine birçok efsanenin doğmasına sebebiyet vermesi açısından ilginç. Bununla da bitmiyor. Bu Firavunun mezarının keşfiyle başlayan süreçten sonra konu sanata yansıyor. Kitaplar yazılıyor ve daha çok sinema sektörü tüm yaşananları alıp üstüne misliyle koyarak tabii (domino ederek) mumyaları hiç çıkmamak üzere hayatımıza, korku dünyamıza sokuyor.

Bir Sinema Anlatımı Olarak Mumyalar

Önümüzdeki yıl olan 2020'de Mısır Firavunu Tutankamun'un

mezarının bulunmasının 100. Yılı olacak. M.Ö 1300'lü yıllarda hüküm sürmüş olan Tutankamun'un mumyasının Krallar vadisinde bulunmasıyla başlayan olaylar silsilesi günümüze kadar gelmekte ve ölü bedenlere karşılık hala canlılığını korumakta.

Hikayelerin çoğu ***"Tutankamun'un Laneti"*** olarak ifade edilen inanca dayanıyor. İngiliz arkeolog Howard Carter'ın Krallar Vadisi'ndeki keşif gezisine katılan birçok insan beklenmedik şekilde ölür. En akılda kalanı geziyi finansa eden Lord Carnarvon'ın aynı yıl bir sivrisinek ısırığıyla sıtmadan ölmesidir. Tesadüf veya değil tüm bu olaylar mumyaların yaşayan soğuk bedenlerinin sıcak nefeslerle ölümü çağırması olarak algılanır. Drakula ve Frankenstein edebiyat dünyasının hayali kahramanı olarak algılanırken Tutankamun'un mezarının bulunması ve gerçekten bir zamanlar yaşamış, günümüze kadar da bedeni bize ulaşmış biri olarak gelmesi kolektif hafızamızda derin izler bırakmasına sebebiyet verdi.

Medyanın da ilgisini çekti bu elbette. Universal Stüdyoları 1932'de ilk Mumya filmini gösterime soktu. 1920'lerin özellikle ikinci yarısında artık iyice kendini belli eden ve ABD kökenli olarak başlayıp tüm dünyayı saran Büyük Buhran günlerine karşılık mumya filmleri toplumların afyonu oluverdi. Universal'in ikinci filmi Mumya'nın Eli 1940'da gösterime

girmişti. Hammer Stüdyoları Mumya filmlerini 1959 yılında yeniden gündeme getirdi. 1967'de Mumya'nın Kefeni, 1971'de Mumya'nın Mezarından Gelen Kan çekilecek, sonrasında 1981'de Spielberg ilk İndiana Jones macera filmi olan Kutsal Hazine Avcıları'nda Ahit ve gizli mezarlar gündeme gelecek, 1985'te Sherlock Holmes kurbanlarını öldürdükten sonra mumyalayan gizli bir Mısır tarikatının peşine düşecekti.2000'li yıllarda Tom Cruise ile yeniden vücut bulan mumyalar ve efsaneye dönüşen hikayeleri peşimizi aslında hiç bırakmadı.

Diğer belli başlı öne çıkan filmler ise şunlar:

1999'da Stephen Sommers'ın çevirdiği Rachel Weiszh'in de oynadığı Mumya. Hemen ardından 2001'de Mumya'nın devam filmi niteliğinde yine Stephan Sommers'ın yönettiği Mumya Geri Dönüyor. 2002 yılında içinden mumyaların geçtiği yönetmenliğini Chuck Russel'ın yaptığı Akrep Kral filmi. 2008'de yönetmenliğini Rob Cohen'in yaptığı Mumya – Ejder İmparatoru'nun Mezarı. Ve en son çekilen 2017 yılı yapımı mumya filmi olan yönetmen Alex Kurtzman imzalı Mumya.

Peşimizi Bırakmayan Mumyalar

İlk mumyalama işleminden itibaren mumyaların peşimizi bırakmayacağı gerçeği hep var olageldi diyebiliriz. Bu korkutucu gerçekle henüz yüzleşemiyor olmamız, mumyaların arada yattıkları odalarından, dört tane iç içe geçmiş tabutlarından, ahitlerinden kalkarak aramıza karışmaları ile devam ediyor.

Bu gerçeği artık bildiğimize göre korkmayın derim.

Onlar arada bir aramıza karışıp bizimle birlikte dolaşacaklar.

Atilla Bilgen

NE İŞİM VAR BENİM VİETNAM DA?

BİRİNCİ BÖLÜM

Dünyada gezilecek onca ülke varken, insan neden Vietnam'a gitmek ister? Bence böyle bir karar ancak cinnet anında, ya da kafanın güzel olduğu bir sırada verilir, sabah olup da uyanınca bu düşüncene kahkahalarla gülersin

Dünyada gezilecek onca ülke varken, insan neden Vietnam'a gitmek ister? Bence böyle bir karar ancak cinnet anında, ya da kafanın güzel olduğu bir sırada verilir, sabah olup da uyanınca bu düşüncene kahkahalarla gülersin. Haydi diyelim esrilik halin uzun sürdü ve niyetinden vazgeçmedin, ama üstüne bir de Kamboçya'yı eklemen olanaksızdır, zira bu kadar çok alkole bünye dayanmaz! O zaman neden bu ülkelere gezi düzenlenir? Fikrimce gişe yapmayan entel filmin birinde jöne rol icabı böyle rota çizilmiş. Seyreden az sayıdaki tayfa filmden bir şey anlamayınca "Bırak azizim konuyu görsellik nasıldı? Tek kelimeyle muhteşemdi değil mi? Kesin gitmek lazım oralara." tarzında muhabbete girişmiş, bu da kulaktan kulağa yayılınca tur şirketleri rotalarına bu ülkeleri eklemiştir. Oysa dünyanın her yerinde deniz, orman, gri binalar, bulvarlar ve kiliseler aynıdır. Bu yüzden bir gezide görsellik arıyorsak rotamızı mutlaka güzel hanımların bulunduğu ülkelere çevirmek gerekir. Zaten Mevlana bile "Eğer aklın varsa, şaşı gözünü düzelt de, kâinata öyle bak!" diyerek gerekli tüyoyu bize yüzyıllar öncesinden vermiştir!

Eşimin benimle aynı düşüncede olmamasını ilk zamanlar kafaya pek takmadım, zira Oscar Wilde daha binsekizyüzlü yılların son çeyreğinde

"Ne kadar çok kişi benimle aynı fikirdeyse, o kadar çok yanıldığımı düşünürüm" diyerek alttan alta destek mesajı vermişti, ama kadınların her daim haklı olduğu konusunu atlamıştı! Onların sabırları her zaman bizden fazladır. Tartışma uzadıkça biz erkekler " Tamam, dediğin gibi olsun, yeter ki bitsin artık bu muhabbet." diyerek hemen pes ederiz. Ama ben kendi çapımda yine de direndim. Finlandiya kızlarının şeker gibi oldukları konusuna girmeden eşime romantik bir teklifte bulundum: "Yere sırtüstü uzanıp benimle kuzey ışıklarını seyretmeye var mısın?" İskandinavya ülkelerinin soğuk olduğunu öne sürüp Vietnam konusunu yeniden gündeme getirdi. Söylediğini duymazlıktan geldim. Latin kadınlarının iç gıdıklayıcı kıvrımlı vücutlarının hayal ederek "Haklısın üşürsün. O zaman sana bomba gibi bir teklifim var. Küba'ya gidelim." dedim. "Ayvalık'ın arka sokaklarından ne farkı var oranın? İkisi de eski ev dolu!" dedi. "Ayvalık'ta bindokuzyüzelli model chevrolet, impala yok ama!" dedim, omuz silkti. "Ya Fidel ya Che?"diyerek solculuğuna dem vurdum. "Gitmekte geç kaldık. Kapitalizm orayı çoktan ele geçirdi. Ama Vietnam öyle mi? Onlar hala komünist!" diyerek konuyu yine oraya getirdi. Köşeye sıkışmıştım. Ne var ki bunu belli etmemeye kararlıydım. Uzun uzun esneyip "Uykum geldi ben yatıyorum." dedim ve koşar adım yatak odasına sığındım.

Sonuç belliydi; Vietnam'a gidecektik. Bari sürpriz yapayım diye düşündüm. Belki bu jestim sayesinde Ukrayna, Brezilya, İsveç yolları bana açılırdı! O hevesle bir acenteye girip istediği turu aldım. Akşam eve geldiğimde baştan çıkarıcı boğuk sesimle "NeriMAN'ım… Süpermanım…" dedim ve muzaffer bir komutan edasıyla elimi ceketimin iç cebine sokup turun verdiği zarfı çıkarttım.

"Bu ne şimdi?" diye sordu.

"NeriMAN'ım süpermanım kırk yılda bir şey isteyecek ve ben buna duyarsız kalacağım! Hayatta olmaz! Hazırlan yılbaşında Vietnam'dayız!" dedim ve gözlerimi kapatıp atacağı sevinç çığlığının ardından beni öpücük yağmuruna tutmasını bekledim. Saniyeler saniyeleri o da dakikaları kovaladı, ama yüzüme dudağı değmedi. Sevinçten bayılmış olabilirdi! Yerden kalkmasına yardım etmek maksadıyla gözlerimi açtım; yoktu. Başını taşa vurmamak için içeriye gidip kanepede bayılmış olmalıydı! Düşündüğüm gibi salondaydı, ama tahminimin aksine kendinden geçmemişti! Tekli bir koltuğa oturmuş elindeki kâğıdı okuyordu ve sevindiğine dair yüzünde en ufak bir mimik yoktu. Oysa tam şu an sevinçten çıldırıyor olmalıydı. Bu düşünceler içinde bocalarken aniden başını kaldırdı ve "Neden alırken bana danışmadın?" diye sordu.

Soru çalışmadığım yerden gelmişti. Ne diyeceğimi bilmediğimden aptal aptal yüzüne baktım. Neden sonra yanıt aklıma geldi ve "Çok İstiyordun ya." dedim.

"Haklısın istiyordum. Ama böyle birdenbire emrivaki yapınca… Yani açıkçası şaşırdım. Oturup birlikte karar almalıydık."

"Kararın kesindi. Bari sürpriz olsun dedim."

O gece elimde bir kilo domatesle içeri girseydim vereceği aynı ses tonuyla "Sağ ol" dedi ve ayağa kalkıp bilgisayarın başına oturdu. Yaşadığım hayal kırıklılığıyla kendime bir duble rakı, bir dilim peynir, iki domates hazırlayıp balkona geçtim. On dakika sonra eşim yanıma gelip karşıma oturdu. Bardağımdan ufak bir yudum aldığım sırada "Çok incesin. Teşekkür ederim, ama istersen gitmeyelim." dedi. Duyduğum şaşkınlıktan donakaldım. Ağzımda dolaştırdığım rakı

MKAANS

bunu fırsat bilip boğazımdan aşağıya inmeyi reddedince, nefesim adeta düğümlendi. Göz göre göre boğuluyordum! O panikle kuvvetlice öksürünce eşimin yüzü boğazımdaki rakıyla sulandı. Tahmin ettiğimin aksine söylenmedi, aksine gülümseyerek "İyi misin hayatım? Su ister misin?" diye sordu. Olumsuz anlamında başımı iki yana sallayıp "Az önce ne dedin?" diye sordum. Sıradan bir şey söylercesine "İstersen gitmeyelim." dedi. Çıldıracaktım! Evet, sahiden çıldıracaktım. Vietnam'a gitmek için aylardır başımın etini yiyen NeriMAN, biletleri aldığım gün aniden fikrini değiştirmişti ve sebebi hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Sakinleşmek amacıyla bardağı kafama dikip son yudumuna kadar içtim ve "Neden?" diye sordum.

"Bilgisayara girip biraz araştırma yaptım. Yediğiniz veya kalacağınız yer neresi olursa olsun su ve yiyeceklerle hepatit a, tifo bulaşma riski yüksekmiş. Bu yüzden gitmeden aşı olmamızı öneriyorlar. Artı sivriler bolmuş. Yanınıza böcek ilacı, sineksavar almayı unutmayın diye uyarıyorlar. Uğraşamam ben öyle şeylerle. Gitmeyelim be hayatım. Gel sen şunu iptal et. Haydi ne olursuuuun."

"Bütün bunları az önce mi öğrendin?" diye sordum. Gözlerini sıkı sıkı yumup yaramaz bir çocuk gibi başını aşağı yukarı salladı ve "Gitmiyoruz değil mi hayatım?" dedi. Derin bir nefes aldım ve tane tane "Hayatım… Canım… Süpermanım… NeriMAN'ım aylardır oraya gitmek için can atıyordun. Bu süre zarfında buraları merak edip hiç incelemedin mi?" diye sordum. Sessizce başını öne eğdi.

"O zaman bu Vietnam aşkı nasıl oluştu?" diye sordum.

"Sibel gitmiş. Doğası muhteşemmiş. Hele Halong Bay'ı öve öve bitiremedi."

"Sivrisinek de doğanın bir parçası. Çirkin diye Tanrının yarattığı bir varlığı hakir görmen çok ayıp! Onu da iğnesiyle seveceksin NeriMAN'ım."

"Bırak şimdi dalga geçmeyi. Bak ne diyeceğim; gel Maldiv adalarına gidelim. Ne dersin?"

İş artık inada binmişti. Ve o hırsla bugüne kadar savunduğum tüm görüşlerimi bir çırpıda yerle bir ettim: "Asla! Vietnam'a gideceğiz. Dahası Kamboçya'ya da. Oradan da Singapur'a. Bir laf daha edersen Laos'a da geçeriz."

Sonraki günler eşim için gelgitlerle geçti. Birisi "Deli misin kızım ne aşısı ne sineği? Sakın gitmekten vazgeçmeyin. Bayılacaksınız oralara." dediğinde mutluluktan uçuyor, aksini söyleyeni duyduğunda ise turu iptal ettirmem için türlü şirinlikler yapıyordu, ama bir kere inadım tutmuştu; Copacabana plajında gözlerime bayram yaptıracağıma Vietnam'a gidecektik. Büyük ihtimalle eve mutsuz dönecektik. Ama NeriMAN bundan böyle bir istekte bulunduğunda daha mantıklı davranacaktı! Yani en azından öyle umuyordum.

Yola çıkacağımız günün sabahında tur şirketi telefonla aradı ve uçağın gece yarısı iki buçukta kalkacağını, yirmi üç gibi de havaalanında buluşulacağını söyledi. Bu arada tur rehberimizin Zeynep Hanım olduğunu belirttiler. Uçak yolculuğu yaklaşık on bir saat sürecekti. Büyük ihtimalle oturmaktan her tarafımız tutulacak ve sonunda kendimizi Arjantin'in Mar del Plata plajı yerine Vietnam'da bulacaktık!

O gün işyerinden yedi otuz gibi çıktım ve sekizi biraz geçe eve geldim. Kapıdan içeri girer girmez eşim "Nerede kaldın?" diye söylendi.

"Saat daha sekiz.".

"Olsun. Daha yemek yiyeceğiz. Bavulları hazırlayacağız. Giyineceğiz. Anlayacağın çok işimiz var çoook"

"Panik yapma hayatım.

Eşyalarımızı dünden ayarlamıştık. İş bavula yerleştirmek. O da iki dakikalık olay. Ama önce yemek yesek diyorum."

Saat dokuzda tüm işlemlerimizi bitirmiş bavullarımızı antreye çıkartmıştık. Salona geçip televizyonu açtım ve elimde kumanda o kanal senin bu kanal benim dolanırken eşim anorağını giymiş bir halde yanıma geldi ve "Haydi çıkalım." dedi.

"Hayatım havaalanı evden on beş dakika. Bu saatte gidip ne yapacağız?"

Önce çok rahat olduğum için söylendi, ardından trafiğin ve havaalanı girişinin yoğun olabileceğinden bahsetti. Haklıydı! Ortalıkta bayram ve dahi seyran olmadığı halde insanlar sırf geç kalmamız için bir anda kendilerini dışarı atıp yolları felç haline getirebilirlerdi. Nedense bu esprime hiç gülmedi. Aksine somurtup dışarı çıktı. Bir süre odadan odaya dolanıp camları, fırını kontrol etti ve yaklaşık yarım saat sonra antreden bana seslendi.

"Sıkılmadın mı televizyon seyretmekten?

"Ne yapayım?"

"Boş boş oturacağımıza gidelim. Orada mağaza filan dolaşırız."

Evliliğimden öğrendiğim bir şey var. Kadınlar aynı şeyi iki defa söylediyse, asla üçüncüyü beklemeyip ayaklanacaksın, aksi takdirde günler süren bir surat asma bizi bekler. Ben de anında yerimden fırlayıp televizyonu kapattım ve NeriMAN'ıma "Ne diye oturuyoruz ki? Bendeki de akıl işte! Haydi, bir an önce gidelim de iki insan görüp birkaç mağaza gezelim."dedim.

Trafik hiç olmadığı kadar açık, havaalanı girişi bir o kadar boş olunca hedefimize yirmi dakikada ulaştık. Bavullar ve üzerimizden çıkarttığımız eşyaları koyduğumuz plastik kutu x-rayden geçmişti ki, orta yaşlardaki görevli kadın eşimin çantasına bakmak istedi. İçini kontrol etmek için fermuarını açarken "Yolculuk nereye?" diye sordu.

"Vietnam'a"

"Vah vah"

Kemerimi aldığım sırada duyduğum bu söz üzerine bakışlarımı eşime yönelttim; NeriMAN'ım süpermanım yaşadığı şaşkınlıktan dolayı adeta donmuştu. Çantanın içini kontrol eden kadın eşimin yanıt vermesini umursamadan "Ama işiniz gerçekten çok zor. İnşallah aldığınız para oralarda yaşamanıza değiyordur." dedi. Muhabbet beni sarmıştı. Kemerimi takmaktan vazgeçip omzuma attım ve konuşmaları kaçırmamak için yanlarına yaklaştım. İlk şoku atlatan eşim "Bizi yanlış anladınız. Oraya çalışmaya değil tatile gidiyoruz." dedi. Çantadan başını kaldıran kadın gözlerini Neriman'a dikti. Aklı karışmıştı. Ve o an deli olduğumuzu düşündüğünden kesinlikle emindim.

"Demek oraya tatile gidiyorsunuz."

Eşim neşeli görünmeye çalışarak "Evet" dedi. Birkaç saniye ses çıkartmadan eşimi süzdü ve "İyi. Hiç değilse orada çalışmıyorsunuz. Tatil dediğin sayılı gündür, çabucak geçip gider."dedi. Haklı olduğum daha Vietnam'a gitmeden ortaya çıkmıştı! Bu keyifle pis pis sırıtırken, NeriMAN'ım "Ama… Ama oralar çok güzelmiş." dedi. Kadın dudak büküp omuz silkip "Madem öyle diyorsunuz öyledir." dedi ve çantayı uzattı. Eşim tek kelime bile etmeden arkasını dönüp uzaklaştı. Omzumda sallanan kemer, ellerimde valizler eşimin peşinden koştururken "NeriMAN'ım süpermanım bekle beni" diye seslendim. Durup bana baktı. Yüzümdeki sırıtmanın kaybolmadığını görünce "Sakın… Sakın tek kelime etme." dedi ve tur standına doğru yürüdü. Ama orada kimsecikler yoktu. Güvenlik görevlisi kadının hırsını çıkartırcasına bana "Nerede bunlar?" diye sinirle sordu.

"Erken geldik NeriMAN'ım "

"Tamam anladık. Kes." dedi, bir süre yüzüme baktı "sırıtmanı da"

Valizlerle yürümekten

sıkılmıştım. Onlardan bir an önce kurtulmak maksadıyla THY bankosunun önündeki kuyruğa girdik. Biniş kartlarımızı alıp standa geri döndüğümüzde tur görevlilerinin geldiğini gördük. İsmimi söyleyince seyahat bilgilerimin olduğu zarfı uzatıp iyi yolculuklar dilediler. Standın dış tarafında ayakta duran kadın gülümseyerek elini uzattı ve "Merhaba. Ben Zeynep." diyerek kendini tanıttı. İsmini duyunca rehberimiz olduğunu anladım. Başımla selamlayıp "Merhaba." dedim. Durumdan habersiz olan eşim onu yolculardan biri sanmıştı. Vietnam ile ilgili güzel bir şeyler duymak, dolayısıyla bozulan moralinizi düzeltmek umuduyla kadına "Oralar nasıldır acaba?"diye sordu.

"İnanın harika bir yere gidiyoruz."

"Öyle mi?" dediğinde sesi sevinçten titriyordu.

"Kesinlikle. Bu benim on birinci gidişim."

"On bir kez gittiniz ve yine gidiyorsunuz öyle mi?"

Standa yeni gelenler yüzünden eşimin sorusu havada kalmıştı, ama bu kadarı bile NeriMAN'ıma süpermanıma yetmişti. Bana doğru döndüğünde gözlerinin içi gülüyordu.

"Hayatım duydun mu insanlar defalarca gidiyor! Hanımefendinin on ikinci seferi. Böylesine muhteşem bir yer! İyi ki sana uyup caymamışım."

"Canım… NeriMAN'ım… Süpermanım… Hanımefendi rehberimiz! İşi gereği o kadar çok gitmiş ve hala da gitmeye devam ediyor."

"Öyle mi?" Bu kelimeyi bir dakika ikinci kez kullanıyordu ve vurgulanması bu kez gerçekten dramatizeydi.

Kulağı bizde olan rehberimiz araya girerek "Öyle demeyin beyefendi gerçekten güzel bir yer." dedi.

"On bir kez gidecek kadar mı?"

Rehberimiz zoraki bir şekilde gülümserken NeriMAN'ım benimle iletişimi kesti ve pasaport kontrol noktasına kadar tek kelime etmedi. Eşimin biniş kartına bakan polis bir an durakladı. Bir şey soracakmışçasına dudakları aralandı, ama nedense vazgeçip pasaportuna çıkış damgasını vurdu. Sıra bana geldiğinde pasaportumu ve uçuş kartımı aldı. Pasaportumu incelerken "Bir şey sorabilir miyim beyefendi?" dedi.

"Buyurun."

"Az önceki hanımefendi eşinizdi galiba."

"Evet."

"Çekindiğim için ona soramadım. Ho Chi Minh havaalanı nerede? Nereye gidiyorsunuz siz ?"

"Vietnam'da. Yolculuk oraya."

"Vietnam'mı? Üstelik eşinizle birlikte! Tehlikeli değil mi oralar?"

"Bildiğim kadarıyla değil, ama yarın ne olur bilemem."

"Umarım bir şey olmaz. Tatile değildir herhalde!"

İnsanlar galiba Vietnam'a iş haricinde gidilmeyeceğine inanıyorlardı. En azından havaalanındaki görevliler ve tabi ki bir de ben! Başımı iki yana sallayarak "Kesinlikle tatil." dedim. Doğru söyleyip söylemediğimi tartarcasına beni süzdü, ardından gülerek "Şaka yapıyorsunuz." dedi.

"Hayır."

"İnsan niye Vietnam'a tatile gider ki?"

"Bak bunu ben de merak ediyorum, ama yanıt eşimde!"

Dudak büktü. Ardından bana ne dercesine omuz silkip "Tamam. Size iyi yolculuklar." dedi. Elimde pasaportum eşimin yanına vardığımda ağzım kulaklarımdaydı. Merakla "Neler konuştunuz polisle?" diye sordu. Olanları anlatınca "Uzatma. Kes. Gidelim." dedi.

Daha uçağa binmeden bu kadar güldüğüme göre umduğumun aksine bu yolculukta galiba çok eğlenecektim. O keyifle elimi süpermanımın omzuna attım ve "Gidelim NeriMAN'ım gidelim." dedim.

DEVAM EDECEK

BİROL BAŞARAN
OSMAN MAYATÜRK
YUNUS EMRE EROĞLU
KIRMIZI BATTANİYE
YAZAN VE YÖNETEN
EROL ÇELİK
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ KEREM KARDAŞ
SANAT YÖNETMENİ EMRAH YAYLA
KAMERAMAN ÖZAY BAKKAL
IŞIK AYKUT YANGIN
SES BURAK DEMİR
MÜZİK ENDER GÜNEY
KURGU EROL ÇELİK
SET OĞULCAN ÖZKAN
2019

Erol Çelik

www.erolcelik.net

Size yeni kısa filmimizin öyküsünü anlatmak istiyorum. Dahası, neden böyle bir film yaptığımızı, neler yaşadığımızı aktarmaya çalışacağım. Bunu yaparken, ülkemdeki kısa film mecrasına göndermeler yapacağım.

KIRMIZI BATTANİYE

KISA FİLM

Merhaba.

Size yeni kısa filmimizin öyküsünü anlatmak istiyorum. Dahası, neden böyle bir film yaptığımızı, neler yaşadığımızı aktarmaya çalışacağım. Bunu yaparken, ülkemdeki kısa film mecrasına göndermeler yapacağım.

En son kısa filmimi (Mahkûm) 2016 da çekmiştim. Yerli ve yabancı birçok festivalden başarıyla döndü. İstediğimi tam olarak aktarabilmiş miydim? Belki. Şimdi çektiğim filme istediğim her şeyi yansıtabildim mi? Neredeyse. Derdimi anlatıncaya kadar bu işten vazgeçecek miyim? Hayır!

Her iki filmin ortak bir noktası var, bunun ne olduğunu yazının sonunda anlayacaksınız diye umuyorum.

Kırmızı Battaniye öyküsünü senaryoya çevirirken kendime şu soruyu sordum, insan en çok neyden korkar? Ölümden mi? Öldürmekten mi? Sevdiği insanı kaybetmekten mi? Ya da yalnız kalmaktan mı? Cevabı bulamadım. Kendi korkularım o kadar çeşitliydi ki, hangi birisinden besleneceğime karar veremedim.

Soruyu bir kez de Nazım dedeye sordum.

İşte bu film; Nazım dedenin cevabıyla alakalıdır. Salt bir yalnızlığın, yaşlı bir adamın aklında nasıl bir hasara yol açtığıyla alakalı.

Senaryonun sayfaları arasında, hayatın her saniyesi zaten yeterince dram yüklü değilmiş gibi, bu yaşlı adamı, kendi aklının çeperleri içine hapsettim. Hapsettim ki izleyenler, filmin sonunda gerçeklerin aslında ilk akıllarına gelen şey olduğunu anlasınlar, gerçeklerin aslında ne kadar basit ve yakınlarında olduğunu anlasınlar istedim.

Elbette bu filmi çok büyük bütçelerle çekmedik. Çalışan, oynayan her bir kişi gönüllüydü ve filme inandıkları için yanımdaydılar. Bırakın para almayı, ceplerinden harcadılar. Hepsine sonsuz kere teşekkür ederim. Kendi imkânlarımızla gittiğimiz, Çanakkale'nin Saraycık köyünde filmi, iki gece, iki gündüzde çektik. Dile kolay, 20 dakikalık bir filmi iki günde çekmek iyi bir ekip işidir. Diğer yandan, kaldığımız otelden ayrı bir korku filmi çıkardı. Üşüdük, ıslandık ve yorulduk ama kimsenin bir şeyi dert ettiği yoktu.

Filmin çekimleri bittiğinde anılarımıza, Nazım dedenin öyküsünü kazıdık. Aklımızın bir köşesinde, gerçekten orada, Saraycık köyünde, Nazım dede var artık. Hala, oğlunun yolunu bekliyor ve hala, arkadaşı Murtez'in yanına giderek, onun tarhana çorbasını içiyor.

Kırmızı Battaniye; ilk önce şu anki halinden biraz farklı bir senaryoydu. Oğlumla yaptığımız yolculuklarda ona anlattığım öykülerden birinden doğdu. Zaten birçok öykümü ilk önce ona anlatmışımdır. Daha sonra, 2018 yılında Paradigma Polisiye Yayınevinden çıkan polisiye bir derlemede yer almak için öykü haline geldi. 17 yazarın birbirinden ilginç öykülerinin olduğu bu kitaba ismini veren Kırmızı Battaniye, artık polisiye bir öyküydü. Kitabın editörü Yunus Emre Eroğlu'na, bu öykünün aslında senaryodan devşirme olduğunu söylediğim andan itibaren, tekrar senaryosunu yazmam için beni teşvik etmeye başladı. Yeni senaryo, ilk senaryodan ve öyküden biraz daha dramatik bir hal aldı.

Gerek oyunculuk, gerek mekânların orijinalliği, bu filmi başka bir çizgiye taşıdı.

Kısa film çekmek bu ülkede oldukça zor bir iş. İyi bir film çekmek istiyorsanız, elbette iyi bir öykünüz olmalı ve elbette çekimleri iyi yönetip, aklınızdakini filme yansıtmalısınız ama gerçek hayatta durum tam olarak böyle değil. Çok paranız varsa zaten sıkıntı yok, istediğiniz mekânı kiralayabilir, istediğiniz oyuncuya parasını ödeyebilir, istediğiniz teknolojiyi kullanarak filminizi en yüksek olanaklarda çekebilirsiniz. Gerçi, o kadar parası olan kısa film çekmiyor ya, neyse.

Biz, gönüllü arkadaşlarımız ve kendi imkânlarımızla, düşüyoruz yollara, kimi evini ücretsiz açıyor kimi, "Vermeyecek misiniz üç beş kuruş?" diyerek, alıyor mekân parasını. Hepsinin canı sağ olsun. Onca yorulma, onca çabanın sonucunda filminizi festivallere gönderiyorsunuz ve emeğinizin karşılığı olarak, eğer hak ediyorsanız bir defneyaprağı bekliyorsunuz. İlginç olan, bu kadar uğraşa, bu kadar imkânsızlığa rağmen, ortaya bir sanat eseri çıkarmaya çalışırken, ülkemdeki büyük festivaller, kayıt tescil belgesi istemeye başlıyorlar. Belgenin bedeli 2019 da 590 TL civarında. Kültür bakanlığının kısa filmleri desteklemesi gerekirken bu parayı alması, festivallerin bunu diretmesi, sanatımızı yapmamızı gün geçtikçe zorlaştırıyor.

Umarım bu yazdıklarımdan dolayı festivallerden veto yemem.

Dönelim öykümüze.

Oğlunun yolunu gözleyen, tüm hayatını bu bekleyişin ardına saklayan Nazım dedeyle tanışmanızı çok isterim. O yalnız bir adam ve o tamamen yalın bir adam. Onun gerçekle hayal arasındaki kayboluşuna tanıklık etmek, insanın damağında tanıdık bir tat bırakacaktır. Nazım dedeyle tanıştığınızda ona oğlunu sormayın, ölmüş karısını da sormayın. Belki can dostu Murtez'i sorabilirsiniz ya da siz en iyisi onu dinleyin. O size yalnızlığın ne olduğunu anlatır. O size ömrünün tekrarlayan her anında, umudun ne kadar gerekli olduğunu anlatır.

20 dakikalık filmimiz, yurtiçi ve yurtdışı birçok festivallerde yarışmaya başlayacak. Birçok kişi Nazım dedenin öyküsünü izlerken, biz de boş durmayacağız elbette. Yeni öyküler yazacak, yeni kayıtlar çekecek, hayata bir parça sanat bulaştırmaya çalışacağız.

Filmin fragmanı internette yüklü.

Filmin Künyesi:

Yazan Ve Yöneten: Erol Çelik

Oyuncular: Birol Başaran, Osman Mayatürk, Yunus Emre Eroğlu

Görüntü Yönetmeni: Kerem Kardaş

Sanat Yönetmeni: Emrah Yayla

Kameraman: Özay Bakkal

Işık: Aykut Yangın

Ses: Burak Demir

Müzik: Ender Güney

Set: Oğulcan Özkan

Emeği geçen tüm ekibe teşekkür ederim.

BİLİMKURGU

SET VURULDU KURDUĞUN HAYALLERE

YÜZÜN HEP YERDEYDİ

GÖRDÜĞÜN TEK ŞEY

DÜZENSİZCE DİZİLMİŞ TAŞLARIN

ARASINDA KALAN BİR AVUÇ TOPRAK

FARKINDASIN HER ŞEYİN

BEDENİN YERYÜZÜNDE VAR OLDU

FAKAT RUHUN GÖKYÜZÜNDE ÖZGÜR OLACAK

ŞİMDİ ÖZGÜRLÜĞÜMÜZE

TANIK OLUN!

OKUYUN!

HAYAL KURUN!

VAR OLUN!

BİLİMKURGU UMUTTUR!

lagaribilimkurgu lagaribilimkurgu

LAGARİ #3
YAZAN/ÇİZEN
YASİN GÜL
MURAT YILDIRIM
EMRE ERYILMAZ
BAHADIR TOPRAK
Ş. YÜKSEL YILMAZ
GÖKÇE MEHMET AY
SERKAN ÜSTÜNDAĞ
SYLVAN CLOWNSON
MURAT K BEŞİROĞLU
TUĞRUL SULTANZADE
MEHMET FATİH BALKI
LEVENT ALTINKAYNAK

LAGARİ BİLİMKURGU #3 NERELERDE

*İZMİR
-YAKIN KİTABEVİ
-KABUK KİTABEVİ
-JUNKER
-PİA KİTABEVİ
-KAYGI ALSANCAK

*İSTANBUL
-26A AKADEMİ
-SOSYAL SAHAF
-QAHWAH KAFE
-İKİNCİ YENİ KAFE
-NABO KAFE

*ESKİŞEHİR

**ANKARA VE DİĞER İLLERE YAKINDA ULAŞMIŞ OLACAĞIZ. İNSTAGRAMDAN TAKİP ETMEYİ UNUMATIN.

FANZİN LAGARİ BİLİMKURGU

Lagari Bilimkurgu yerli bilimkurgunun gelişimi için verilen emekleri gördükten sonra kuruldu. Çıkan dergilerin ve kitapların çoğunu okuma ve inceleme imkanım oldu. Geçmişten günümüze çıkan fanzinler ve dergiler şahane işler yapmışlar ama hiçbiri sürekliliğini koruyamamış. Tabi ki bunun ülke ekonomosi ve ilgilisine ulaşamama gibi birçok sebebi var. Ben de hiçbir şey yapmamaktansa en azından denemek için lagari bilimkurgu fanzinini çıkardım. Daha sonra **"fanzin kitap"** teriminden yola çıkarak isimlendirdiğimiz fankitleri bastık.

Fanzinin 3. Sayısı fankit serisinin 2.si yayınlandı. Yaklaşık on şehire dağıtımını yapıyoruz ve ücretsiz bir şekilde okumaya sunuyoruz. Yakın zamanda bir site kurmayı düşünüyoruz. Böylece daha çeşitli işler yapabileceğiz.

Fanzinin ve bilimkurgunun gelişimi için bir şeyler yapmaya devam...

Atilla Bilgen

TÜRK FİLMİ!

BİRİNCİ BÖLÜM

Kapıyı açtığında benimle konuşmadı. Anlaşılan kırgınlığı hala sürüyordu. Gönlünü almak amacıyla en sevimli halime büründüm ve "Bu akşam nasılsın Valide Sultan?" diye takıldım. Soruma yanıt vermeden içeri geçmem için kapının önünden çekildi, ayakkabılarımı çıkartırken de ağır aksak adımlarla salona doğru yürüdü. Ne kadar tavır yaparsa yapsın pes etmeye niyetim yoktu. Gerekirse ağzından girecek burnundan çıkacak ve onayını alacaktım. Bu azimle peşinden gittim. Televizyonun karşısına geçmişti. Ne izlediğini anlamak için göz ucuyla baktım, ekranda yerli bir filmi vardı. Gülerek "Yine iyisin Valide Sultan! Yakalamışsın Türk filmi. Nasıl güzel mi bari?" diye sordum. Beklediğim gibi sessizliğini korudu. Umursamadım, zira bu gece inadını kıracaktım. Yanına oturup elimi omzuna koydum ve hayatımı kökten değiştireceğini bilmeden filmi izlemeye başladım.

Oynayan oyuncuların çoğunu tanımıyordum ve görebildiğim kadarıyla olay küçük bir sahil kasabasında geçiyordu. Balıkçılıkla geçimini sağlayan uzun boylu, kara yağız, bıyıklı, yüz hatları düzgün, yakışıklı bir delikanlı sanırım başroldeydi, zira hemen hemen her sahnede o vardı. Seyrettiğim bölümde denizdeydiler. Delikanlının attığı her ağ balıkla doluyordu. Bu arada diğer balıkçılar sigaralarını tüttürüp dirsekleriyle bizimkini işaret ederek "Yaman delikanlı bu Ahmet! Kasaba kasaba olalı onun gibi usta bir balıkçı görmedi." diyerek arkasından konuşuyorlardı. Ahmet ise tek başına balıkları livara boşaltıyor, denizden

Kapıyı açtığında benimle konuşmadı. Anlaşılan kırgınlığı hala sürüyordu. Gönlünü almak amacıyla en sevimli halime büründüm ve "Bu akşam nasılsın Valide Sultan?" diye takıldım. Soruma yanıt vermeden içeri geçmem için kapının önünden çekildi, ayakkabılarımı çıkartırken de ağır aksak adımlarla salona doğru yürüdü.

çektiği suyla tekneyi yıkıyor ve tüm bunlar yetmezmiş gibi dümenin başına geçip tekneyi kullanıyordu. "Madem tüm işleri Ahmet yapıyordu onca adama ne gerek var?" diye içimden geçirirken sahile yaklaştılar ve herkesten önce atlayıp teknenin halatını iskele babasına bağladı. Hissesine düşen balıkları bir kasaya koyup yorgun ama mutlu adımlarla evine giderken karşılaştığı herkesle selamlaşıyor, onlar da arkasından " Çok delikanlı çocuk! Onu doğuran anaya helal olsun." diyorlardı. Bir gariban gördüğünde de tereddüt etmeden kasayı yere indiriyor "Deniz bugün çok bereketliydi. Siz de nasiplenin." diyerek en babalarından veriyordu. Bu gidişle bırak satmayı elinde evine götürecek balık bile kalmayacaktı. Sahili bitirip ara sokaklara daldığı sırada kara kuru esmer bir kız belirdi. Diğerlerinin aksine arkasından konuşmayıp koşarak yanına geldi ve içinde neredeyse üç beş balık kalan kasayı elinden almaya çalışarak "Yorulmuşundur Ahmet'im. Bırak ben taşıyayım." dedi. Her harbi delikanlı gibi teklifi reddedip "Seni gördüm ya, yorgunluğum birden geçti. Ben yokken neler yaptın? Anlat hele." diye sordu. Her kız gibi o da ısrarcı olmadı ve kasayı taşıma konusunu bir daha gündeme getirmedi. Nedense mutsuz bir hali vardı. Benim gibi Ahmet'te durumu hemen fark etti ve "Nen var kuzum?" diye sordu. Önce "Yok bir şey" dediyse de üç saniye içinde ağzındaki baklayı çıkardı: "Bugün dergide bir gelinlik gördüm. Öyle güzeldi ki…" dedi. Ahmet durumu anında kavradı ve kasada kaç balık kaldığını hesaba katmadan "Mademki beğendin alırım." dedi. "Sahi mi?" dedi ve sanki kaç para olduğunu bilmez gibi "ama ya pahalıysa?" diye sordu kız. "Orasını düşünme. Deniz balık kaynıyor bu sıralar. Bir şekilde hallederim" dedi. Bu konuşmalardan Ahmet'le kızın nişanlı olduklarını ve yakında evleneceklerini anlamıştım.

Kasabanın huyundan mı suyundan mı bilinmez ama Ahmet'in arkasından konuşmalar bir türlü bitmiyordu. Kapı önünde dedikodu yapan kadınlar bunları görünce önce yan gözle izliyor, uzaklaştıklarında da "Çok yakışıyorlar birbirlerine. Allah mutluluklarını bozmasın." diyorlardı. Kadınlar arkalarından konuşurlarken, bizimkiler alışık olduğumuz klişe kelimeler ve mimiklerle evlendiklerinde yaşayacakları saadet dolu günlerden bahsediyorlardı. Daha fazla dayanamayacağımı anlayınca üstümü değiştirmek için yerimden kalktım. Annem geldiğimden beri ilk defa yüzüme baktı ve "Aç mısın?" diye sordu.

Kollarımı iki yana açarak "Yani… Herhalde." dedim.

Sol eliyle dizlerini ovalarken öteki eliyle koltuğa tutunarak kalkmaya çalıştı, sendeledi. Bir elini beline dayayıp vücudunu doğrultmaya çalışırken hafifçe inleyerek "Öldürecek bu dizlerim beni." diye mırıldandı. Hissettiği acıyla yüzü buruşmuştu. "Sen yorulma Valide Sultan. Ben hazırlarım." dedim. "Batırırsın şimdi mutfağı." diyerek teklifimi reddetti ve beli bükük bir şekilde salondan ağır aksak adımlarla çıktı.

Uzun zamandır dizlerinden rahatsızdı. Götürdüğüm bütün doktorlar çözüm ameliyat diyordu, ancak annem "Bu yaştan sonra bıçak altına yatamam. Hem zaten bugün varım yarın yokum. Onca eziyete değmez." diyerek kapıları kapatıyordu. Onu ikna edemeyince bu sefer kadın tutmayı teklif ettim. "Elin yabancısının ne işi var evimde? Sıkılırım ondan. Hem alt tarafı iki oda! Bunca işi mi yapamayacağım?" dedi.

"Gel inadından vazgeç Valide Sultan. Parmağını şıklatınca çayını, seslendin mi kahveni getirir, bu arada sen de kraliçeler gibi yaşarsın." diye ısrar ettim, bu sefer de "Aman eksik olsun kraliçelik. Ben kendi kendime yeterim." dedi. Buna rağmen sızlanmaktan hiç vazgeçmeyip, eve her geldiğimde dizlerinin bugün yine çok ağrıdığını, bütün gün yemek yapmaktan, toz almaktan canının çıktığından dert yandı. Zamanla ben söylenmelerini kanıksadım ama annem huyundan vazgeçmedi. Sızlanmalarından arta kalan zamanlarında sözü ne yapar ne eder ne zaman evleneceğime getirirdi. Şakayla "Anne benden kurtulmak mı istiyorsun? Bozma rahatımı." derdim. O anlarda beni duymaz ve "Valla gözüm

MKAAUS

açık gideceğim. Ölmeden önce mürüvvetini göreyim oğlum." derdi. "Bana kimse bakmıyorsa elden ne gelir?" diyerek sözü laf kalabalığına getirirdim. Aslında yalan söylüyordum. Hayatımda biri vardı, ama bunu anneme söylemekten özellikle kaçınıyordum, çünkü duyar duymaz "Evlen." diye tutturacağından emindim. Gerçi olmayacak şey değildi. Güzel, anlayışlı, her isteğime evet diyen biriydi. Annemin söylenmeleri artınca kızla evlenmeyi ciddi ciddi düşünmeye başladım. Kabul ediyorum onunla ikiyken bir olamıyordum, ama zaten aşk yoktu. Âşık Veysel bu konuyu ne güzel tanımlamıştı: "Seversin kavuşamazsın aşk olur!" Leyla ile Mecnun'dan Romeo Juliet'e kadar tüm âşıklar kavuşmamıştı Tersi olsaydı dillere pelesenk olan öyküleri yerine bugün birbirlerini nasıl boğazladıklarını anlatırdık! O zaman ne bekliyordum? Daha güzelini, daha alımlısını, daha neyini? Hem o zaman da biraz daha demeyeceğim ne malumdu? Yaşım otuza dayanmıştı, bu gidişle kız da eninde sonunda sıkılıp beni bırakacaktı. Ve annemle bir ömür tüketmeye devam edecektim. Gerçi bundan şikâyetim yoktu. En azından şimdilik, ama annemi kaybettikten sonra hayatımı nasıl idame ettirecektim? Anlamazsın demişti, ortalığı batırırsın demişti, beceremezsin bu kadın işi demişti ve sonunda yumurta bile kırmaktan aciz biri olup çıkmıştım. Bütün bunları göz önüne alınca mantığımı dinleyip kıza evlenme teklif ettim, akabinde de annemle tanıştırdım. Kısa zaman içinde nişanlandık. Daha durumuma adapte olmadan gerek kız tarafı, gerek- benim haricimde kalan erkek tarafı hummalı bir şekilde hazırlıklara başladı. Nerede oturacaktık, düğün nerede olacaktı, eşyaların hangisini biz hangisini kız tarafı alacaktı? Giderek bunalıp kenara çekilmiş ve işi oluruna bırakmıştım. Ama o günlerde aldığım bir telefonla işler düzeleceğine tamamen karıştı ve hayatım cehenneme döndü.

"Bu dizlerim beni öldürecek."

Annemin söylenerek içeri girmesiyle düşüncelerimden sıyrılıp ayağa fırladım, tabakları elinden aldım. Patates köfte kızartmış üstüne de sevdiğim gibi bolca domates sosu dökmüştü. Diğer tabakta ise çoban salatası vardı. Onları masaya bırakırken "Yine döktürmüşsün be Valide Sultan. Ellerine sağlık." dedim. Tahmin ettiğim gibi yine yanıt vermedi, ağır aksak adımlarla televizyonun karşısındaki koltuğa oturup filmini seyretmeye koyuldu. Anlaşılan inadını kolay kolay kıramayacaktım. Çaresizce bir sandalye çekip oturup yemeğe başladım. Bu arada göz ucuyla televizyona bakıyordum.

Kasabanın erkek tayfasında bir hareketlenme vardı. Bıyıklarının altından çapkın bir edayla gülümseyerek gelen kumpanyadan bahsediyorlardı. Ahmet'i görünce tereddüt etmeden yanlarına çağırdılar ve üç beş kelimelik hal hatırın ardından edip konuyu kumpanyaya getirdiler. Bizimkinin öyle taraklarda bezi olmadığından haliyle konudan bihaberdi. Bunu anlayınca kadınların güzelliklerini, davetkâr bakışlarını ballandıra ballandıra anlatıp oraya gideceklerini, isterse gelebileceğini söylediler. Ahmet sabah erkenden balığa çıkacağını, zaten canının istemediğini belirtince "Ülen yarın öbürsü gün evleneceksin. Karın bu ortamlara gitmene hayatta izin vermez. Gel kır inadını da gözün huri görsün. Hele bir şarkıcı var tam bir afet. Karşısında erimezsen şerefsizim." dediler. Bizimki yine nazlanınca kollarına girip yaka paça götürdüler. Kumpanya dedikleri yer bildiğimiz pavyondu. İçeri girdiklerinde bir avcı misali erketeye yatmış olan garson abimiz hemen önlerine çıktı. Onları en kral yere oturtup sipariş vermelerine bile fırsat vermeden masayı donattı. Sahi bu tip filmlerde gelenlerin ne içeceğine neden hep garson karar verir? Belki adamların cebinde para yok. Rakı yerine bir bardak bira içip kalkacaklar! Zihnimde bu düşünceler gezinirken Ahmet bardağına doldurduğu rakısını bir dilim yeşil elma eşliğinde içmeye başladı. Buradaki mesaj bence çok açıktı. Arkadaşlarına alenen "Oğlum ben yakında evleneceğim. Paraya hepinizden çok ihtiyacım var. Malum burası pavyon adamı oyarlar. Masadaki

onca mezeyi es geçip rakımı bir dilim elmayla içiyorum. Bu yüzden hesaba beni dâhil etmeyin." diyordu. Yaktığı tek bir sigaranın dumanı kameraman abimizin özel gayretiyle ortamı sisten görünmez hale getirdiğinde sahneye sarısın bir afet çıktı. Arkadaşları Ahmet'e bir dirsek atıp "Bahsettiğimiz ahu bu işte. Nasıl ama? " diye sordular. Yanıt vermedi, zira duyduğu şaşkınlıktan ağzı bir karış açılmıştı. Bunu fırsat bilen dudağındaki sigara yere atlayıp intihar ederken Ahmet "Tuba!" diye inledi. Arkadaşları kadının göğüs dekoltesinin içine düşmüş olduklarından bu nidasını duymadılar. O sırada ekran siyah beyaz renklere dönüştü ve biz seyircileri yıllar öncesine götürdü.

Ahmet ve sarışını ahu kadın aynı lisenin sıralarını paylaşıyorlardı. Erkekler ve kızlar ayrı oturmalarına karşın bunların gözleri birbirlerinin üzerindeydi. Öğretmenleri sanki başçavuşun eşeğiydi! Matematik formüllerini gayet ciddi bir üslupla anlatmasına karşın öğretmeni dinlemeyip birbirlerine gülümsüyor, fısıltıyla konuşuyorlardı. İkisinin de neden üniversiteyi kazanamadıklarını böylece öğrenmiştim! Dersi dinlemedikleri gibi fırsatını bulduklarında okuldan kaçıp üzerlerinde lise üniformalarıyla elele dolaşıyorlardı. Bu sahneyi görünce zihnim karıştı. Kasaba ufacıktı. Okul saatlerinde herkesin önünde gezinmelerine karşın tek bir vatandaş bile "Sizin okulda olmanız gerekmiyor mu?"diye çıkışmıyordu. Demek ki bu kasabada özgürlük had safhadaydı! Burayı bir şekilde çözümlemiştim, ama kızın bir zamanlar burada yaşamasına karşın onu Ahmet'ten başka tanıyanın çıkmaması ilginçti. Dikkatimi ekrana verince diğerlerinin kızın göğüslerinden başka bir yere bakmadıklarını fark ettim. Yüzüne bakmazlarsa haliyle tanıyamazlardı!

Bu kadar saçmalık bir gece için çok fazlaydı. Ekrandan gözlerimi ayırıp yemeğime geri döndüm. Birkaç dakika içinde tabağımı silip süpürmüştüm. Kalan son dilim ekmeği salatanın suyuna bandırmıştım ki, gayriihtiyarî annemin bana baktığını hissettim. Başımı kaldırdığımda yanılmadığımı gördüm. Ekrandan ayırdığı gözleri üzerimdeydi. Hayırdır anlamında bir işaret yaptım. Göz ve kaş işaretleriyle televizyonu işaret etti. Günlerdir benimle konuşmadığı gibi göz teması bile kurmayan annem, filmi izlememi istiyordu. Nedenini sorsam yanıt almayacağımı bildiğimden çatalımı masaya bırakıp arkama yaslandım ve yeniden seyretmeye başladım.

Köfte ve patatesle meşgul olduğum sıralarda olaylar hızla ilerlemişti. Arkadaşlarının "Ahu!", bizimkinin ise "Tuba" dediği kızla Ahmet yıllar sonra yeniden birlikteydiler. Ama eskisinden farklı olarak sahil yerine pavyonda buluşuyorlardı. Tuba- belki de patronu öyle istediği için adamı sürekli içkiye teşvik ediyor, geç saatlerde de birbirlerine sarılarak otele gidip sevişiyorlardı. İşin ilginç eski günlerden hiç bahsetmiyorlardı. Herhalde izlemediğim bölümde o işi halledip daha önemli olaylara odaklanmışlardı! Ne de olsa ikisi de yetişkin insanlardı ve belli ihtiyaçları vardı. İçme ve sevişmenin geri kalan zamanlarında Ahmet ayılamadığından tekneler onsuz denize açılıyordu. Durumuna üzülen arkadaşları kederli bir ifadeyle sigara üstüne sigara içerken, nisanlısı da sürekli onu arıyordu. Ama bizimki ya pavyonda ya da iş üstünde olduğundan bir türlü karşılaşamıyorlardı. İki kadını kıyasladığımda Ahmet'e hak veriyordum. Tuba gerçekten ahu gibi bir kadındı, nişanlısı ise kara kuru bir kızdı. Aklımda bu düşünceler varken annem bir kez daha başını çevirip bana baktı ve birden uyandım!

Nişanlamamın üzerinden birkaç ay geçmişti, üniversitedeyken âşık olduğum ama bir türlü açılamadığım kız arkadaşım yıllar sonra durup dururken aradı. Birbirimizi görmeyeli neredeyse on yıl olmuştu. Sesini yeniden duymanın verdiği heyecanı yenmeye çalışırken, bir iş için İstanbul'a geldiğini, telefonumu ortak bir arkadaşımızdan aldığını, müsaitsem görüşmek istediğini söyledi. Tereddütsüz kabul

ettim. Telefonu kapattığımda yüreğim yıllar öncesinde olduğu gibi yine kıpır kıpırdı. O gün vakit bir türlü geçmek bilmedi. Toy bir delikanlı gibi yerimde duramıyor sürekli eski günleri düşünüyordum. Bir zamanlar ona deli gibi âşık olduğumu biliyor muydu acaba, gerçi bu saatten sonra ne fark edecekti? Aradan koca bir on yıl geçmişti. Büyük ihtimalle evlenmiş, çoluk çocuğa karışmıştı. Akşam da iki üç kelimeyle hal hatır soracak, üç beş cümleyle eski günleri anacak, beş altı dakika bugüne kadar neler yaptığımızı anlatacak, sonra… Sonra tıkanacaktık. Sıkıntıyla birbirimizin yüzüne bakarken gecenin bitmesi için içimizden dua edecektik. Gerçek buydu. Biliyordum, ancak yine de heyecanıma engel olamıyordum. Karşılaştığımızda çok kısa bir an nefes bile alamadım. Anılarımdaki görüntüsünden çok daha güzeldi. Ne diyeceğimi bilmeden salakça yüzüne bakarken bana sıkıca sarıldı ve "Biliyor musun özlemişim seni. İş için buraya geleceğimi öğrenince seni görmeyi aklıma koydum. Ama telefonun yoktu, hemen Suzan'ı aradım ve ondan aldım. " dedi.

O gece beklediğimin aksine konuşmalarımız hiç bitmedi. Sanki daha dün ayrılmış gibiydik. Sık sık birbirimizin sözünü kesiyor, ardından gözlerimizden yaşlar gelene dek gülüyorduk. Gecenin sonuna doğru içkinin verdiği cesaretle yıllar önceki duygularımdan bahsettim. "Biliyordum." dedi. Şaşırmıştım. "O zaman neden hiç belli etmedin?" diye sordum. "Gelip açılırsın diye bekledim. Söylemediğini görünce de kendi kuruntum sandım." dedi. O üzüntüyle kadehimi bir yudumda bitirdim.

Evlenmediğini, hayatında öyle ciddi birinin olmadığını konuşmalarımız sırasında öğrenmiştim. Benim bir şey dememe gerek yoktu, çünkü parmağımdaki yüzük her şeyi anlatıyordu. Garson hesabı getirdiğinde gözlerinin içine bakarak "Bu geceden bir şey anlamadım. Tadımlık gibi bir şeydi. Yarın tekrar görüşelim mi?" diye sordum. Sabah uçağıyla geri döneceğini söyleyince, oturduğumuzdan beri masamıza ilk defa bir sessizlik hâkim oldu.

O akşamdan sonra sürekli telefonlaştık. Sesimizin birbirimize yetmediğini görünce bahaneler üretip şehirlerarası yolculuk yapmaya başladık. Sonunda onsuz yaşayamayacağımı anladım ve yıllar önce yaptığım aptallığı tekrarlamayıp duygularımı ona açtım. Kabul etmedi. Israr edince nişanlı olduğumu, yuva yıkmaya niyeti olmadığını söyledi. O gün ağlayarak birbirimizden ayrıldık. Ne var ki sabah uyandığımdan dayanamayıp telefona sarıldım ve "Son bir kaçamak yapalım" diye yalvardım "son bir kaçamak. Sonra herkes kendi yoluna gitsin." Birlikte Bodrum'a gittik. Ayrılmak için çıktığımız tatilden birbirimize daha çok bağlanmış döndük. Bunu birbirimize telaffuz etmekten nedense kaçınıyorduk. Son bir kaçamak yapmıştık ve her şey bitmişti! Tatilden döndüğümüzün sabahı yataktan kalktığımda önemli bir uzvumu kaybetmişçesine canım yanıyordu. Yüzümü yıkarken, çalışırken, yemek yerken hep o organımın eksikliğini hissediyordum. Yaşayan bir zombiden farkım kalmamıştı. Kaç kere telefonumu elime aldığımı, numarasını çevirdiğimi, açar açmaz kapattığımı hatırlamıyorum bile. Sadece bir kez "Alo" diyebildim. Ses tonundan benimle aynı durumda olduğunu fark edince ilk uçağa atlayıp yanına gittim. Görüştüğümüzde birbirimizden ayrılamayacağımız anlamıştık. İşleri yoluna koymam için bir ay süre istedim, itiraz etmedi.

Önümüzdeki tek engel parmağımdaki yüzüktü. Bundan kurtulmak için hemen harekete geçtim. Nişanlımla uzun zamandır zaten görüşmüyorduk. Hiç aramıyor, sürekli ondan kaçıyordum. Ters giden bir şeylerin olduğunu anlamasına karşın, nedense hiç sorgulamıyor, nadiren konuştuğumuz anlarda bile her şey yolundaymış gibi davranıyordu. Büyük ihtimalle kopma noktasına geldiğimizi hissetmişti. Konunun açılması olayları sadece hızlandıracaktı. Herhalde bu yüzden sabırla bekliyordu. Ancak öncelikle

annemle konuşmalı ve kararımı söylemeliydim. Gerisini biraz gözyaşı, çokça beddua ile atlatırdım.

Bir akşam yemek yerken anneme yıllar sonra üniversiteden bir arkadaşımla karşılaştığımı, günler geçtikçe birbirimize bağlandığımızı ve onunla evlenmek istediğimi söyledim.

"Kötü oldu be oğlum. O kızın günahı neydi? Ama mademki sevmiyorsun ileride ayrılacağına yol yakınken ayrılman en mantıklısı." demesini beklerken hiç ummadığım bir tepkiyle karşılaştım.

"Asla, ama asla böyle bir şeye izin vermem. Unutma onunla evlenmeni ben istemedim. Sen beğendin, evleneceğim dedin, biz de itiraz etmeden gidip istedik. Madem emin değildin böyle bir işe neden kalkıştın? Zamanında iyice düşünmem gerekirdi. Artık yüzükler takıldı. Onu yüzüstü bırakıp başkasıyla evlenmene hayatta izin vermem."

Bu tepkisine şaşırmıştım. "Neden anne? Ona bir şey yapmadım ki? Alt tarafı parmağımıza basit bir yüzük taktık, hepsi bu kadar. Evlenip ayrılmaktansa işi uzatmadan bitirmek daha iyi değil mi? Ne olur olayı bu kadar abartma." dedim.

"Ne demek abartma? Nişanlandınız oğlum siz. Yüzük takmak birbirinize bir ömür boyu bağlanmak demektir. Herkes onun seninle birlikte olduğunu biliyor. Ayrıldığınızda ne olur kızcağızın hali? Bizim ailede böyle bir şey şimdiye kadar olmadı, bundan sonra da olmasına izin vermem. Hem o üniversiteden mi nereden arkadaşın senin nişanlı olduğunu bilmiyor muydu? Yoksa onu da mı kandırdın?"

"Biliyordu, ama olayların böyle gelişeceğini ikimizde tahmin edemedik. Onsuz yaşayamam anne. İnan yaşayamam."

"Unutursun oğlum unutursun."

Dedi ve başka söz söylemem izin vermeden ağır aksak adımlarla salondan çıkıp yatak odasına gitti ve kapısını kapattı.

O akşamdan sonra aramızda bir soğuk savaş başladı. Ne zaman konuyu gündeme getirmek istesem, saat kaç olursa olsun ya birden uykusu geliyor, ya da acilen komşuya gitmesi gerekiyordu. Günler ilerleyip kararımdan vazgeçmediğimi görünce son silahını çekti ve benimle konuşmayı bıraktı.

O kara günlerde beni avutan tek insan üniversite aşkımdı. Saçlarımı usulca okşarken kulağıma "Hakkımda söylediklerini bu kadar kafaya takma. Sonuçta beni tanımıyor. Zihninde yuva yıkan bir insanım, karşılaştığımızda benimle ilgili düşüncelerinden vazgeçeceğinden eminim." diye fısıldıyordu.

Ancak onları bir araya getirmek imkânsızdı. Benimle bile konuşmayan annemin karşısına emrivaki bir şekilde çıkarsam, ona neler yapacağını hayal bile edemiyordum. Anlaşarak bir araya gelmeleri ise en azından bugünlerde olanaksızdı. Arafta sıkışıp kalmıştım ve her geçen gün nefes almakta biraz daha zorlanıyordum.

Annemin inadını kırmaya niyetlendiğim bu akşam, saçma sapan bir Türk filmi yüzünden aradığı fırsatı yakalamıştı. Pavyona düşmüş bir kadın-üstelik tıpkı benim gibi adamın okuldan arkadaşı, yıllar sonra ortaya çıkmış ve kara yağız delikanlı Ahmet'in hayatını altüst etmişti. Filmin şu ana kadarki gelişmesi düşünceleriyle birebir uyuştuğundan beş dakikada bir bana dönüp göz kaş işaretleriyle ekranı gösteriyordu. Anlaşılan kaderim bu filme bağlıydı! Sessizce yerimden kalktım ve annemin yanına oturarak heyecanla filmi izledim. Bu arada içimden Ahu gibi kadın olan Tuba'nın dünyanın en iyi kadını çıkması, adamı nişanlısından daha fazla mutlu etmesi ve "Erler film teşekkür" eder yazısı çıkmadan onların bir ömür boyu mutlu bir şekilde yaşadıklarını görmek için dua ediyordum.

DEVAM EDECEK

16. ULUSLARARASI ALTIN BOĞA KISA FİLM YARIŞMASI İÇİN BAŞVURULAR BAŞLADI!

Altın Boğa Film Festivali çerçevesinde düzenlenecek olan **"16. Uluslararası Altın Boğa Kısa Film Yarışması"**na başvurular başladı. Yarışmaya, lise öğrencileri çektikleri kısa filmleriyle katılabilecekler.

Son başvuru tarihi 1 Mayıs 2019 olarak belirlenen **16. Uluslararası Altın Boğa Kısa Film Yarışması** hakkında **detaylı bilgiye**, katılım koşullarına ve ön başvuru formuna www.ielsinema.com adresinden ulaşılabilir.

Yarışmaya, düzenlendiği yıllar boyunca Türkiye'nin ve dünyanın farklı noktalarından, farklı kültürlerden 5000'i aşkın kısa film katıldı. Önceki yıllarda jüri üyeleri arasında Nuri Bilge Ceylan, Atilla Dorsay, Ahmet Mümtaz Taylan, Hasibe Eren, Zeki Demirkubuz ve Mert Fırat vardı.

SERGİ

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN...

En Kahraman Rıdvan

16 Şubat 2019 - 10 Mart 2019 - Sergi Salonu

Bülent Arabacıoğlu

16 Şubat - 10 Mart

Sergi Salonu

Açılış: 16 Şubat Cumartesi 16.00

Hayatın zorlukları nedeniyle, toplumun temel taşlılığından ufak bir parçacığa dönüştürülen insanlık, içinde daima "erişilmezliği" yaşatmıştır. Bu olgu herkeste farklı dışa vururken, Rıdvan'da ise "kahramanlık" olarak ortaya çıkmıştır. En Kahraman Rıdvan, bütün kültürünü, dünya görüşünü, okuduğu çizgi romanlardan, sinema ve televizyonda seyrettiği filmlerden almış, saf, temiz, kızoğlankız bir Anadolu delikanlısıdır. Vücudunun çelimsizliğine aldırmadan, film ve çizgi romanlardaki kahramanlarla çok ciddi bir şekilde kendini özdeşleştirmiştir. En Kahraman Rıdvan için 21. yüzyılın "Türk Don Kişot'u" da diyebiliriz.

Ücretsiz

ATÖLYE

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN...

Neşeli Dostunuz Tipitip

02 Mart 2019 - Sergi Salonu

Bülent Arabacıoğlu

02 Mart 12.00

Sergi Salonu

Değişmeyen neşesi, dürüstlüğü, beceriksizliği, muzurluğu, doğaseverliği 44 yıldır aynen devam etmekte. Dün, derdini Tipitip'e yazan Ayşe çocuk, bugün iki çocuk annesi Ayşe hanım. O nesil Tipitip'i çok iyi tanıyor ve hala seviyor. Ama onun çocukları da, inanıyoruz ki bugün de Tipitip'i en az anne babaları kadar çok seviyorlar. Çünkü, Tipitip hala en çok bilinen marka ile bütünleşmiş karakterlerden biri. O şimdi ailesi ile mutlu, huzurlu bir yaşam sürerken tüm sevenlerine ve çevresine neşe saçmaya devam ediyor.

Yaş Grubu : 8-12

* Atölyeye katılım 10 kişi ile sınırlıdır. Kayıt için 0216 418 10 49'dan, 26 Şubat Salı günü itibariyle bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Ücretsiz

SÖYLEŞİ

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN...

Türkiye'de Çizgi Roman Yayıncılığı

09 Mart 2019 - Sergi Salonu

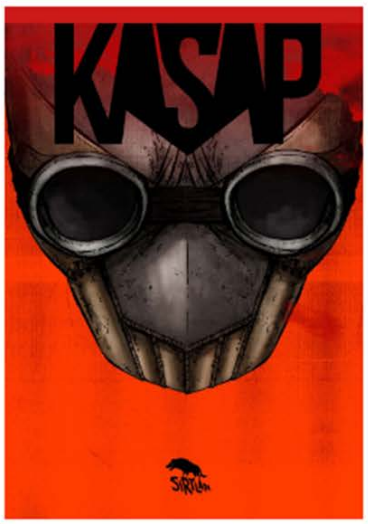

Sırtlan Kitap, Çizgi Roman Okurları Platformu

09 Mart 14.00

Sergi Salonu

Konuşmacılar: Ümit Kireççi, Emre Yavuz

Görsel: Selçuk Ören

Düzenleme: Mehmet Büyükturna

Ülkemizde çizgi roman yayıncılığında "altın çağına" dönüş yaşandığına dair bir görüş hakim son zamanlarda. Ancak okur profilinden ürün yelpazesine, piyasa koşullarından fiyatlandırmaya, etkinliklerden çizgi roman haberciliğine kadar bu alanı etkileyen çok fazla unsur bulunmaktadır. Çizgi roman dünyasını yakından ilgilendiren konuları konuşmak üzere Sırtlan Kitap genel yayın yönetmeni Emre Yavuz Ümit Kireççi'nin konuğu oluyor.

Ücretsiz

Süheyl Toktan

"Louise Brooks: vahşi heyecan, eros rüzgârı, kaderi hedef alan Demokles'in kılıcı ve alışkanlıkların monoton ritmi, büyülü ve sınırsız hareket eden kedi gözleri, evrenin eksantrik uyumu, bir vahşî ve içgüdüsel, yumuşak bir dokunuşun görüntüsü, gecenin karanlığını aydan ayıran ışık fısıltısı gibi hafif bir büyü. Onunla Rochester'daki evinde Hugo Pratt'la birlikte tanıştığımızda, keşfedilmemiş derinliklere götüren berrak, engin gözleri ile büyülenmiş ve zincirlen-miştim. Sesi ince ve dingindi, konuşması berrak bir melânkoli ile zarif bir ironi arasında salınıyordu. İtiraf etmeliyim ki, o karşılaşmayı tekrar düşünürken bile duygusallaşıyorum. Muhtemelen kurulan garip oyun nedeniyle, kapanmış görünen gerçeklerden müteşekkil ve aynı zamanda kuramsal olarak sorulması istenmeyen. Sinema dünyasında, Louise Brooks efsanesi, Marlene'in cazip mitolojisi ile benzerlik göstermeksizin sessizce hareket eder. Louise, yaşamın kalbine işaret eden ve genellikle nostaljiyi dışlayan gizli yolları seviyor gibi görünüyor ..."

Mary Louise Brooks, 1906, Kansas, ABD - 1985, Rochester, New York, ABD

ya da Sonu Olmayan bir Gece Masalı

Flapper 1920'lerde kısa etekli, kısa saçlı, caz dinleyen ve kabul edilebilir davranış olarak mütalâa edilen şeylere karşı küçümseyici ve açıkça karşı gelen genç bir Batılı kadın kuşağıydı. Flapper'lar, aşırı makyaj yapmak, içki ve sigara içmek, otomobil kullanmak, seks konusunda rahat davranmak ve ayrıca sosyal ve cinsel normları umursamamak hususunda fazla 'atılgan' olarak görülmüşlerdir. I. Dünya Savaşı'nın sona ermesini izleyen sosyal, politik türbülans ve artan okyanus aşırı kültürel alışverişin Amerikan caz kültürünün Avrupa'ya ihracı ile birlikte yirmili yılların simgeleri olmuştu flapper'lar.

İşte o simgelerin en önemlilerinden ve belki de en çarpıcısı, dönemin seks sembolü ve kısa **Hollywood** kariyeri sırasında hızla popüler olmasındaki en önemli yardımcısı olan *bobstil art deco* saç kesimiyle ünlenen dansçı ve sinema oyuncusu ama özünde bir antistar **Mary**

"Çok şükür, yalnızım!"
*Guido **Crepax** / 1984*

Louise Brooks idi.

Brooks bir Hollywood oyuncusu olmasına rağmen asıl şöhretini başrollerinde yer aldığı üç Avrupa filmi ile sağlamıştı: ***Pandora's Box*** ya da ***Lulu*** (1929), ***Diary of a Lost Girl*** (Yitik bir kızın güncesi) (1929), ve ***Miss Europe*** (1930)... Bu filmlerin ilk ikisi Alman yönetmen **G. W. Pabst**'a aittir. 1938'de sinemadan elini eteğini çekmeden önce onyedi sessiz,

"Louise Brooks, una fiaba notturna (bir gece masalı)'dan"
*Vittorio **Giardino** / 1984*

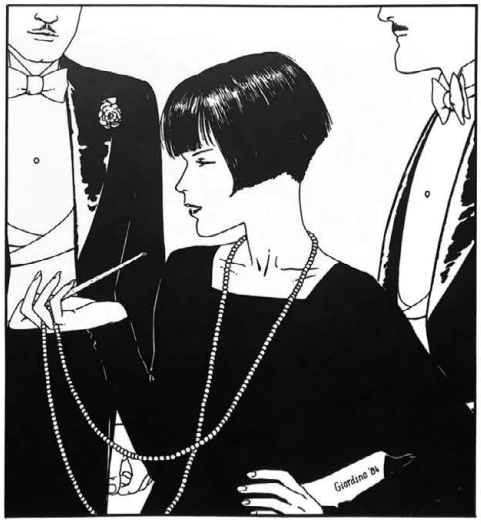

sekiz sesli filminde rol alan Brooks, edebiyat sevgisiyle ilgili olarak, kitaplara olan tutkusunun onu *"dünyanın en bilgili gerizekâlısı"* yaptığını söylemiş ama özellikle sessiz filmleri Avrupa tarafından yeniden keşfedildikten sonra bir yazar ve sinema eleştirmeni oldu. 1982'de ***Lulu in Hollywood*** adıyla anılarını bir kitap halinde toparlayıp yayınladıktan üç yıl sonra, 78 yaşında bir kalp krizinden öldü.

Başlangıçları ile isimsizliğe dalışı arasında sadece 13 yıl olan kısa bir

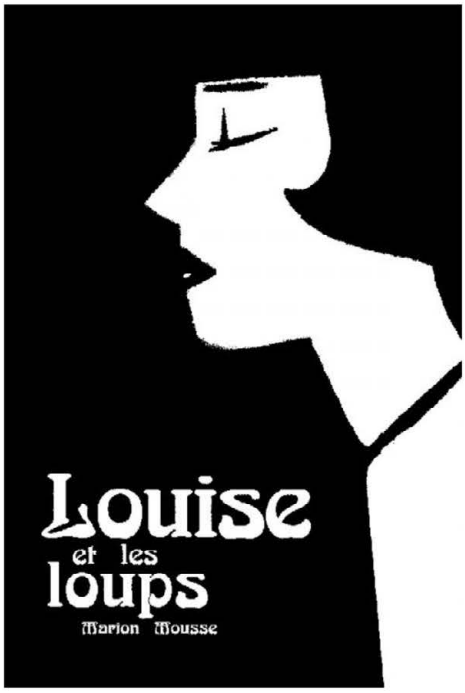

Dixie Dugan
"Show girl",
*John **Striebel**,*
1928

kariyer. 1928 ve 1930 arasında zorlu başlangıçlar ve muhteşem bir üç yıl bu dansçının güçlü kişiliği ve sâfiyâne güzelliği ile inşa edilmişti. Öyle ki, onun tek bir filmini görmemiş bile olsa hemen herkes yüzüne ve ünlü saç stiline aşinaydı.

20'li yıllardaki özgürleşmiş kadının sembolü, önünü açan rolü Lulu gibi isyankâr ve uçarı olan Louise Brooks Amerikan püriten ahlâk anlayışını derinden sarsmıştı. Öyle ki, ne onun cinsel özgürlüğünü (**Charlie Chaplin**'le kısa süren ilişkisi biliniyordu) ne de vatandaşlarının ikiyüzlü ahlâk anlayışlarını hor gören duruşunu ya da kişiliğini zorlamak yerine özgürleştiren Avrupa'daki başarısını hiç affetmediler.

"Tagebuch einer Verlorenen"
(Diary of a lost girl)
*G.W. **Pabst** / 1929*

"Louise ve Kurtlar"
*Marion **Mousse** / 19??*

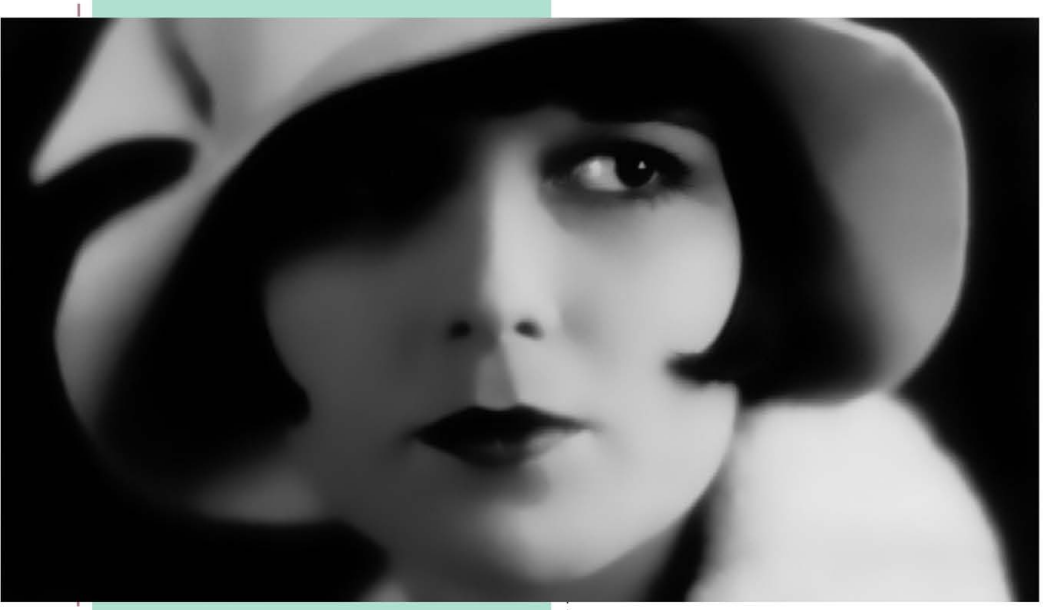

Amerikan stüdyoları tarafından reddedilmeye başlandığı 1930'larda, bir daha asla tek bir film çekmemek üzere sinema kariyerini terk etti. Fakat efsane doğmuştu bir kere ve bugün de hâlâ hayatiyetini sürdürmekte.

Yukarıda sözünü ettiğim o üç ünlü ve üçü de sessiz filmi görmekle kimilerinin simge hâline gelmiş yüzüyle bu güzel, ışıldayan oyuncunun meftûnu olmalarını anlayabilmemiz mümkündür.

1965'te **Crepax**, 1960'ların erotik çizgiromanının lideri olacak moda fotoğrafçısı ***Valentina*** karakteri rolünü oynatmak için onu seçti. Devamında çizer, albümlerini oyuncuya gönderecek ve ardından onunla mektuplaşmaya dayalı bir ilişki başlayacaktı aralarında.

Daha sonra, koca **Hugo Pratt** *"**Fables de Venise**"* adlı ***Corto Maltese*** albümünde rol vererek ona olan büyük saygısını ortaya koydu. Kitaptaki bu 3~4 sayfalık sekansta aktrisin portresinin benzeri genç Polonyalı kız ***Louise Brookzowyc***, yaralı Corto'yu evine alıyor ve bakıp iyileştiriyordu. Bunun ardından, ölümünden iki yıl önce, Hugo Pratt Amerika Birleşik Devletleri'nde Louise Brooks'u ziyaret ettikten sonra bu karşılaşmanın baştan çıkarması ile onu başka bir albümünde, *"**Tango**"da* tekrar yaşatacaktı.

*"Una fiaba notturna"nın kapak çalışması, Hugo **Pratt***

*"Akrep Zehiri": Chantal van der **Heuvel**, Joel **Alessandra** / 2016*

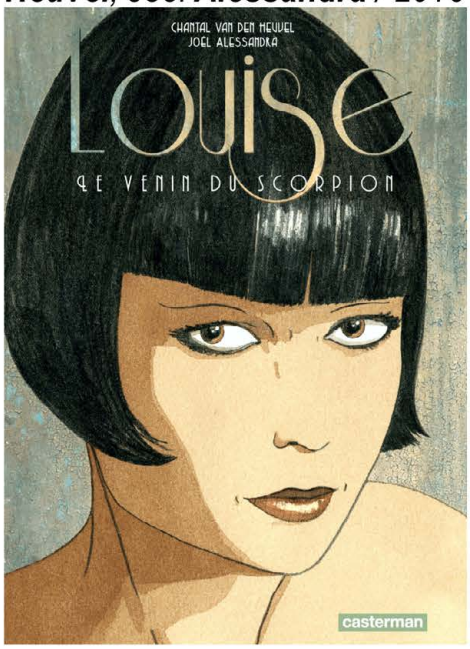

*"Die Büchse der Pandora" (Loulou) G.W. **Pabst** / 1929*

Aslında Brooks'un çizgilere konu ve malzeme oluşu sinema kariyerinin doruğuna tırmandığı 1929'dan başlayıp 1966'ya kadar yayınlanan ***Show Girl*** olarak adlandırılıp daha sonra ***Dixie Dugan'a*** çevrilen çok tanınmış bir gazete çizgibandı ile başlamıştır.

Brooks'un dans kariyerinde de yer alan **Broadway**'in **Ziegfeld Follies**'inde seçmelere katılan bir genç kızın hikâyesi olarak başlayan seri, **JP McEvoy**'un senaryosu ve **John H. Striebel**'in çizimleriyle çok belirgin bir şekilde Louise Brooks'u çağrıştırır.

Bugünlere kadar uzanan ve pek çok tanınmış sanatçıdan örnekleri olan Brooks etkilenimli çalışmaların bazı örneklerini bu sayfalarda sergilemekle yetinelim şimdilik.

"... Ne de olsa, hayat oyunu tam olarak katılıklarımızı güzel bir balmumu müzesinde bıraktıktan sonra kaydığımız gizemle ilgili izleri takip ettiğinde daha zorlu hâle geliyor. Louise Brooks'un sanatı ve imgesi muhtemelen keskin siyahlar ve beyazlarla aydınlatılmış bu yolda mâsumiyet ile lânetlenme arasındaki sınırı ortadan kaldırmaya davet eden gri doğrultusunda ilerliyor.

Sonuçta, Louise'in imajı, çözümsüz bir bilmeceye benzeyen, sonu olmayan bir gece masalı olarak düşünülebilir. Bu da, bir ayın suç ortaklığı ile nakışını sonsuzluğa genişleten bir tezyinat demektir, kader ve carpe diem (ânı yaşa) arasında seçilmiş çılgınlığa neşeli bir övgü."

(gazeteci, yazar) ***Vincenzo Mollica***

"Bütün yalanlar birbirine benzer."
Louise Brooks

☆

Yazının baş ve sonunda yer alan devamlı alıntı, 1984 "XXXVII Festival Internazionale del Film di Locarno" için hazırlanan ve hâliyle, bu çalışmanın da ilham kaynaklarından olan, ***Louise Brooks "Una fiaba notturna"*** *adlı albümden yapılmıştır.*

Brooks ve Pratt.

Mary Louise Brooks
mini çizgi galerisi

DIXIE DUGAN — CONSUMING ARTISTRY! — By J. P. McAvoy and J. H. Striebel

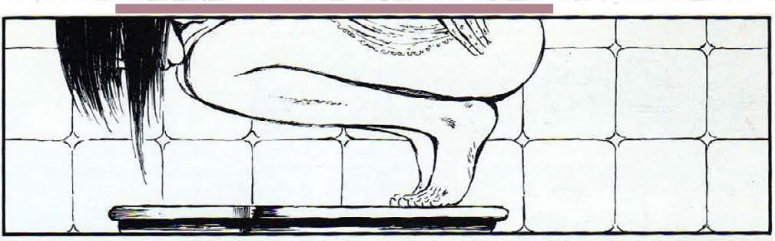

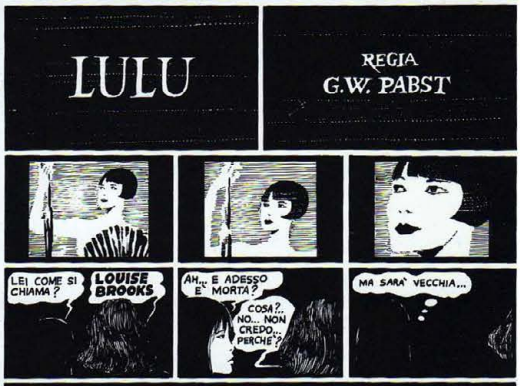

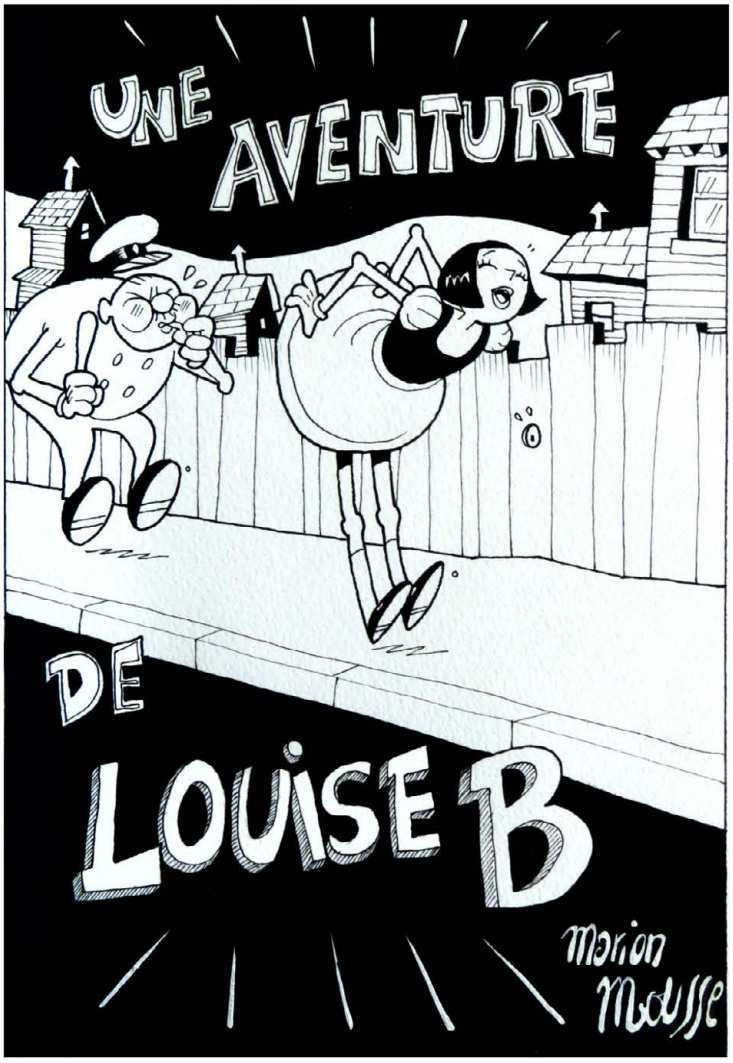

*Milo **Manara**'nın Louise'i*

Independent of Helena, Montana, 4 Kasım 1929'dan iki panel çalışması.

Samim KOCAGÖZ

MOTOR

Müdürün kapısı ardına kadar açıktı. Yusuf Ak, bitmez tükenmez merdivenleri ahlaya oflaya çıktı; müdürün yanına girmeden önce, açık kapının karşısına, duvara sırtını dayayarak yere çömeldi. Dizleri titriyor, kalbi küt küt çarpıyordu. Ellerini göğsünün üstüne kavuşturdu. Parmaklarının arasındaki bir tomar kâğıt, beyaz sakalının altında kayboldu. Kaşlarının üzerine düşen kasketini siper ederek, müdürün odasını tetkike koyuldu. Müdür, gözlüğünü takmış, masasına eğilmiş, ha babam kâğıt imzalıyordu. Bir taraftan da yanına girip çıkanlarla kısa kısa konuşuyor, önündeki evrakı bırakıp, bu sefer, uzatılan kâğıda da bir imza çakıyordu. Bankanın öte yanları, şakır şakır yazı makinelerinin gürültüsü ile dolmuş taşmıştı. Camlı bir odanın içinde de veznedar, durmadan para sayıyordu.

Müdürün kapısı ardına kadar açıktı. Yusuf Ak, bitmez tükenmez merdivenleri ahlaya oflaya çıktı; müdürün yanına girmeden önce, açık kapının karşısına, duvara sırtını dayayarak yere çömeldi. Dizleri titriyor, kalbi küt küt çarpıyordu.

Yusuf Ak, uzun zaman etrafını, açık kapıdan müdürü seyretti. Birkaç kere kendi kendine, "Ülen kalk, tam sırası…" diye söylendi. Lakin bir türlü, kalkıp müdürün odasına giremedi. Bu sırada müdür, işini bitirmiş, servislerdeki memurlarını teftiş etmiş, odasına dönüyordu. Kapının önünde saatine baktı. Saatten kalkan gözleri Yusuf Ak'a ilişti:

"Hayrola baba, bir emrin mi var?"

Ne de olsa banka muamelesi, hükûmet dairelerindeki muameleye benzemiyordu.

Yusuf:

"Estağfurullah oğul.." diye, doğruldu. Müdürün ardından odaya girdi. Müdür, masasının başına geçerken, ona da karşısında yer gösterdi. Yusuf'un korkusu, çekingenliği uçtu gitti. Elindeki kâğıtları, masaya koydu:

"Mareşal yardımından bi motor alacağım."

Müdür, bir cıgara uzattı. Kendi de yaktı. Yusuf Ak'ın kâğıtlarını karıştırmaya başladı:

"Muhtardan… Çiftçi belgesi… Bu da tarlanın tapusu… Tarlanın tapusu, tapusu ya. Bu kadarcık tarlaya karşılık sana nasıl kredi açalım?. Ne marka motor alacaksın?.."

Yusuf, yeleğinin ceplerini karıştırdı. Bir küçük pusula çıkardı. Müdür, pusulaya bir göz attı:

"Hııı… en ucuzundan…"

Kalemi eline alıp birtakım hesaplar yaptı.

"Yine de olmuyor… Tarlan küçük."

"Sen bilirsin beyim…"

Müdür gülümsedi:

"Bak, ben sana bildiğimi söyleyeyim: Tapun yetmez. Fakat itibarlı bir

kefil bulursun. Bu iş olur. Peşin, motorun fiyatının yüzde yirmisini yatıracaksın, bin iki yüz küsur lira tutar…"

"Bu parayı denkleştirdim."

"Sonra dört taksit olarak, bin küsur lira her yıl ödeyeceksin."

"Gayret ederiz."

"Ya ödemezsen?"

Bu suale Yusuf Ak, düşündü kaldı.

Müdür:

"Kefillerin ödeseler bile, yine senin yakana yapışırlar."

"Eyvallah… Pamuk ekiyoruz…"

"Her yıl, işler bu yıllardaki gibi gider mi bakalım?"

"Orasını Allah bilir."

"Gördün mü ya… Bu iş benden ziyade Allah'ın elinde."

"Şimdi bana motor vermeyecek misin?" diye, Yusuf, sordu.

Müdür, kâğıtlara bakarak, yumuşak bir sesle:

"Veremeyeceğim Yusuf Ağa" cevabını verdi.

İhtiyar sakalını sıvazladı. Müdürün yumuşaklığından cesaret alarak:

"Lakin.." dedi, "dövlet veriyor, Amelika veriyor…"

Genç müdür, yine kızmadı:

"Biraz önce yaptığımız hesaplara, gösterdiğim yola göre, devlet de, Amerika da sana motor verir. Verir ama, ben vermem."

"Neden be evlat?"

"Senin iyiliğin için. Bak, bir hesap daha: Senin tarlanı, alacağın bu motor bir günde sürer atar. Sonra da bütün yıl yatar. Masrafını korumaz. Yıl ters gider, taksitleri ödesen bile, kazancından elinde bir şeycik kalmaz. Ne yer ne içersin sonra?"

Yusuf Ak, içini çekti. Aklından "müdür haklı…" lafı geçti. Fakat bir türlü de motordan vazgeçmiyordu. Düşündü kaldı. O, düşünürken, müdür, birkaç kişinin kâğıdını imzaladı.

Sonra:

"Sen ağam" dedi, "bu işi biraz daha düşün taşın… Sonra istersen yine yanıma gel. Bana hak vereceksin."

Yusuf Ak, elini kıçına vurup bir hafta köyün içinde aşağı yukarı gezindi. Kahveye vardı. Eş dost, "Ne oldu senin motor işi?" dediler. Eve vardı. Kocakarı, "Ne ettin motor işini" dedi. Tarlasına vardı. Oğlu, kan ter içinde pulluğun sapına yapışmış öküzlerle çift süreyim diye uğraşıyordu. O, yalnız sesini çıkaramadı. Geldi, kesiğin üzerine çıkıp oturan babasının yanına çömeldi.

"Yirmi güne kalmaz, yağmur yağmazsa aktarmayı bitiririm buba…" dedi. Yusuf, uzun uzun oğlunu seyretti. Delikanlının, bıyıkları yeni terlemişti. Saf, temiz çocuk gözlerle babasının beyaz sakalına bakıyordu. Boyuna posuna göre iri, işçi ellerini uzatmış

çizmesinin altına toplanan tavlı, yaş toprağı parmakları ile dürtüyordu. Üst başlarındaki tarlayı işaret etti:

"Mehmet, akşama kalmaz tarlayı bitirir." Yusuf, dönüp baktı: Komşusu Mustafa'nın oğlu, kanarya sarısı bir traktörün üzerinde tarlayı fırıl fırıl dönüyordu. Motorun ardındaki diskli pulluk, toprağı savurup atıyordu.

Delikanlı:

"Mehmet Efeme dedim ki.." diye devam etmek istedi. Fakat Yusuf'un gür beyaz kaşları çatıldı:

"Ne dedin?"

"Hiç… dedim ki… Mehmet Efe be… dedim. Sen, bugün bitiriyorsun. Yarın bizim tarlayı sürüverelim senin motorla. Gaz masrafını, senin hakkını, babam bana verir. İstersen sen yorulma, motoru ver, ben süreyim dedim."

Yusuf Ak, "Hııı…" diye, gırtlağından bir ses çıkardı. Bir zaman daha öte tarlada çift süren traktörü seyretti:

"Mehmet, bu lafına ne cevap verdi?" diye sordu. Oğlu, omuzlarını silkti. Öfkeyle:

"Sıkıysa… Siz de bir motor alın, tarlanızı sürmeye gidin…" dedi. Öfkelenmek sırası bu sefer Yusuf'a gelmişti:

"Bilirim iti… Babasından aksi, aşalığın biridir…" Sonra kendini toparladı. Oğlunun omzuna eliyle şöyle bir vurdu: "Allah kerim be oğlum…. Bu halimize de şükür. Köyün içinde bizim gibi toprağı olan daha kaç kişi var ki… parmaklan say. Ha motorumuz

olmayıversin. Babam, dedem, dedemin dedesi bu tarlayı motorla sürmedi ya… Biz de öküzle iş görüveririz olur biter. Elalemle sidik yarışına mı çıkacağız. Ne hâlleri varsa görsünler…"

Bu sözlerden sonra bir müddet sustular. Amma Yusuf Ak'ın yüreği cız etti. Oğluna daha birkaç söz etmek istiyordu. Fakat aklına söyleyecek bir şey gelmedi.

Aldı oğlu:

"Biz bilemedik" dedi, "köyde motor alan üç kişi daha var. Bunlardan biri ile ortak motor alacaktık."

Yusuf oğluna hayretle baktı:

"Bak sen hele! Aklından da ne hesaplar yapıyorsun. Ortak motor alacaktın da ne halt edecektin… Durduğun yerde konu komşuyla kavga ha.."

"Neden kavga edelim… Kavga edecek ne var ki ortada?"

"Haydi.. haydi beni günaha sokma. Senin bu işlere aklın ermez. İki üç yıldır pulluğun sapına yapıştın diye adam mı oldun şimdi? Dur bakalım. Çiftçiliği kolay mı sandın…"

Babasının bu sözlerinden sinecek yerde, delikanlı doğruluverdi:

"Bekirgiller hiç de fena insanlar değildir. Onlarla motor alırdık."

Oğlunun bu sözüne Yusuf, uzun uzun, hırsla güldü; sakalı diken diken olmuştu:

"Hay gafil çocuk hay! Ülen oğlum, bu herifleri bilmezsin. Onlarla motorun yüzünden vukuat çıkarmamak için başucumuzda dövlet kuvvatının dikilmesi ilazım… Haydi sen benim işime burnunu sokma… kendi işine bak bakalım… Yapış sabana…"

Delikanlı, boynunu büktü. Sesini çıkarmadan kalktı yürüdü. Yusuf, arkasından seslendi:

"Bana bak! Öküzleri pek duraklatma. Motora benzemez… Onlar çızgıyı bilirler…"

Yusuf Ak'ı aldı bir düşünce daha. Tekrar elini kıçına vurdu. Mırıldana mırıldana köye yöneldi.

İhtiyar, bu sefer müdürün odasına dosdoğru yöneldi. İmzadan başını kaldıran müdürün sormasına meydan bırakmadan:

"Sağlam karar verdim müdür bey…" dedi, "istediğin kefiller de hazır. Şu motorun muamelesini yapıver."

"Sen bilirsin" diye mırıldandı. Ve muameleye başlandı.

Yusuf Ak, iki gün kasabada kaldı. Koş Allah koş. Ziraat Bankası'yla noter, traktör acentası arasında mekik dokudu. Kefiller imzayı bastılar. Doksan dokuz çeşit kâğıt üzerine mührünü kendi de bastı. En son bankanın acentaya yazdığı teminat mektubunu imzaladı.

Yusuf'a:

"Tamam ağam.. bu mektupla paranın ilk taksitini acentaya götür. Motorunu al.

Bundan sonra her yıl bu vakitte öteki taksitleri buraya getireceksin. Haydi hayırlısı…" dedi.

"Eksik olma bey, sana epey ağırlık olduk. Sağ ol…"

Kapıya yürüyen Yusuf Ak'ın ardından müdür seslendi; sesi ilk günkü gibi tekrar yumuşaktı:

"Kusura bakma Yusuf dayı, bir diyeceğim var."

"Buyur bey, estağfurullah…"

"Bu yaştan sonra motor işine neye bu kadar meraklandın böyle?"

Yusuf'un gözlerinin içinden ta sakalının ucuna kadar bir tebessüm yayıldı. Döndü geldi, müdürün karşısındaki bir sandalyeye ilişti. Kocaman bir "off!" çektikten sonra:

"Dediğin gibi bu yaştan sonra benim neme gerek… Oğlan tamah etti de… Sende hiç evlat var mı müdür bey?"

Müdür "iki" cevabını verdi.

"Allah bağışlasın. Bende yedi tane vardı. Kimi anasının karnında öldü, kimi doğduktan sonra. Bir tek oğlan kaldı elimde. Bu işin ucunda tarla elimden gitse bile oğlumun hatırını yıkamam. Çalışsın ödesin. Hadi hoşça kal."

(1952)

(*) Samim Kocagöz, Cihan Şoförü, Yeditepe Yayınları, İstanbul 1954, ss. 56-62

Dipnot...

1942'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. 1942-1945 arasında Lozan Üniversitesi'nde sanat tarihi eğitimi aldı.

SAMİM KOCAGÖZ

d.13 Şubat 1916, Söke - ö. 5 Eylül 1993, İzmir,

1942'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. 1942-1945 arasında Lozan Üniversitesi'nde sanat tarihi eğitimi aldı. Türkiye'ye döndükten sonra bir süre İzmir Ticaret Okulu'nda edebiyat, Devlet Konservatuvarı'nda sanat tarihi dersleri verdi. Söke'de çiftçilikle uğraştı.

1950'den sonra İzmir'e yerleşti. İlk romanı İkinci Dünya 1938'de yayınlandı. Servet-i Fünun Uyanış, Ses, Hep, Bu Topraktan, Vatan, Fikirler, Yenilikler, Yeditepe gibi dergilerle Demokrat İzmir gazetesinde yayımlanan Telli Kavak, Kalpaklılar ve benzeri öyküleriyle bilinir.

Kalpaklılar ve Dolu Dizgin romanları Türk Kurtuluş Savaşı'na değindiği eserleridir.

1950'de Yeni İstanbul gazetesi ve New York Herald Tribune gazetesinin ortaklaşa düzenlediği Dünya Hikâye Yarışması'nda "Sam Amca" öyküsüyle birincilik kazandı.

Bir şehrin iki kapısı adlı kitap 'nabi'nin park kahvesi adıyla da bilinir' Söke de yaşayan insanların hikâyelerinden oluşur,

1989'da "Eski Toprak" kitabıyla Orhan Kemal Roman Armağanı'nı kazandı.

Gözlemlere dayanarak köy ve kasaba insanlarının sorunlarını, günlük yaşamlarını ve duygularını yalın bir dil ve gerçekçi tutumla yansıttı. Ölümünden sonra adına bir öykü ödülü kondu.

2006-2007 tiyatro sezonunda 50. Yılını yaşayan İzmir Devlet Tiyatrosu, yazarın hemen hiç bilinemeyen "Islak Ekmek" adlı oyununu repertuvarına aldı.

Şair Halil Kocagöz ve öykücü Ferzan Gürel ile kardeştir.

Eserleri

Roman

- İkinci Dünya
- Bir Şehrin İki Kapısı
- Yılan Hikayesi
- Onbinlerin Dönüşü
- Kalpaklılar
- Doludizgin
- Bir Karış Toprak
- Bir Çift Öküz
- İzmir'in İçinde
- Tartışma
- Mor Ötesi
- Eski Toprak

Hikâye

- "Telli Kavak"
- "Sam Amca"
- "Sığınak"
- "Cihan Şoförü"
- "Ahmet'in Kuzuları"
- "Yolun Üstündeki Kaya"
- "Yağmurdaki Kız"
- "Alandaki Delikanlı"
- "Gecenin Soluğu"

ZALİM ZÜHTÜ
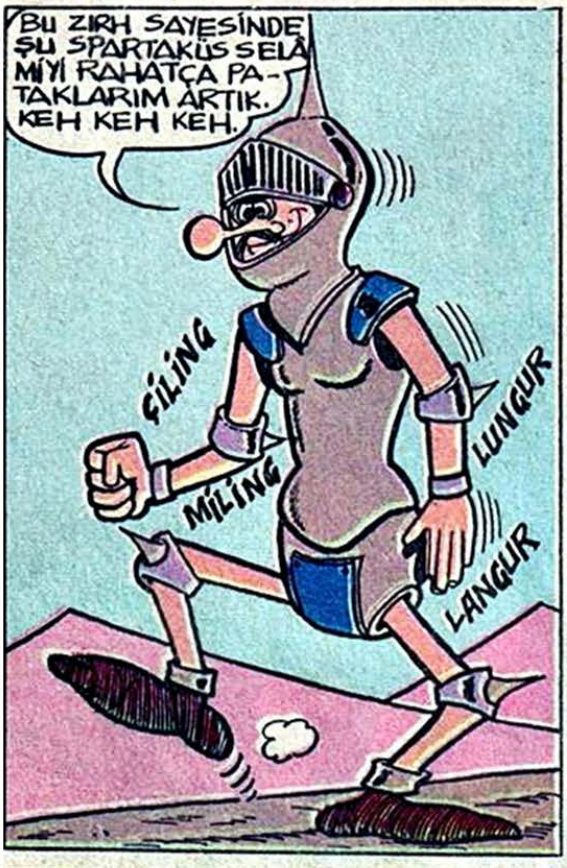
Mesut Ekener